

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/5

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 16. siječnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. siječnja 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivu Milatića i Gorana Romeka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/01
URBROJ: 50301-05/14-25-3

Zagreb, 16. siječnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivu Milatića i Gorana Romeka.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Direktivi (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (u daljnjem tekstu: Direktiva), u članku 38. koji se odnosi na zatvorene distribucijske sustave propisano je da:

1. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela klasificiraju sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji, ne dovodeći u pitanje stavak 4., ne opskrbljuje kupce iz kategorije kućanstvo, kao zatvoren distribucijski sustav:

- (a) ako su, iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, djelatnosti ili proizvodni proces korisnika tog sustava integrirani; ili
- (b) ako taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru sustava ili njihovim povezanim poduzećima.

U pravni poredak Republike Hrvatske je ova mogućnost iz Direktive prenesena kao obveza za sve subjekte navedene u članku 3. stavku 1. točki 120. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 111/21. i 83/23.; u daljnjem tekstu: Zakon), u koje su izrijekom pobrojane: gospodarske zone i to: proizvodno-industrijski kompleksi, brodogradilišta, robni terminali, poduzetnički centri i dr., trgovački i poslovni centri i to: trgovački centri, uredski prostori, objekti sajamskih priredbi i dr., zdravstveno-rehabilitacijski objekti i to: bolnice, poliklinike, lječilišni centri i dr., hotelsko-turistički objekti i to: hoteli, kampovi, odmarališta, sportsko-rekreacijski centri i dr., prometno-logistički sustavi i to: pomorske/riječne luke i terminali, nautičke marine, zračne luke, željeznički kolodvori, autobusni terminali, specifična cestovna infrastruktura, punionice električnih vozila, skladišni prostori i dr., zone posebne namjene i to: carinske zone, znanstvenoistraživački centri i dr.

Zakon je prepoznao gdje se može uspostaviti zatvoreni distribucijski sustav te s tim u vezi propisao uvjete koji ga čine zatvorenim distribucijskim sustavom u smislu o Zakona o tržištu električne energije. Klasificiranje sustava koji zadovoljava uvjete propisane Zakonom o tržištu električne energije preneseno je u pravni poredak Republike Hrvatske na način da je propisano da regulatorno tijelo rješenjem daje status zatvorenog distribucijskog sustava.

Međutim Zakonom se propisala obveza izbora operatora distribucijskog sustava te stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava te se u slučaju da se takav zatvoreni distribucijski sustav ne organizira i izabere njegov operator do 31. prosinca 2024. vlasnicima su propisane

kaznene odredbe umjesto mogućnosti da vlasnici izaberu način postupanja u slučaju ne ispunjenja odredbi članka 82. Zakona.

Od donošenja Zakona u Republici Hrvatskoj Hrvatska energetska regulatorna agencija je izdala pet dozvola za obavljanje djelatnosti operatora zatvorenog distribucijskog sustava i to društvima HELB d.o.o. Božjakovina; OZDS d.o.o. Rijeka; ĐURO ĐAKOVIĆ Energetika i infrastruktura d.o.o. Slavonski Brod; INAS-INVEST d.o.o. Zagreb i SOLARIS PONS d.o.o. Osijek.

S obzirom na to da Direktiva ne predviđa obvezu kako je gore navedeno, a imajući u vidu da je praksa pokazala da bi bilo opravdano ostaviti mogućnost izbora svakom pojedinom sustavu (uvažavajući brojnost i specifičnosti sustava), predlaže se izmjena članka 82. stavka 1. Zakona o tržištu električne energije.

Direktiva osim općeg pristupa prava kupca energije da pristupi distribucijskoj mreži predvidjela da kada se zatvoren distribucijski sustav koristi za osiguravanje optimalne učinkovitosti integrirane opskrbe koja zahtijeva specifične pogonske standarde ili kada se zatvoren distribucijski sustav održava ponajprije za potrebe vlasnika sustava, trebalo bi biti omogućeno izuzimanje tog operatora distribucijskog sustava od obveza koje bi predstavljale nepotrebno administrativno opterećenje zbog posebne prirode odnosa između operatora distribucijskog sustava i korisnika sustava.

Međutim i nadalje industrijske i trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama kao što su zgrade željezničkih postaja, zračne luke, bolnice, veliki kampovi s integriranim uređajima ili kemijska industrijska postrojenja mogu obuhvaćati zatvorene distribucijske sustave zbog specijalizirane prirode svojih djelatnosti.

U postojećim uvjetima poslovanja zatvorenih distribucijskih sustava ukoliko se prostori daju u zakup za isto se primjenjuju odredbe Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora („Narodne novine“, br. 125/211., 64/15., 112/18. i 123/24.).

Vlasnik sustava može uz zadovoljenje uvjeta postati i operator zatvorenog sustava ukoliko dozvolu za takvu djelatnost isходи kod Hrvatske energetske regulatorne agencije ili je dodijeli energetskom subjektu koji ima ishodenu dozvolu. Prioritetna djelatnost vlasnika zatvorenog distribucijskog nije u energetskoj djelatnosti te su osim instalacijskih troškova u pitanju i organizacijski i kadrovski troškovi. Regulacijom samog sustava posredstvom treće osobe odnosno operatora zatvorenog distribucijskog sustava, bez mogućnosti određivanja takve potrebe od strane vlasnika zatvorenog distribucijskog sustava direktno se nameću dodatni troškovi, pri čemu i korisnici najma u sustavu mogu imati dodatne troškove. Također troškovi koji vlasnik i njegovi najmoprimci daju mogu se prelići na krajnje korisnike usluga.

Ovim prijedlogom Zakona otklanja se potreba investicijskih troškova / obveza dodatnog ulaganja u sustave / građevine javne i društvene namjene (kao što su primjerice zračne luke, željeznički kolodvori, autobusni terminali, carinske zone i sl.) s obzirom na to da bi vlasnik sustava s ciljem stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava trebao osigurati niz Zakonom o tržištu električne energije propisanih preduvjeta, kao što su primjerice novi razvod sustava i mjerenja, dok je upitna potreba i opravdanost takvih troškova / ulaganja. S druge pak strane, ostavlja se mogućnost vlasnicima zatvorenih distribucijskih sustava da ako smatraju opravdanim stjecanje statusa zatvorenog distribucijskog sustava (npr. različita potrošnja korisnika sustava), imaju mogućnost ishoditi status za svoj sustav.

Isto tako, ovim prijedlogom Zakona omogućuje se korisnicima zatvorenog distribucijskog sustava slobodan izbor opskrbljivača električnom energijom, pri čemu bi operator zatvorenog distribucijskog sustava izdavao račun za naknadu za korištenje mreže i naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava te s time povezane ostale naknade i davanja. Naime upravo zatvoreni distribucijski sustav omogućava da korisnik sustava ukoliko postoji određena oprema osigura nediskriminacijski pristup distribucijskoj mreži i kupcima na razini maloprodaje. Za stvaranje ravnopravnih tržišnih pravila na razini maloprodaje trebalo bi stoga pratiti djelatnosti operatora distribucijskog sustava kako bi ih se spriječilo da iskoriste prednost svoje vertikalne integracije u vezi sa svojim konkurentnim položajem na tržištu, posebno u odnosu na kupce iz kategorije kućanstvo i male kupce koji nisu kućanstva, a za što je nadležna Hrvatska energetska regulatorna agencija.

U vezi s time ukazuje se kao nepotrebno propisivanje prekršajnih odredbi ako vlasnik zatvorenog distribucijskog sustava ne odredi operatora zatvorenog distribucijskog sustava kao i roka u kojem vlasnik zatvorenog distribucijskog sustava dužan ustanoviti i urediti zatvoreni distribucijski sustav. Slijedom navedenoga, predlaže se brisanje točke 34. u članku 126. stavku 1. i stavka 2. u članku 136. Zakona o tržištu električne energije.

Člankom 136. stavkom 2. Zakona o tržištu električne energije propisano je da je vlasnik distribucijskog sustava dužan ustanoviti i urediti zatvoreni distribucijski sustav najkasnije do 31. prosinca 2024. Dakle, nije bilo moguće pokrenuti prekršajni postupak prije 31. prosinca 2024. s obzirom na to da prekršaj nije niti mogao biti počinjen. Isto tako, imajući u vidu odredbe Prekršajnog zakona, osobito obvezu slanja obavijesti o namjeri pokretanja prekršajnog postupka iz članka 109.a Prekršajnog postupka, nije izgledno da bi ijedan prekršajni postupak bio pokrenut do dana izrade ovog teksta Prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

Promjene u Zakonu odnose se na ukidanje obveze stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava, brisanje roka u kojem je vlasnik distribucijskog sustava bio dužan ustanoviti i urediti zatvoreni distribucijski sustav te brisanje kaznenih odredbi s time u vezi.

Pri tome i dalje ostaje mogućnost da vlasnik zatvorenog distribucijskog sustava ustanovi i uredi zatvoreni distribucijski sustav u skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije, ako to želi.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku radi:

- usklađivanja s europskim zakonodavstvom konkretno Direktivom (EU) 2019/944 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Direktiva) u dijeli uređenja odnosa na tržištu energije vezano uz mogućnost uređenja zatvorenih distribucijskih sustava na način opisan člankom 38. Direktive;
- sprečavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu uvođenjem obvezne mjere koja bi potencijalno neopravdano stvorila dodatne troškove usluga koji bi se prenijeli na krajnjeg korisnika;
- činjenice da je od donošenja zakona do danas više vlasnika zatvorenih distribucijskih sustava je napravilo evaluaciju financijskog modela te se u većini slučajeva ista pokazala neučinkovitom i posebice rizičnom prema postojećim ugovorima s opskrbljivačima koji bi se morali raskinuti u korist operatora zatvorenog distribucijskog sustava ukoliko sami nisu registrirani odnosno osposobljeni za takvu djelatnost;
- roka za uspostavu zatvorenog distribucijskog sustava i određivanje operatora zatvorenog distribucijskog sustava sukladno Zakonu koji je bio 31. prosinac 2024. za sve zatvorene distribucijske sustave u Republici Hrvatskoj.
- kako ne bi došlo do negativnih posljedica primjene kaznenih odrednica na gospodarske subjekte.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 1.

U Zakonu o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 111/21. i 83/23.), u članku 82. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zatvoreni distribucijski sustav može steći status zatvorenog distribucijskog sustava ako lokacije iz članka 3. stavka 1. točke 120. ovoga Zakona imaju više od jednog korisnika sustava.“

Stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru pod uvjetom da postoje potrebna obračunska mjerna mjesta.“

Stavci 13. i 14. brišu se.

Dosadašnji stavak 15. koji postaje stavak 13. mijenja se i glasi:

„(13) Operator zatvorenog distribucijskog sustava će za svako obračunsko mjerno mjesto korisnika zatvorenog distribucijskog sustava izdavati račun koji obuhvaća naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava, naknadu za korištenje mreže te ostale naknade i davanja koja su propisana energetske i poreznim propisima vezano za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava i korištenje mreže.“

Dosadašnji stavci 16. do 19. postaju stavci 14. do 17.

Članak 2.

U članku 126. stavku 1. točka 34. briše se.

Dosadašnje točke 35. do 39. postaju točke 34. do 38.

Članak 3.

U članku 136. brojčana oznaka stavka ispred stavka 1. briše se.

Stavak 2. briše se.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Ovim se člankom predlaže umjesto obveze stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava propisati mogućnost stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava.

Nadalje, ovim se člankom omogućuje korisnicima zatvorenog distribucijskog sustava slobodan izbor opskrbljivača električnom energijom te se definiraju naknade i davanja za koje operator zatvorenog distribucijskog sustava izdaje račun.

Članak 2.

Ovim se člankom predlaže brisati odredbu kojom je kao prekršaj definiran slučaj kada nije određen operator zatvorenog distribucijskog sustava sukladno odredbama članka 82. stavka 2. i to u roku određenim u članku 136. stavku 2. Zakona o tržištu električne energije.

Članak 3.

Ovim se člankom predlaže brisanje odredbe kojom je propisan rok u kojem je vlasnik distribucijskog sustava bio dužan ustanoviti i urediti zatvoreni distribucijski sustav.

Članak 4.

Ovim se člankom utvrđuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU**Zatvoreni distribucijski sustavi
Članak 82.**

- (1) Zatvoreni distribucijski sustav dužan je steći status zatvorenog distribucijskog sustava ako lokacije iz članka 3. stavka 1. točke 120. ovoga Zakona imaju više od jednog korisnika sustava.
- (2) Vlasnik sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je u svrhu stjecanja statusa iz stavka 1. ovoga članka odlukom odrediti operatora zatvorenog distribucijskog sustava koji ispunjava sve uvjete iz članka 83. ovoga Zakona.
- (3) Na zahtjev operatora zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka Agencija će rješenjem odrediti status zatvorenog distribucijskog sustava ako:
 1. su zbog specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga radne aktivnosti ili proizvodni proces korisnikâ tog sustava integrirani ili
 2. taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru zatvorenog distribucijskog sustava ili njihovim povezanim subjektima
 3. električnu energiju koriste dva ili više korisnika zatvorenog distribucijskog sustava koji su priključeni preko zajedničkog obračunskog mjernog mjesta
 4. na taj sustav nisu priključeni korisnici iz kategorije kućanstvo ili je priključen mali broj korisnika iz kategorije kućanstvo koji su zaposlenjem ili na sličan način povezani s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja zatvorenog distribucijskog sustava.
- (4) Operator zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka Agenciji dostavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.
- (5) U postupku određivanja statusa iz stavka 3. ovoga članka Agencija može zatražiti mišljenje operatora prijenosnog sustava i/ili operatora distribucijskog sustava.
- (6) Distribucija električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu ne obavlja se kao javna usluga.
- (7) Operator zatvorenog distribucijskog sustava može primijeniti iznos naknade za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava koji je samostalno odredio, ali koji ne može iznositi više od naknade za korištenje mreže.
- (8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, Agencija će na opravdani podneseni zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava provesti postupak provjere i odobravanja utvrđenog iznosa naknade za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 7. ovoga članka ili metodologije koja je temelj za njegovo izračunavanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti.
- (9) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama ugovora kojim će regulirati međusobne odnose.
- (10) Zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 3. ovoga članka na mjestu priključenja s prijenosnom ili distribucijskom mrežom mora imati zasebno obračunsko mjerno mjesto čiji je korisnik operator zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka, koji ima pravo zatražiti priključenje sukladno članku 12. ovoga Zakona.
- (11) Operator zatvorenog distribucijskog sustava priključuje svakog pojedinog korisnika zatvorenog distribucijskog sustava putem zasebnog obračunskog mjernog mjesta.
- (12) Operator zatvorenog distribucijskog sustava ugovara s opskrbljivačem opskrbu električne energije za zatvoreni distribucijski sustav kao cjelinu.
- (13) Odabir opskrbljivača i sklapanje ugovora o opskrbi iz stavka 12. ovoga članka operator zatvorenog distribucijskog sustava provodi na transparentan i provjerljiv način.

(14) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka naknadu za opskrbu električnom energijom na temelju stvarne potrošnje električne energije i prema komercijalnim uvjetima koje je, u skladu sa stavcima 12. i 13. ovoga članka, ugovorio operator zatvorenog distribucijskog sustava.

(15) Operator zatvorenog distribucijskog sustava će za svako obračunsko mjerno mjesto korisnika zatvorenog distribucijskog sustava izdavati račun koji obuhvaća trošak opskrbe električnom energijom, naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava te ostale naknade i davanja koja su propisana energetske i poreznim propisima.

(16) Agencija je dužna rješenje iz stavka 3. ovoga članka, u roku od 30 dana od izdavanja, dostaviti inspekciji nadležnoj za elektroenergetiku i nadležnom operatoru sustava.

(17) Agencija će rješenjem ukinuti status zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka na zahtjev operatora zatvorenog distribucijskog sustava, inspekcije nadležne za elektroenergetiku ili po službenoj dužnosti ako više nisu ispunjeni uvjeti na temelju kojih je rješenje doneseno.

(18) Operator zatvorenog distribucijskog sustava dužan je o svakoj promjeni koja se odnosi na ispunjavanje uvjeta propisanih ovim člankom za izdavanje rješenja iz stavka 3. ovoga članka u roku od tri dana obavijestiti Agenciju.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 3. i 17. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

XIV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 126.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba odnosno pravna osoba koja je elektroenergetski subjekt ako:

1. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 96. stavkom 8. ovoga Zakona

2. ne izvodi priključak korisnika mreže na način propisan člankom 12. stavkom 4. ovoga Zakona

3. neosnovano odbije pristup trećoj strani suprotno odredbi članka 12. stavka 8. ovoga Zakona

4. ne objavi popis pravnih osoba odnosno ovlaštenih osoba koje mogu izraditi EOTRP odnosno ne objavi popis pravnih osoba odnosno ovlaštenih osoba u roku te ne dostavi podatke o stanju u mreži potrebne za izradu EOTRP-a u roku (članak 13. stavak 10. i članak 130. stavak 2.)

5. ne izda odluku o prihvatljivosti EOTRP-a u roku iz članka 13. stavka 12. ovoga Zakona

6. ne ponudi nositelju projekta ugovor o priključenju u roku iz članka 13. stavka 13. ovoga Zakona

7. pristupi izgradnji izravnog voda bez prethodno ishodišne suglasnosti Agencije (članak 14. stavak 1.)

8. ne objavi popis pravnih osoba odnosno ovlaštenih osoba koje mogu izraditi elaborat mogućnosti priključenja na mrežu odnosno ne objavi popis tvrtki odnosno ovlaštenih osoba u roku te ne dostavi podatke o stanju u mreži potrebne za izradu elaborata mogućnosti priključenja na mrežu u roku (članak 17. stavak 4. i članak 130. stavak 3.)

9. ne izda preliminarno mišljenje operatora prijenosnog sustava i/ili operatora distribucijskog sustava o mogućnosti priključenja te o mogućim opcijama za priključenje na elektroenergetsku prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu u roku određenom člankom 17. stavkom 6. ovoga Zakona

10. ne obavijesti krajnjeg kupca o promjeni cijena i drugih uvjeta opskrbe, sukladno članku 20. stavku 6. ovoga Zakona

11. ne omogući krajnjem kupcu promjenu opskrbljivača u roku iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona

12. ne osigura jedinstveno mjesto obavještanja u skladu s člankom 38. stavkom 1. ovoga Zakona
13. ne učini dostupnim i javno objavljenim krajnjim kupcima primjerak liste za krajnje kupce (članak 38. stavak 3.)
14. ne uspostavi povjerenstvo za reklamacije u skladu s člankom 38. stavkom 2. točkom 2., člankom 70. točkom 8. i člankom 86. stavkom 2. točkom 18. ovoga Zakona
15. ne osigura opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge krajnjim kupcima (članak 41. stavak 4. točka 1.)
16. ne dostavi u roku krajnjem kupcu u okviru univerzalne usluge, koji ima pravo na taj način opskrbe i izabere ga ili koristi po automatizmu, ugovor o opskrbi električnom energijom u okviru univerzalne usluge (članak 41. stavak 9.)
17. ne uspostavi ponovnu opskrbu krajnjeg kupca u roku od 24 sata od primitka obavijesti o poremećaju (članak 42. stavak 5.)
18. ne postupa u skladu s pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije (članak 52. stavak 2.)
19. ne sudjeluje na tržištu električne energije na način propisan člankom 53. stavkom 3. ovoga Zakona
20. ne provodi mjere koje Agencija na temelju istraživanja funkcioniranja tržišta električne energije odredi za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja (članak 55. stavak 3.)
21. ne osigura uvjete da je ugovor usklađen općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom sukladno članku 57. stavku 2. ovoga Zakona
22. ne prikaže na izdanom računu ili u prilogu računa te u promocijskim materijalima tražene informacije i podatke (članak 58. stavak 5.)
23. ne primjenjuje odredbe općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona
24. ne održava pokazatelje kvalitete opskrbe električnom energijom u skladu s člankom 60. stavkom 3. točkom 2. ovoga Zakona
25. ne postupa u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora (članak 61. stavak 1.)
26. ne učini dostupnim Agenciji i Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja u razdoblju od pet godina relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije s kupcima na veleprodajnom tržištu i s operatorom prijenosnog sustava odnosno operatorom tržišta električne energije u svezi s kupnjom i prodajom električne energije, uključujući i izvedenice električne energije (članak 63. stavak 1.)
27. ne dostavlja Agenciji na suglasnost zahtjeve, povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje (članak 70. stavak 1. točka 15.)
28. ne dostavi ili dostavi netočne podatke operatoru tržišta električne energije o električnoj energiji preuzetoj u mrežu od povlaštenog proizvođača (članak 71. stavak 1. točka 11. i članak 86. stavak 1. točka 23.)
29. ne osigurava usklađeni pogon distribucijske mreže s prijenosnom mrežom te priključenim mrežama i postrojenjima korisnika mreže (članak 71. točka 8.)
30. planove razvoja (desetogodišnji, trogodišnji i godišnji investicijski planovi) ne donosi i ne objavljuje u skladu sa zadanim rokovima (članak 72. stavci 1. i 2. i članak 104. stavci 1. i 2.)
31. ne izradi i ne dostavi Agenciji na suglasnost u roku iz članka 73. stavka 5. odnosno članka 91. stavka 4. ovoga Zakona izvješće o ostvarenju godišnjeg plana nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj odnosno distribucijskoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu
32. ne primjenjuje odredbe mrežnih pravila prijenosnog sustava odnosno mrežnih pravila distribucijskog sustava (članak 74. stavak 3. i članak 93. stavak 2.)

33. ne dostavi podatke nadležnom elektroenergetskom subjektu na njegov zahtjev (članak 81. i članak 92. stavak 1.)
34. ne odredi operatora zatvorenog distribucijskog sustava sukladno odredbama članka 82. stavka 2. i to u roku određenim u članku 136. stavku 2. ovoga Zakona
35. ne dostavlja Agenciji na suglasnost zahtjeve, povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje (članak 86. stavak 2. točka 34.)
36. angažira proizvodno postrojenje namijenjeno za povremenu uporabu u slučajevima koji nisu propisani člankom 89. stavkom 10. ovoga Zakona
37. desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže ne izrađuje u skladu s važećom strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske, važećim integriranim nacionalnim energetskim klimatskim planom, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje na prijenosnu mrežu, planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža te odredbama mrežnih pravila prijenosnog sustava koje se odnose na planiranje razvoja prijenosne mreže (članak 104. stavak 3.)
38. ne postupi po odluci nadležnih inspektora iz članka 121. ovoga Zakona
39. ne primjenjuje odredbe o vođenju, razdvajanju i reviziji računa energetskih djelatnosti (članak 124. i članak 125.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi te u elektroenergetskom subjektu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba odnosno fizička osoba koja je elektroenergetski subjekt.

Članak 136.

- (1) Opskrbljivač, koji je do stupanja na snagu ovoga Zakona opskrbljivao krajnje kupce iz kategorije kućanstvo u okviru univerzalne usluge prema odredbama Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 22/13., 95/15., 102/15., 68/18. i 52/19.) dužan je danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti s opskrbom krajnjih kupaca prema uvjetima opskrbe koja se obavlja u okviru univerzalne usluge do donošenja odluke iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Vlasnik distribucijskog sustava iz članka 82. ovoga Zakona dužan je ustanoviti i urediti zatvoreni distribucijski sustav iz članaka 82., 83. i 84. ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2024.

- PRILOZI**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama Zakona o tržištu električne energije

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: I. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 194 (2)

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 14.6.2019.)

32019L0944

- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 59., 61., 62., 63., 64., 65. i 66. Prilozi 1. i 2. preuzeto: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021)
- Članak 70. preuzeto: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21)
- Članci 58. i 60. preuzeto: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12)
- Članci 60. i 61. preuzeto: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18)
- Prilog 1. preuzeto: Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (NN 104/2020)

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

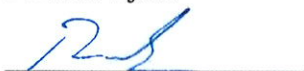
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Goran Romek

Državni tajnik

(potpis)

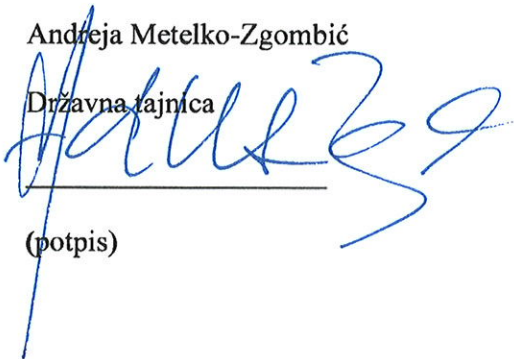

(datum i pečat)

Potpis EU koordinатора Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

(datum i pečat)

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama Zakona o tržištu električne energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom, zajedno s odredbama o zaštiti potrošača, radi stvaranja istinski integriranih, konkurentnih, fleksibilnih, poštenih i transparentnih tržišta električne energije u Uniji orijentiranih na potrošače.</p> <p>Koristeći se prednostima integriranog tržišta, ovom se Direktivom nastoje osigurati prihvatljive i transparentne cijene i troškovi energije za potrošače, visok stupanj sigurnosti opskrbe i neometan prijelaz na održiv energetska sustav s niskom razinom emisije ugljika. Njome se utvrđuju ključna pravila koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora Unije, posebno pravila o osnaživanju i zaštiti potrošača, otvorenom pristupu integriranom tržištu, pristupu trećih strana infrastrukturi prijenosa i distribucije, zahtjevima za razdvajanjem i pravila o neovisnosti regulatornih tijela država članica.</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuju se i načini suradnje između država članica, regulatornih tijela i operatora prijenosnih</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 1.
---	--	---------------	---

<p>sustava u cilju stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije na kojem se potiče integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje i sigurnost opskrbe.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „kupac” znači veleprodajni ili krajnji kupac električne energije; 2. „veleprodajni kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu daljnje prodaje unutar ili izvan sustava poslovnog nastana te osobe; 3. „krajnji kupac” znači kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu; 4. „kupac iz kategorije kućanstvo” znači kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti; 5. „kupac koji nije kućanstvo” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja nije za uporabu u njezinu vlastitom kućanstvu, uključujući proizvođače, industrijske kupce, mala i 		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 3.</p>

<p>srednja poduzeća, poslovne subjekte i veleprodajne kupce;</p> <p>6., „mikropoduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 10 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna EUR;</p> <p>7., „malo poduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 50 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna EUR;</p> <p>8., „aktivni kupac” znači krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili ako države članice to dopuštaju, u drugom prostoru ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost;</p> <p>9., „tržišta električne energije” znači tržišta koja uključuju izvanburzovna tržišta i burze električne energije, za trgovanje električnom energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i unutar dnevna tržišta;</p> <p>10., „sudionik na tržištu” znači sudionik na tržištu kako je definiran u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943;</p>			
---	--	--	--

<p>11. „energetska zajednica građana” znači pravni subjekt:</p> <p>(a) koji se temelji na dobrovoljnom i otvorenom sudjelovanju te je pod stvarnom kontrolom članova ili vlasnika udjela koji su fizičke osobe, lokalna tijela, uključujući općine, ili mala poduzeća,</p> <p>(b) čija je primarna svrha pružanje ekološke, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti, i</p> <p>(c) koji može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim iz obnovljivih izvora, distribuciji, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela;</p> <p>12. „opskrba” znači prodaja električne energije kupcima, uključujući daljnju prodaju;</p> <p>13. „ugovor o opskrbi električnom energijom” znači ugovor o opskrbi električnom energijom, ali ne uključuje derivate električne energije;</p> <p>14. „derivat električne energije” znači financijski instrument naveden u Prilogu I. odjeljku C točkama 5., 6. ili 7. Direktive 2014/65/EU Europskog</p>			
---	--	--	--

<p>parlamenta i Vijeća (16), kada se taj instrument odnosi na električnu energiju;</p> <p>15., „ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije” znači ugovor o opskrbi električnom energijom između opskrbljivača i krajnjeg kupca koji odražava promjenu cijena na promptnim tržištima, uključujući tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, u intervalima koji odgovaraju barem učestalosti poravnanja tržišta;</p> <p>16., „naknada za raskid ugovora” znači pristojba ili novčana kazna koju opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem nameću kupcima zbog raskida ugovora o opskrbi električnom energijom ili elektroenergetskim uslugama;</p> <p>17., „naknada za promjenu opskrbljivača” znači pristojba ili novčana kazna, uključujući naknade za raskid ugovora, koju opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem ili operatori sustava izravno ili neizravno nameću kupcima zbog promjene opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem,;</p> <p>18., „agregiranje” znači funkcija koju obavlja fizička ili pravna osoba koja kombinira opterećenja većeg broja kupaca ili proizvedenu električnu energiju radi prodaje, kupnje ili dražbe na bilo kojem tržištu električne energije;</p>			
---	--	--	--

<p>19. „neovisni agregator” znači sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem koji nije povezan s opskrbljivačem kupca;</p> <p>20. „upravljanje potrošnjom” znači promjena u opterećenju električnom energijom kod krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutne obrasce potrošnje kao odgovor na tržišne signale, uključujući promjenu cijene električne energije ovisno o satu ili novčane poticaje, ili kao odgovor na prihvata ponude krajnjeg kupca, za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organiziranim tržištima, kako je definirano u članku 2. točki 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014 (17), pojedinačno ili u okviru udruženja;</p> <p>21. „informacije o obračunu” znači sve informacije dostavljene u računima krajnjih kupaca, osim zahtjeva za plaćanje;</p> <p>22. „konvencionalno brojilo” znači analogno ili elektroničko brojilo koje ne može i prenositi i primiti podatke;</p> <p>23. „pametna sustava mjerenja” znači elektronički sustav koji može mjeriti električnu energiju koja je predana u mrežu ili električnu energiju potrošenu iz mreže pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može prenositi i primiti podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije u svrhu informiranja, praćenja i kontrole;</p>			
--	--	--	--

<p>24. „interoperabilnost” u kontekstu pametnog mjerenja znači sposobnost dvije energetske ili komunikacijske mreže, dva sustava, uređaja, dvije aplikacije ili komponente ili više njih da uzajamno djeluju, razmjenjuju i upotrebljavaju informacije radi izvođenja potrebnih funkcija;</p> <p>25. „razdoblje obračuna odstupanja” znači razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>26. „gotovo stvarno vrijeme” u kontekstu pametnog mjerenja znači kratko vremensko razdoblje, obično u sekundama ili unutar razdoblja obračuna odstupanja na nacionalnom tržištu;</p> <p>27. „najbolje raspoložive tehnike” u kontekstu zaštite podataka i sigurnosti u okruženju pametnog mjerenja znači najdjelotvornije, najnaprednije i prikladne tehnike za pružanje temelja za sukladnost s pravilima Unije za zaštitu podataka i sigurnosnim pravilima;</p> <p>28. „distribucija” znači prijenos električne energije visokonaponskim, srednjenaponskim ili niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu;</p> <p>29. „operator distribucijskog sustava” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na danom</p>			
---	--	--	--

<p>području i, kada je to primjenjivo, njegovo međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije;</p> <p>30. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije;</p> <p>31. „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplina;</p> <p>32. „distribuirana proizvodnja” znači proizvodna postrojenja priključena na distribucijski sustav;</p> <p>33. „mjesto za punjenje” znači sučelje putem kojeg je u danom trenutku moguće puniti jedno električno vozilo ili zamijeniti bateriju jednog električnog vozila;</p> <p>34. „prijenos” znači prijenos električne energije vrlo visokim i visokim naponskim međusobno povezanim sustavom radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje opskrbu;</p>			
---	--	--	--

<p>35. „operator prijenosnog sustava” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prijenosnog sustava za električnu energiju na danom području i, kada je to primjenjivo, njegova međusobna povezivanja s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za prijenosom električne energije;</p> <p>36. „korisnik sustava” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje u prijenosni sustav ili distribucijski sustav ili iz njega preuzima električnu energiju;</p> <p>37. „proizvodnja” znači proizvodnja električne energije;</p> <p>38. „proizvođač” znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju;</p> <p>39. „interkonekcijski vod” znači oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava;</p> <p>40. „međusobno povezani sustav” znači nekoliko prijenosnih i distribucijskih sustava koji su međusobno povezani posredstvom jednog interkonekcijskog voda ili više njih;</p> <p>41. „izravni vod” znači elektroenergetski vod koji povezuje izoliranu lokaciju proizvodnje s izoliranim kupcem ili elektroenergetski vod koji povezuje proizvođača i poduzeće za opskrbu električnom energijom radi izravne opskrbe njihovih vlastitih prostora, poduzeća kćeri i kupaca;</p>			
--	--	--	--

<p>42. „mali izolirani sustav” znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3 000 GWh, pri čemu se manje od 5 % godišnje potrošnje dobiva kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima;</p> <p>43. „mali povezani sustav” znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3 000 GWh, pri čemu se više od 5 % godišnje potrošnje dobije kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima;</p> <p>44. „zagušenje” znači zagušenje kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>45. „uravnoteženje” znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>46. „energija uravnoteženja” znači energija uravnoteženja kako je definirana u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>47. „subjekt odgovoran za odstupanje” znači subjekt odgovoran za odstupanje kako je definiran u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>48. „pomoćna usluga” znači usluga potrebna za rad prijenosnog ili distribucijskog sustava, uključujući pomoćne usluge uravnoteženja i nefrekvencijske pomoćne usluge, ali isključujući upravljanje zagušenjem;</p> <p>49. „nefrekvencijska pomoćna usluga” znači usluga kojom se koristi operator</p>			
--	--	--	--

<p>prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona;</p> <p>50. „regionalni koordinacijski centar” znači regionalni koordinacijski centar osnovan u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>51. „potpuno integrirane mrežne komponente” znači mrežne komponente koje su integrirane u prijenosni ili distribucijski sustav, uključujući postrojenje za skladištenje, i koje se koriste jedino u svrhu osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada prijenosnog ili distribucijskog sustava, a ne u svrhu uravnoteženja ili upravljanja zagušenjem;</p> <p>52. „integrirano elektroenergetsko poduzeće” znači vertikalno integrirano poduzeće ili horizontalno integrirano poduzeće;</p> <p>53. „vertikalno integrirano poduzeće” znači elektroenergetsko poduzeće ili grupa elektroenergetskih poduzeća u kojima ista osoba ili iste osobe imaju pravo, izravno ili neizravno, provoditi kontrolu, i u kojima poduzeće ili grupa poduzeća obavlja najmanje jednu od funkcija</p>			
---	--	--	--

<p>prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili opskrbe;</p> <p>54. „horizontalno integrirano poduzeće” znači elektroenergetsko poduzeće koje obavlja najmanje jednu od funkcija proizvodnje radi prodaje, ili prijenos ili distribuciju električne energije ili opskrbu te koje obavlja još jednu djelatnost izvan područja elektroenergetike;</p> <p>55. „povezano poduzeće” znači povezana poduzeća kako su definirana u članku 2. točki 12. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (18) i poduzeća koja pripadaju istim vlasnicima udjela;</p> <p>56. „kontrola” znači prava, ugovori ili druga sredstva koja, bilo odvojeno ili kombinirano i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na poduzeće, posebno kroz:</p> <p>(a) vlasništvo ili pravo korištenja svim ili dijelom osnovnih sredstava poduzeća;</p> <p>(b) prava ili ugovore kojima se omogućuje odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela poduzeća;</p> <p>57. „elektroenergetsko poduzeće” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja najmanje jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju, prijenos, distribuciju, agregiranje, upravljanje potrošnjom,</p>			
---	--	--	--

<p>skladištenje energije, opskrbu ili nabavu električne energije te koja je odgovorna za komercijalne i tehničke zadatke ili zadatke održavanja povezane s tim funkcijama, ali ne uključuje krajnje kupce;</p> <p>58. „sigurnost” znači sigurnost opskrbe i snabdijevanja električnom energijom te tehnička sigurnost;</p> <p>59. „skladištenje energije” u kontekstu elektroenergetskog sustava znači odgađanje konačne uporabe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili njezina uporaba kao drugog nositelja energije;</p> <p>60. „postrojenje za skladištenje energije” u kontekstu elektroenergetskog sustava znači objekt u kojem se skladišti energija.</p> <p>POGLAVLJE II.</p> <p>OPĆA PRAVILA ZA ORGANIZACIJU SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 3.</p> <p>Konkurentno, fleksibilno i nediskriminacijsko tržište električne energije orijentirano na potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se njihovim nacionalnim pravom neopravdano ne otežavaju prekogranična trgovina električnom energijom, sudjelovanje potrošača, među ostalim u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, prije svega promjenjivu i fleksibilnu, skladištenje energije te uvođenje elektromobilnosti ili novih interkonekcijskih vodova između država članica te osiguravaju da cijene električne energije odražavaju stvarnu potražnju i ponudu.</p> <p>2. Pri razvoju novih interkonekcijskih vodova države članice uzimaju u obzir ciljeve elektroenergetske povezanosti utvrđene u članku 4. točki (d) podtočki 1. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da na unutarnjem tržištu električne energije ne postoje nepotrebne prepreke za ulazak na tržište, rad i izlazak s tržišta, ne dovodeći u pitanje ovlasti koje države članice zadržavaju u odnosu na treće zemlje.</p> <p>4. Države članice osiguravaju jednake uvjete tako da elektroenergetska poduzeća</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 8.
---	--	---------------	---

<p>podliježu transparentnim, razmjernim i nediskriminacijskim pravilima, naknadama i postupanju u odnosu na odgovornosti za uravnoteženje, pristup veleprodajnim tržištima, pristup podacima, promjenu opskrbljivača i sustave obračuna i, po potrebi, licenciranja.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da sudionici na tržištu iz trećih zemalja prilikom djelovanja na unutarnjem tržištu električne energije moraju poštovati mjerodavno pravo Unije i nacionalno pravo, uključujući ono koji se odnose na politiku okoliša i sigurnosti.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Slobodan izbor opskrbljivača</p> <p>Države članice osiguravaju da svi kupci mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te osiguravaju da svi kupci mogu istovremeno slobodno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom pod uvjetom da postoje potrebna priključna mjesta i mjerne točke.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 9.</p>

<p>Članak 5.</p> <p>Cijene opskrbe utemeljene na tržištu</p> <p>1. Opskrbljivači slobodno određuju cijenu po kojoj kupce opskrbljuju električnom energijom. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima.</p> <p>2. Države članice osiguravaju zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo u skladu s člancima 28. i 29. s pomoću socijalne politike ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom.</p> <p>3. Odstupajući od stavaka 1. i 2. države članice smiju provoditi javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom energetske siromašnih ili ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo. Na takve javne intervencije primjenjuju se uvjeti utvrđeni u stavicima 4. i 5.</p> <p>4. Javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom:</p> <p>(a) od općeg su gospodarskog interesa i ne prelaze ono što je potrebno za ostvarenje tog općeg gospodarskog interesa;</p> <p>(b) jasno su definirane, transparentne su, nediskriminacijske i provjerljive;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 11.
--	--	---------------	--

<p>(c)jamče elektroenergetskim poduzećima Unije jednakost pristupa kupcima;</p> <p>(d)imaju ograničeno trajanje i proporcionalne su u pogledu svojih korisnika;</p> <p>(e)ne stvaraju dodatne troškove za sudionike na tržištu na diskriminirajući način.</p> <p>5. Svaka država članica koja za određivanje cijena opskrbe električnom energijom u skladu sa stavkom 3. provodi javne intervencije također mora biti u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) i člankom 24. Uredbe (EU) 2018/1999, bez obzira na to nalazi li se u dotičnoj državi članici velik broj kućanstava pogođenih energetske siromaštvom.</p> <p>6. Tijekom prijelaznog razdoblja za uspostavljanje učinkovitog tržišnog natjecanja za ugovore o opskrbi električnom energijom među opskrbljivačima i radi postizanja potpuno učinkovitog tržišnog utemeljenog maloprodajnog određivanja cijena električne energije u skladu sa stavkom 1., države članice mogu provoditi javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom kupaca iz kategorije kućanstvo i mikropoduzeća koja nemaju koristi od javnih intervencija iz stavka 3.</p>			
---	--	--	--

<p>7. Javne intervencije iz stavka 6. moraju biti u skladu s uvjetima utvrđenima u stavku 4. i moraju:</p> <p>(a) biti popraćene skupom mjera za postizanje učinkovitog tržišnog natjecanja i metodologijom za ocjenu napretka u odnosu na te mjere;</p> <p>(b) biti utvrđene s pomoću metodologije kojom se osigurava nediskriminacijsko postupanje prema opskrbljivačima;</p> <p>(c) imati postavljenu cijenu koja je viša od troškova, na razini na kojoj može doći do učinkovitog tržišnog natjecanja;</p> <p>(d) biti osmišljene tako da se maksimalno smanji negativan utjecaj na veleprodajna tržišta električne energije;</p> <p>(e) osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija imaju mogućnost odabrati ponude konkurentnog tržišta i da su izravno obaviješteni, najmanje jednom u tri mjeseca, o dostupnosti ponuda i ušteda na konkurentnom tržištu, posebno o ugovorima s dinamičnim određivanjem cijene električne energije, te osigurati da im se pruži pomoć za prijelaz na tržišno utemeljenu ponudu;</p> <p>(f) osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija na temelju članka 19. i 21. imaju pravo na ugradnju pametnih brojila i da im se ponudi ugradnja pametnih brojila bez dodatnih početnih troškova za kupce, da su izravno obaviješteni o</p>			
---	--	--	--

<p>mogućnosti ugradnje pametnih brojila i da im se osigura potrebna pomoć;</p> <p>(g)ne dovesti se do izravnog unakrsnog subvencioniranja između kupaca koji se opskrbljuju po cijenama slobodnog tržišta i onih koji se opskrbljuju po reguliranim cijenama opskrbe.</p> <p>8. Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu sa stavcima 3. i 6. u roku od mjesec dana nakon njihova donošenja te ih smiju odmah provoditi. Uz obavijest se dostavlja i obrazloženje u kojem se objašnjava zašto se drugim instrumentima nije na zadovoljavajući način mogao postići planirani cilj, kako se ispunjavaju zahtjevi iz stavaka 4. i 7. te koji su učinci prijavljenih mjera na tržišno natjecanje. U obavijesti se navodi opseg korisnika, trajanje mjera i broj kupaca iz kategorije kućanstvo na koje ta mjera utječe te se objašnjava način određivanja regulirane cijene.</p> <p>9. Države članice do 1. siječnja 2022. i 1. siječnja 2025. podnose Komisiji izvješće o provedbi ovog članka, nužnosti i proporcionalnosti javne intervencije iz ovog članka te ocjeni napretka u postizanju učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima i prijelaza na tržišno utemeljene cijene. Države članice koje u skladu sa stavkom 6. primjenjuju regulirane cijene izvješćuju o usklađenosti s uvjetima</p>			
--	--	--	--

<p>utvrđenima u stavku 7., među ostalim o usklađenosti opskrbljivača od kojih se zahtijeva provedba takvih intervencija te o učinku reguliranih cijena na financijsko stanje tih opskrbljivača.</p> <p>10. Komisija do 31. prosinca 2025. provodi preispitivanje i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ovog članka u svrhu postizanja tržišno utemeljenih maloprodajnih cijena električne energije te, po potrebi, uz izvješće prilaže ili nakon njega podnosi zakonodavni prijedlog. Taj zakonodavni prijedlog može uključivati datum isteka reguliranih cijena.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Pristup treće strane</p> <p>1. Države članice osiguravaju provedbu sustava pristupa treće strane prijenosnom i distribucijskom sustavu na temelju objavljenih tarifa primjenjivih na sve kupce i primijenjenih objektivno i bez diskriminacije korisnika sustava. Države članice osiguravaju da te tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje budu odobrene u skladu s člankom 59. prije stupanja na snagu te da te tarife i metodologije – ako su odobrene samo metodologije – budu objavljene prije njihova stupanja na snagu.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 12.; Članak 27.</p>

<p>2. Operator prijenosnog ili distribucijskog sustava može odbiti pristup ako ne raspolaže nužnim kapacitetima. Razlozi takvog odbijanja moraju biti valjano obrazloženi, posebno uzimajući u obzir članak 9., i moraju se temeljiti na objektivnim te tehnički i ekonomski utemeljenim kriterijima. Države članice ili, kada su države članice tako predvidjele, regulatorna tijela tih država članica osiguravaju dosljednu primjenu tih kriterija te da se korisnik sustava kojem je pristup odbijen može koristiti postupkom za rješavanje sporova. Regulatorna tijela također osiguravaju, prema potrebi i kada dođe do odbijanja pristupa, da operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava pruža relevantne informacije o mjerama koje bi bile potrebne za pojačanje mreže. Takve se informacije pružaju svaki put kad je pristup mjestima za punjenje odbijen. Strani koja zahtijeva takve informacije može se naplatiti razumna naknada koja odražava trošak pružanja takve informacije.</p> <p>3. Ovaj članak primjenjuju se i na energetske zajednice građana koje upravljaju distribucijskim mrežama.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 7.</p> <p>Izravni vodovi</p> <p>1. Države članice poduzimaju mjere potrebne da se:</p> <p>(a)svim proizvođačima i poduzećima za opskrbu električnom energijom s poslovnim nastanom na njihovu državnom području omogući opskrba vlastitih prostora, poduzeća kćeri i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima;</p> <p>(b)svim kupcima, pojedinačno ili skupno, na njihovu državnom području omogući opskrba putem izravnog voda od proizvođača i poduzeća za opskrbu električnom energijom.</p> <p>2. Države članice utvrđuju kriterije za dodjelu odobrenja za izgradnju izravnih vodova na svojem državnom području. Ti kriteriji moraju biti objektivni i nediskriminacijski.</p> <p>3. Mogućnost opskrbe električnom energijom putem izravnog voda iz stavka 1. ovog članka ne utječe na mogućnost sklapanja ugovora o opskrbi električnom energijom u skladu s člankom 6.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 14.
---	--	---------------	--

<p>4. Države članice mogu izdati odobrenje za izgradnju izravnog voda uz uvjet da je pristup sustavu odbijen na temelju, ovisno o slučaju, članka 6. ili da je pokrenut postupak za rješavanje sporova na temelju članka 60.</p> <p>5. Države članice mogu odbiti izdavanje odobrenja za izravni vod ako bi dodjeljivanje takvog odobrenja ometalo primjenu odredbi o obvezama pružanja javne usluge iz članka 9. Razlozi takvog odbijanja moraju biti valjano obrazloženi.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Postupak izdavanja odobrenja za novi kapacitet</p> <p>1. Za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta države članice donose postupak odobravanja koji se provodi u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.</p> <p>2. Države članice utvrđuju kriterije za izdavanje odobrenja za izgradnju proizvodnog kapaciteta na svojem državnom području. Pri utvrđivanju odgovarajućih kriterija, države članice vode računa o:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 16.; Članak 17.</p>

<p>(a) sigurnosti elektroenergetskog sustava, postrojenja i prateće opreme;</p> <p>(b) zaštiti javnog zdravlja i javne sigurnosti;</p> <p>(c) zaštiti okoliša;</p> <p>(d) korištenju zemljištem i lokaciji;</p> <p>(e) upotrebi javne površine;</p> <p>(f) energetske učinkovitosti;</p> <p>(g) prirodi primarnih izvora;</p> <p>(h) značajkama svojstvenima podnositelju zahtjeva, kao što su tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti;</p> <p>(i) usklađenosti s mjerama donesenima na temelju članka 9.;</p> <p>(j) doprinosu proizvodnog kapaciteta ostvarivanju općeg cilja Unije od najmanje 32 % udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Uniji u 2030. godini iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (19);</p> <p>(k) doprinosu proizvodnog kapaciteta smanjivanju emisija; i</p> <p>(l) alternativnim rješenjima za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije.</p> <p>3. Države članice osiguravaju postojanje specifičnih, pojednostavljenih i učinkovitijih postupaka odobravanja za malu decentraliziranu i/ili distribuiranu proizvodnju kojima se uzima u obzir</p>			
--	--	--	--

<p>njihova ograničena veličina i potencijalni utjecaj.</p> <p>Države članice mogu pripremiti smjernice za taj specifičan postupak odobravanja. Regulatorna tijela ili druga nadležna nacionalna tijela, uključujući tijela planiranja, ocjenjuju te smjernice i mogu predložiti njihove izmjene.</p> <p>Ako su države članice utvrdile posebne postupke za izdavanje dozvole za korištenje zemljištem koji se primjenjuju na važnije nove infrastrukturne projekte za proizvodne kapacitete, države članice, po potrebi, uključuju izgradnju novih proizvodnih kapaciteta u opseg tih postupaka i provode ih na nediskriminacijski način i unutar odgovarajućeg vremenskog okvira.</p> <p>4. Postupci i kriteriji izdavanja odobrenja se objavljuju. Podnositelje zahtjeva obavješćuje se o razlozima bilo kojeg odbijanja dodjele odobrenja. Ti razlozi moraju biti objektivni, nediskriminacijski, utemeljeni i valjano obrazloženi. Podnositeljima zahtjeva moraju biti dostupni žalbeni postupci.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 9.</p> <p>Obveze pružanja javne usluge</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. države članice na temelju svoje institucionalne organizacije i poštujući načelo supsidijarnosti osiguravaju da se, elektroenergetskim poduzećima upravlja u skladu s načelima ove Direktive radi postizanja konkurentnog, sigurnog i, s aspekta okoliša, održivog tržišta električne energije te da između tih poduzeća nema diskriminacije u pogledu prava ili obveza.</p> <p>2. U potpunosti uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe UFEU-a, a posebno njegov članak 106., države članice mogu poduzećima koja djeluju u elektroenergetskom sektoru, iz općeg gospodarskog interesa, nametnuti obveze pružanja javne usluge koje se mogu odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te zaštitu okoliša, uključujući energetske učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime. Takve su obveze jasno definirane, transparentne, nediskriminacijske i provjerljive te moraju elektroenergetskim poduzećima Unije jamčiti jednakost pristupa nacionalnim potrošačima. Obveze pružanja javne usluge koje se odnose na određivanje cijene opskrbe električnom energijom u skladu su</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci članak 18.</p>
--	--	----------------------	---

<p>sa zahtjevima utvrđenima u članku 5. ove Direktive.</p> <p>3. U slučajevima u kojima su predviđeni financijska naknada, drugi oblici naknada i ekskluzivna prava koja država članica dodjeljuje za ispunjenje obveza predviđenih u stavku 2. ovog članka ili za pružanje univerzalne usluge kako je utvrđeno u članku 27., to se čini na nediskriminacijski i transparentan način.</p> <p>4. Države članice nakon provedbe ove Direktive obavješćuju Komisiju o svim mjerama koje su donijele radi ispunjenja obveza pružanja univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu okoliša, te o njihovom mogućem učinku na nacionalno i međunarodno tržišno natjecanje, bez obzira na to zahtijeva li se takvim mjerama odstupanje od ove Direktive. Nakon toga svake dvije godine obavješćuju Komisiju o svim promjenama takvih mjera, bez obzira na to zahtijeva li se njima odstupanje od ove Direktive.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti da neće primijeniti članke 6., 7. i 8. ove Direktive ako bi se njihovom primjenom ometalo pravno ili stvarno izvršenje obveza nametnutih elektroenergetskim poduzećima iz općeg gospodarskog interesa i ako razvoj trgovine ne bi bio pogođen u tolikoj mjeri da bi to bilo suprotno interesima Unije. Interesi Unije među ostalim uključuju</p>			
---	--	--	--

<p>tržišno natjecanje u pogledu kupaca u skladu s člankom 106. UFEU-a i ovom Direktivom.</p> <p>POGLAVLJE III.</p> <p>OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA POTROŠAČA</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Osnovna ugovorna prava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava opskrbljivač, podložno sporazumu s opskrbljivačem, bez obzira na to u kojoj je državi članici taj opskrbljivač registriran, pod uvjetom da on poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja. U tom pogledu, države članice poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se osiguralo da upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća (20) i Direktivu Vijeća 93/13/EEZ (21), države članice osiguravaju</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 20.</p>

<p>da krajnji kupci imaju prava navedena u stavcima od 3. do 12. ovog članka.</p> <p>3. Krajnji kupci imaju pravo na ugovor sa svojim opskrbljivačem, u kojem su navedeni:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) identitet i adresa opskrbljivača;(b) usluge koje se pružaju, ponuđene razine kvalitete usluge, kao i vrijeme prvog priključenja;(c) vrste ponuđenih usluga održavanja;(d) način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama za održavanje i proizvodima u paketu ili uslugama;(e) trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade;(f) bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune;(g) metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 26.;(h) informacije koje se odnose na prava potrošača, uključujući informacije o obradi pritužaba i sve informacije iz ovog stavka, koje su jasno priopćene na računu ili na internetskim stranicama elektroenergetskog poduzeća.			
---	--	--	--

<p>Uvjeti moraju biti pošteni i unaprijed dobro poznati. U svakom slučaju, te informacije moraju biti pružene prije sklapanja ili potvrđivanja ugovora. Ako se ugovori sklapaju putem posrednika, informacije koje se odnose na pitanja navedena u ovom stavku također se pružaju prije sklapanja ugovora.</p> <p>Krajnji kupci dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta napisan jasno, sažetim i jednostavnim jezikom.</p> <p>4. Krajnjim kupcima daje se prikladna obavijest o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te ih se obavješćuje o njihovom pravu na raskid ugovora nakon primitka te obavijesti. Opskrbljivači na transparentan i razumljiv način obavješćuju svoje krajnje kupce o svakoj prilagodbi cijene opskrbe, kao i o razlozima i preduvjetima za prilagodbu i o njezinom opsegu izravno i pravodobno, a najkasnije dva tjedna prije ili, kad je riječ o potrošačima iz kategorije kućanstvo, najkasnije jedan mjesec prije stupanja prilagodbe na snagu. Države članice osiguravaju da krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili prilagodbe cijene opskrbe o kojima ih je obavijestio njihov opskrbljivač.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Opskrbljivači pružaju krajnjim kupcima transparentne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama te o standardnim uvjetima u pogledu pristupa elektroenergetskim uslugama i upotrebe tih usluga.</p> <p>6. Opskrbljivači krajnjim kupcima nude širok izbor načina plaćanja. Takvim se načinima plaćanja ne provodi neopravdana diskriminacija među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova objektivna je, nediskriminacijska i proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili sustava predujma u skladu s člankom 62. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (22).</p> <p>7. U skladu sa stavkom 6. kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova nisu u tim sustavima stavljeni u nepovoljan položaj.</p> <p>8. Opskrbljivači krajnjim kupcima nude poštene i transparentne opće uvjete koji su predstavljeni jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke za korištenje prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija. Kupci</p>			
---	--	--	--

<p>moraju biti zaštićeni od nepoštenih i obmanjujućih metoda prodaje.</p> <p>9. Krajnji kupci imaju pravo na dobru kvalitetu usluge, a njihovi opskrbljivači trebaju kvalitetno rješavati pritužbe. Opskrbljivači pritužbe rješavaju jednostavno, pravedno i brzo.</p> <p>10. Krajnji kupci pri pristupu univerzalnoj usluzi na temelju odredaba koje su države članice donijele u skladu s člankom 27. moraju biti obaviješteni o svojim pravima u pogledu univerzalne usluge.</p> <p>11. Opskrbljivači kupcima iz kategorije kućanstvo pružaju odgovarajuće informacije o alternativnim mjerama za isključivanje dovoljno prije planiranog isključivanja. Takve se alternativne mjere mogu odnositi na izvore potpore radi izbjegavanja isključivanja, sustave predujmova, energetske preglede, konzultantske usluge u području energije, alternativne planove otplate, savjete o upravljanju dugom ili na moratorije na isključivanje i ne predstavljaju dodatan trošak kupcima koji su suočeni s isključivanjem.</p> <p>12. Opskrbljivači krajnjim kupcima daju konačni obračun nakon svake promjene opskrbljivača najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 11.</p> <p>Pravo na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se nacionalnim regulatornim okvirom opskrbljivačima omogućuje da nude ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Države članice osiguravaju da krajnji kupci koji imaju ugrađeno pametno brojilo mogu od najmanje jednog opskrbljivača i od svakog opskrbljivača koji ima više od 200 000 krajnjih kupaca zatražiti sklapanje ugovora s dinamičnim određivanjem cijene električne energije.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da opskrbljivači krajnjim kupcima pruže sve potrebne informacije o pogodnostima, troškovima i rizicima takvih ugovora s dinamičnim određivanjem cijene i osiguravaju da se od opskrbljivača traži da u skladu s tim krajnjim kupcima stave na raspolaganje informacije, uključujući</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 21.

<p>informaciju da je potrebno imati ugrađeno odgovarajuće brojilo električne energije. Regulatorna tijela prate tržišna kretanja i procjenjuju rizike koje novi proizvodi i usluge mogu prouzročiti te rješavaju slučajeve zlouporabe.</p> <p>3. Opskrbljivači od svakog krajnjeg kupca moraju ishoditi pristanak prije nego taj krajnji kupac prijeđe na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije.</p> <p>4. Najmanje deset godina nakon što ugovori s dinamičnim određivanjem cijene postanu dostupni, države članice ili njihova regulatorna tijela prate glavna kretanja u takvim ugovorima, uključujući ponude na tržištu i učinak na račune potrošača, a posebno razinu nestabilnosti cijena te objavljuju godišnje izvješće,.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Pravo na promjenu i pravila o naknadama za promjenu opskrbljivača</p> <p>1. Promjena opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem odvija se u najkraćem mogućem roku. Države članice osiguravaju da kupac koji želi promijeniti opskrbljivače ili sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem to može učiniti u roku od najviše tri tjedna od datuma zahtjeva,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 22.; Članak 61.; Članak 130.</p>

<p>istodobno poštujući uvjete ugovora. Do 2026. tehnički postupak promjene opskrbljivača traje najviše 24 sata i moguće ga je obaviti tijekom bilo kojeg radnog dana.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se barem kupcima iz kategorije kućanstvo i malim poduzećima ne naplaćuju nikakve naknade za promjenu opskrbljivača.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu dopustiti da opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem naplate kupcima naknade za raskidanje ugovora ako ti kupci dobrovoljno raskinu ugovor o opskrbi s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama električne energije prije njegova isteka pod uvjetom da takve naknade čine dio ugovora koji je kupac dobrovoljno sklopio i da su informacije o tim naknadama kupcu jasno priopćene prije sklapanja ugovora. Takve su naknade proporcionalne i ne premašuju izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem zbog toga što je kupac raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih kupcu u okviru ugovora. Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka snosi opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire regulatorno</p>			
---	--	--	--

<p>tijelo ili bilo koje drugo nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se pravo na promjenu opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem dodjeljuje kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troška, napora i vremena.</p> <p>5. Kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na sudjelovanje u programima kolektivne promjene opskrbljivača. Države članice uklanjaju sve regulatorne ili administrativne prepreke za kolektivnu promjenu opskrbljivača te pružaju okvir kojim se osigurava najveća moguća zaštita potrošača s ciljem izbjegavanja svih štetnih praksi.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Ugovor o agregiranju</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi kupci neovisno o svojem ugovoru o opskrbi električnom energijom mogu od elektroenergetskog poduzeća po vlastitom izboru kupovati i prodavati elektroenergetske usluge koje uključuju agregiranje, ali ne uključuju opskrbu.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da ako krajnji kupac sklopiti ugovor o agregiranju, to bude i ovlašten učiniti bez pristanka</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 22.; Članak 23.; Članak 61.</p>

<p>elektroenergetskih poduzeća krajnjeg kupca n.</p> <p>Države članice osiguravaju da sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem kupcima pruže sve potrebne informacije o uvjetima ugovora koje im nude.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pravo besplatno dobiti sve relevantne podatke o upravljanju potrošnjom ili podatke o isporučenoj i prodanoj električnoj energiji barem jednom u svakom obračunskom razdoblju ako kupac to zatraži.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se prava iz stavaka 2. i 3. dodjeljuju krajnjim kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troška, napora ili vremena. Države članice posebno osiguravaju da kupci nisu podvrgnuti diskriminaciji u pogledu tehničkih i administrativnih zahtjeva, postupaka ili naknada od strane opskrbljivača na temelju toga imaju li ugovor sa sudionikom na tržištu koji se bavi agregiranjem.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 14.</p> <p>Alati za usporedbu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da barem kupci iz kategorije kućanstvo te mikropoduzeća s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100 000 kWh imaju besplatan pristup barem jednom alatu za usporedbu ponuda opskrbljivača, uključujući ponude za ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Kupci moraju biti informirani o dostupnosti takvih alata, a te informacije trebaju se nalaziti na njihovim računima ili biti priložene tim računima, ili im se trebaju dostaviti na drugi način. Alati moraju zadovoljavati barem sljedeće zahtjeve:</p> <p>(a) moraju biti neovisni od sudionika na tržištu i osiguravati jednako postupanje prema elektroenergetskim poduzećima u rezultatima pretraživanja;</p> <p>(b) jasno su navedeni njihovi vlasnici te fizička ili pravna osoba koja upravlja alatom i kontrolira ga, kao i informacije o načinu na koji se ti alati financiraju;</p> <p>(c) utvrđuju jasne i objektivne kriterije na kojima se temelji usporedba, uključujući usluge, i te kriterije objavljuju;</p> <p>(d) koriste jednostavan i nedvosmislen jezik;</p> <p>(e) pružaju precizne i ažurirane informacije te navode vrijeme posljednjeg ažuriranja;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 24.
--	--	---------------	--

<p>(f)dostupni su osobama s invaliditetom jer su uočljivi, operativni, razumljivi i otporni;</p> <p>(g)pružaju djelotvoran postupak prijavljivanja netočnih informacija o objavljenim ponudama; i</p> <p>(h)provode usporedbe te istovremeno ograničavaju tražene osobne podatke na podatke koji su strogo nužni za usporedbu.</p> <p>Države članice osiguravaju da se barem jednim alatom pokriva cijelo tržište. Ako se tržište pokriva s pomoću više alata, ti alati uključuju najpotpuniji mogući raspon ponuda električne energije koje obuhvaćaju znatan dio tržišta i, u slučajevima u kojima se tim alatima ne pokriva tržište u potpunosti, jasnu izjavu u kojoj se to navodi prije prikazivanja rezultata;</p> <p>2. Alatima iz stavka 1. može upravljati bilo koji subjekt, uključujući privatna trgovačka društva i javna tijela.</p> <p>3. Države članice određuju nadležno tijelo koje će biti odgovorno za izdavanje znaka pouzdanosti za alate za usporedbu koji zadovoljavaju zahtjeve iz stavka 1. i za osiguravanje trajne usklađenosti alata za usporedbu sa znakom pouzdanosti sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. To tijelo djeluje neovisno od svih ostalih sudionika na tržištu i operatora alata za usporedbu.</p>			
--	--	--	--

<p>4. Države članice mogu zahtijevati da alati za usporedbu iz stavka 1. uključuju usporedne kriterije povezane s prirodom usluga koje nude opskrbljivači.</p> <p>5. Za svaki se alat kojim se uspoređuju ponude sudionika na tržištu može zatražiti znak pouzdanosti na dobrovoljnoj i nediskriminacijskoj osnovi u skladu s ovim člankom.</p> <p>6. Odstupajući od stavaka 3. i 5., države članice mogu odlučiti da neće predvidjeti da se za alate za usporedbu izdaju znakovi pouzdanosti ako tijelo javne vlasti ili javno tijelo osigura alat za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz stavka 1.</p>			
<p>Članak 15.</p> <p>Aktivni kupci</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pravo djelovati kao aktivni kupci, a da ne podliježu nerazmjernim ili diskriminacijskim tehničkim zahtjevima, administrativnim zahtjevima, postupcima ni naknadama uključujući naknade za mrežu koje ne odražavaju troškove.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da aktivni kupci:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 25.</p>

<p>(a) imaju pravo djelovati izravno ili putem agregiranja;</p> <p>(b) imaju pravo prodavati električnu energiju koju sami proizvedu, uključujući putem ugovora o kupnji energije;</p> <p>(c) imaju pravo sudjelovati u programima fleksibilnosti i energetske učinkovitosti;</p> <p>(d) imaju pravo trećoj strani delegirati upravljanje postrojenjima potrebnima za njihove djelatnosti, uključujući postavljanje, rad, obradu podataka i održavanje, a da se ta treća strana ne smatra aktivnim kupcem.</p> <p>(e) podliježu naknadama za mrežu koje odražavaju troškove, transparentne su i nediskriminacijske te zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže, u skladu s člankom 59. stavkom 9. ove Direktive i člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava;</p> <p>(f) financijski su odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu; i u tom su smislu oni subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943.</p>			
---	--	--	--

<p>3. Države članice u svojim nacionalnim pravima mogu imati različite odredbe primjenjive na pojedinačne krajnje kupce i one koji djeluju zajedno, pod uvjetom da se sva prava i obveze iz ovog članka primjenjuju na sve aktivne kupce. Svaka razlika u postupanju prema aktivnim kupcima koji djeluju zajedno mora biti razmjerno i propisno opravdano.</p> <p>4. Države članice koje imaju postojeće programe kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je potrošena iz mreže, ne dodjeljuju nova prava u okviru tih programa nakon 31. prosinca 2023. U svakom slučaju kupci koji podliježu postojećim programima imaju mogućnost u svakom trenutku odabrati novi sustav obračuna zasebno za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže kao osnovu za izračun naknada za mrežu.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da aktivni kupci koji imaju u vlasništvu postrojenje za skladištenje energije:</p> <p>(a) imaju pravo na priključenje na mrežu u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva ako su ispunjeni svi potrebni uvjeti kao što je odgovornost za uravnoteženje i odgovarajuće mjerenje;</p>			
---	--	--	--

<p>(b)ne podliježu dvostrukim naknadama, uključujući naknade za mrežu, za uskladištenu električnu energiju koja ostaje unutar njihova prostora ili za pružanje usluga fleksibilnosti operatorima sustava;</p> <p>(c)ne podliježu nerazmjernim zahtjevima ili naknadama za licenciranje;</p> <p>(d)smiju pružati nekoliko usluga istodobno ako je to tehnički izvedivo.</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Energetske zajednice građana</p> <p>1. Države članice uspostavljaju poticajan regulatorni okvir za energetske zajednice građana kojim se osigurava sljedeće:</p> <p>(a)sudjelovanje u energetske zajednici građana otvoreno je i dobrovoljno;</p> <p>(b)članovi ili vlasnici udjela energetske zajednice građana ovlašteni su napustiti zajednicu pri čemu se primjenjuje članak 12.;</p> <p>(c)članovi ili vlasnici udjela energetske zajednice građana ne gube prava i obveze koji im pripadaju kao kupcima iz kategorije kućanstvo ili aktivnim kupcima;</p> <p>(d)podložno primjerenom naknadi kako ju je procijenilo regulatorno tijelo, relevantni operator distribucijskog sustava surađuje s energetskim zajednicama građana kako bi se olakšao prijenos električne energije unutar energetskih zajednica građana;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 26.; Članak 27.</p>

<p>(e)energetske zajednice građana podliježu nediskriminacijskom, poštenom, razmjernom i transparentnom postupku i naknadama, uključujući u pogledu registracije i licenciranja, kao i transparentnih i nediskriminacijskih naknada za mrežu u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 te jamče da na odgovarajući i uravnotežen način doprinose raspodjeli ukupnih troškova sustava.</p> <p>2. Države članice mogu u poticajnom regulatornom okviru omogućiti da energetske zajednice građana:</p> <p>(a)budu otvorene za prekogranično sudjelovanje;</p> <p>(b)budu ovlaštene imati u vlasništvu, uspostavljati, kupovati ili iznajmljivati distribucijske mreže te njima samostalno upravljati podložno uvjetima utvrđenima u stavku 4. ovog članka;</p> <p>(c)podliježu izuzećima predviđenima u članku 38. stavku 2.</p> <p>3. Države članice u pogledu energetskih zajednica građana osiguravaju:</p> <p>(a)da mogu pristupiti svim tržištima električne energije izravno ili putem agregiranja na nediskriminacijski način;</p> <p>(b)da se prema njima postupa na nediskriminacijski i razmjernan način u pogledu njihovih aktivnosti, prava i</p>			
--	--	--	--

<p>obveza koje imaju kao krajnji kupci, proizvođači, opskrbljivači, operatori distribucijskih sustava ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem;</p> <p>(c) da su financijski odgovorne za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu, i u tom su smislu one subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(d) s obzirom na električnu energiju koju sami proizvedu, s energetske zajednicama građana postupa se kao s aktivnim kupcima u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (e);</p> <p>(e) imaju pravo unutar energetske zajednice građana urediti dijeljenje električne energije koja je proizvedena u proizvodnim jedinicama koje su u vlasništvu zajednice, u skladu s drugim zahtjevima iz ovog članka i dok članovi zajednice zadržavaju prava i obveze krajnjih kupaca.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (e), dijeljenjem električne energije ne dovode se u pitanje primjenjive naknade za mrežu, tarife i pristojbe, u skladu s transparentnom analizom troškova i koristi distribuiranih energetske izvora koju izradi nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>4. Države članice mogu energetske zajednicama građana dodijeliti pravo</p>			
--	--	--	--

<p>upravljanja distribucijskim mrežama u njihovu području djelovanja te pravo utvrđivanja odgovarajućih postupaka, ne dovodeći u pitanje poglavlje IV. ili druga pravila i propise koji se primjenjuju na operatore distribucijskih sustava. Ako se takvo pravo dodijeli, države članice osiguravaju da energetske zajednice građana:</p> <p>(a) budu ovlaštene sklopiti sporazum o radu svoje mreže s relevantnim operatorom distribucijskog sustava ili operatorom prijenosnog sustava na koji je njihova mreža priključena;</p> <p>(b) podliježu odgovarajućim naknadama za mrežu na priključnim mjestima između svoje mreže i distribucijske mreže izvan energetske zajednice građana, a takve se naknade za mrežu zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u distribucijsku mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz distribucijske mreže izvan energetske zajednice građana, u skladu s člankom 59. stavkom 9.;</p> <p>(c) ne postupaju diskriminacijski ili štetno u pogledu kupaca koji ostanu priključeni na distribucijski sustav.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 17.</p> <p>Upravljanje potrošnjom putem agregiranja</p> <p>1. Države članice omogućuju i potiču sudjelovanje u upravljanju potrošnjom putem agregiranja. Države članice omogućuju krajnjim kupcima, uključujući one koji nude upravljanje potrošnjom putem agregiranja, da uz proizvođače sudjeluju na svim tržištima električne energije na nediskriminacijski način.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava pri nabavi pomoćnih usluga sa sudionicima na tržištu koji sudjeluju u upravljanju potrošnjom putem agregiranja kao i s proizvođačima postupaju na nediskriminacijski način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da njihov relevantni regulatorni okvir sadrži barem sljedeće elemente:</p> <p>(a) pravo ulaska na tržišta električnom energijom za svakog sudionika na tržištu koji se bavi agregiranjem, uključujući neovisne agregatore, bez pristanka ostalih sudionika na tržištu;</p> <p>(b) nediskriminacijska i transparentna pravila kojima se jasno utvrđuju uloge i odgovornosti svih elektroenergetskih poduzeća i kupaca;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 28.
---	--	---------------	--

<p>(c) nediskriminacijska i transparentna pravila i postupke razmjene podataka među sudionicima na tržištu koji se bave agregiranjem i drugim elektroenergetskim poduzećima, kojima se osigurava jednostavan pristup podacima pod jednakim i nediskriminacijskim uvjetima, uz istodobnu potpunu zaštitu komercijalno osjetljivih podataka i osobnih podataka kupaca;</p> <p>(d) obveze za sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem da budu financijski odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu, i u tom su smislu oni subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(e) odredbu kojom opskrbljivači ne smiju svoje krajnje kupce koji su sklopili ugovor s neovisnim agregatorima izložiti neopravdanim plaćanjima, kaznama ili drugim neopravdanim ugovornim ograničenjima;</p> <p>(f) mehanizam za rješavanje sporova među sudionicima na tržištu koji se bave agregiranjem i drugim sudionicima na tržištu, uključujući odgovornost za neravnoteže.</p> <p>4. Države članice mogu zahtijevati da elektroenergetska poduzeća ili uključeni krajnji kupci plaćaju naknadu drugim</p>			
--	--	--	--

<p>sudionicima na tržištu ili subjektima drugih sudionika na tržištu odgovornima za odstupanja, ako su ti sudionici na tržištu ili subjekti odgovorni za odstupanja izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom. Takva naknada ne smije stvoriti prepreku za ulazak na tržište sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem ili prepreku za fleksibilnost. U takvim slučajevima ta je naknada strogo ograničena na pokrivanje nastalih troškova opskrbljivača uključenih kupaca ili opskrbljivačevih subjekata odgovornih za odstupanje tijekom aktivacije upravljanja potrošnjom. Metodom izračuna naknade mogu se uzeti u obzir koristi koje su drugi sudionici na tržištu ostvarili zahvaljujući neovisnim agregatorima i u tom se slučaju od agregatora ili uključenih kupaca može zahtijevati doprinos toj naknadi jedino ako, i u mjeri u kojoj, koristi svim opskrbljivačima, kupcima i njihovim subjektima odgovornim za odstupanja ne nadilaze izravne troškove koji su zbog njih nastali. Metodu izračuna mora odobriti regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo;</p> <p>5. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravnim sustavom, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava koji djeluju u bliskoj suradnji sa sudionicima na tržištu i krajnjim</p>			
---	--	--	--

<p>kupcima utvrde tehničke zahtjeve za sudjelovanje upravljanja potrošnjom na svim tržištima električne energije u skladu s tehničkim značajkama tih tržišta i mogućnostima upravljanja potrošnjom. Takvi zahtjevi uključuju sudjelovanje agregiranih opterećenja.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Računi i informacije o obračunu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su računi i informacije o obračunu točni, lako razumljivi, jasni, sažeti, prilagođeni korisnicima i predloženi na takav način da ih krajnji kupci mogu lako usporediti. Na zahtjev krajnjih kupaca dostavlja im se jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se za izdavanje svih računa i pružanje svih informacija o obračunu krajnjim kupcima ne naplaćuje naknada.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja računa i informacija o obračunu u elektroničkom obliku te da im se ponude fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje računa.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 29.</p>

<p>4. Ako ugovor predviđa buduće izmjene proizvoda, cijene ili popusta, te se stavke, zajedno s datumom od kojeg se izmjena primjenjuje, navode na računu.</p> <p>5. Države članice savjetuju se s udrugama potrošača kad razmatraju izmjene zahtjeva u pogledu sadržaja računa.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da su računi i informacije o obračunu u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima u Prilogu I.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Pametni sustavi mjerenja</p> <p>1. Radi promicanja energetske učinkovitosti i osnaživanja krajnjih kupaca države članice ili, ako je neka država članica tako predvidjela, regulatorno tijelo snažno preporučuju da elektroenergetska poduzeća i drugi sudionici na tržištu optimiziraju uporabu električne energije, među ostalim pružanjem usluga upravljanja energijom, razvijanjem inovativnih formula za formiranje cijena i uvođenjem interoperabilnih pametnih sustava mjerenja, osobito s pomoću potrošačkih sustava za upravljanje energijom i s pomoću pametnih mreža, u</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 32.

<p>skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka.</p> <p>2. Države članice osiguravaju na svojem državnom području uvođenje pametnih sustava mjerenja koji doprinose aktivnom sudjelovanju kupaca na tržištu električne energije. Takvo uvođenje može podlijegati procjeni troškova i koristi u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu II.</p> <p>3. Države članice koje započnu s uvođenjem pametnih sustava mjerenja donose i objavljuju minimalne funkcionalne i tehničke zahtjeve za pametne sustave mjerenja koji će se uvesti na njihovu državnom području u skladu s člankom 20. i Prilogom II. Države članice osiguravaju interoperabilnost tih pametnih sustava mjerenja, kao i njihovu sposobnost osiguranja rezultata za potrošačke sustave za upravljanje energijom. U tom pogledu države članice poklanjaju dužnu pažnju upotrebi odgovarajućih dostupnih standarda, uključujući one standarde kojima se omogućava interoperabilnost, kao i najboljih praksi, vodeći pritom računa o važnosti razvoja pametnih mreža i unutarnjeg tržišta električne energije.</p> <p>4. Države članice koje započnu s uvođenjem pametnih sustava mjerenja osiguravaju da krajnji kupci na transparentan i nediskriminacijski način doprinose pokrivanju troškova uvođenja,</p>			
---	--	--	--

<p>istodobno uzimajući u obzir dugoročne koristi za cjelokupni vrijednosni lanac. Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela redovito prate uvođenje pametnog mjerenja na svojem državnom području radi bilježenja pružanja koristi potrošačima.</p> <p>5. Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz stavka 2., uvođenje pametnih sustava mjerenja ocijeni negativnim, države članice osiguravaju da se ta procjena preispita najmanje svake četiri godine, ili češće, zbog velikih promjena u temeljnim pretpostavkama, u razvoju tehnologije i tržišta. Države članice obavješćuju Komisiju o ishodu svoje ažurirane procjene troškova i koristi kad njezini rezultati postanu dostupni.</p> <p>6. Odredbe ove Direktive koje se odnose na pametne sustave mjerenja primjenjuju se na buduće ugradnje i ugradnje kojima se zamjenjuju starija pametna brojila. Pametni sustavi mjerenja koji su već ugrađeni ili za koje je „početak rada” nastupio prije 4. srpnja 2019., mogu ostati u funkciji tijekom svojeg životnog vijeka no, u slučaju pametnih sustava mjerenja koja ne zadovoljavaju uvjete iz članka 20. i Priloga II., ne mogu ostati u funkciji nakon 5. srpnja 2031.</p> <p>Za potrebe ovog stavka ili početak građevinskih radova na ulaganju ili prva</p>			
---	--	--	--

<p>čvrsta obveza za naručivanje opreme ili druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje preliminarnih studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Funkcionalnosti pametnog sustava mjerenja</p> <p>Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz članka 19. stavka 2., uvođenje pametnog sustava mjerenja ocijeni pozitivnim ili ako se pametan sustav mjerenja sustavno uvodi nakon 4. srpnja 2019., države članice uvode pametne sustave mjerenja u skladu s europskim normama, Priloga II. i sljedećim zahtjevima:</p> <p>(a) pametnim sustavima mjerenja precizno se mjeri stvarna potrošnja električne energije te se njime krajnjim se kupcima moraju moći pružiti informacije o stvarnom vremenu upotrebe. Potvrđeni podatci o povijesnoj potrošnji lako su i na siguran način dostupni krajnjim kupcima te im se na zahtjev daju na uvid</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 30.</p>

<p>bez dodatnih troškova. Nepotvrđeni podatci o potrošnji u gotovo stvarnom vremenu također su lako i na siguran način dostupni krajnjim kupcima bez dodatnih troškova, putem standardiziranog sučelja ili putem daljinskog pristupa radi podupiranja automatiziranih programa energetske učinkovitosti, upravljanja potrošnjom i drugih usluga;</p> <p>(b) sigurnost pametnih sustava mjerenja i podatkovne komunikacije u skladu je s relevantnim pravilima Unije o sigurnosti, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike za osiguravanje najviše razine zaštite kibersigurnosti te se pritom vodi računa o troškovima i načelima proporcionalnosti;</p> <p>(c) privatnost krajnjih kupaca i zaštita njihovih podataka u skladu je s relevantnim pravilima Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(d) operateri brojila osiguravaju da se na brojilima aktivnih kupaca koji predaju električnu energiju u mrežu može prikazati električna energija koja je predana u mrežu iz njihovih prostora;</p> <p>(e) na zahtjev krajnjih kupaca, podatci o električnoj energiji koju su predali u mrežu i podatci o njihovoj potrošnji električne energije stavljaju se njima na raspolaganje, u skladu s provedbenim aktom donesenim na temelju članka 24., putem standardiziranog komunikacijskog</p>			
--	--	--	--

<p>sučelja ili putem daljinskog pristupa, ili na raspolaganje trećim osobama koje djeluju u njihovo ime, u lako razumljivom obliku, čime im se omogućava usporedba ponuda pod jednakim uvjetima;</p> <p>(f) prije ugradnje pametnih brojila ili pri njihovoj ugradnji krajnjim se kupcima pružaju odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije, te u vezi s prikupljanjem i obradom osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka;</p> <p>(g) s pomoću pametnih sustava mjerenja podatci krajnjih kupaca mogu se mjeriti, a krajnji kupci mogu biti namireni u razdoblju uravnoteženja odstupanja na nacionalnom tržištu.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (e) krajnji kupci mogu preuzeti svoje mjerne podatke ili ih prenijeti drugoj strani bez dodatnih troškova i u skladu sa svojim pravom na prenosivost podataka koje im je zajamčeno pravilima Unije o zaštiti podataka;</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 21.</p> <p>Pravo na pametno brojilo</p> <p>1. Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz članka 19. stavka 2., uvođenje pametnog sustava mjerenja ocijeni negativnim te ako se pametan sustav mjerenja ne uvodi sustavno, države članice osiguravaju da svaki krajnji kupac koji to zatraži ima pravo, pod uvjetom da snosi povezane troškove, na ugradnju ili, ako je primjenjivo, nadogradnju, pod poštenim i troškovno učinkovitim uvjetima, pametnog brojila koje je:</p> <p>(a) opremljeno funkcionalnostima navedenima u članku 20., ako je to tehnički izvedivo, ili minimalnim skupom funkcionalnosti koje države članice trebaju definirati i objaviti na nacionalnoj razini u skladu s Prilogom II.;</p> <p>(b) interoperabilno i može omogućiti traženu povezivost mjerne infrastrukture i potrošačkih sustava za upravljanje energijom u gotovo stvarnom vremenu.</p> <p>2. Ako kupac zatraži pametno brojilo u skladu sa stavkom 1., države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela:</p> <p>(a) osiguravaju da je u ponudi krajnjem kupcu koji zahtijeva ugradnju pametnog</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 33.
--	--	---------------	--

<p>brojila izričito navedeno i jasno opisano sljedeće:</p> <p>i.funkcije i interoperabilnost koje podržava pametno brojilo, moguće usluge, kao i koristi koje se zaista mogu ostvariti uporabom pametnog brojila u određenom trenutku,</p> <p>ii.svi povezani troškovi koje snosi krajnji kupac;</p> <p>(b)osiguravaju da je pametno brojilo ugrađeno u razumnom roku, a najkasnije četiri mjeseca od podnesenog zahtjeva za ugradnju;</p> <p>(c)redovito, a barem svake dvije godine, preispituju i javno objavljuju povezane troškove te prate razvoj tih troškova kao rezultat tehnoloških dostignuća i mogućih nadogradnji sustava mjerenja.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Konvencionalna brojila</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametno brojilo, države članice osiguravaju da imaju pojedinačno konvencionalno brojilo kojim se točno mjeri njihova stvarna potrošnja.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da krajnji kupci mogu lako očitati svoje konvencionalno brojilo, izravno ili neizravno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 34.</p>

<p>Članak 23.</p> <p>Upravljanje podacima</p> <p>1. Pri utvrđivanju pravila u pogledu upravljanja podacima i razmjene podataka države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela utvrđuju pravila o pristupu strana koje ispunjavaju uvjete podacima o krajnjim kupcima u skladu s ovim člankom i mjerodavnim pravnim okvirom Unije. Za potrebe ove Direktive podatci znače mjerne podatke i podatke o potrošnji, kao i podatke koji se zahtijevaju o kupcu koji želi promijeniti opskrbljivača, za upravljanje potrošnjom i za druge usluge.</p> <p>2. Države članice organiziraju upravljanje podacima kako bi osigurale učinkovit i siguran pristup podacima i učinkovitu razmjenu podataka, kao i zaštitu podataka i njihovu sigurnost.</p> <p>Neovisno o modelu upravljanja podacima koji se primjenjuje u svakoj državi članici, strana odgovorna za upravljanje podacima omogućava svakoj stranci koja ispunjava uvjete pristup podacima o krajnjem kupcu u skladu sa stavkom 1. Strane koje ispunjavaju uvjete imaju tražene podatke na raspolaganju na nediskriminacijski način i istodobno. Pristup podacima jednostavan</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 35.
---	--	---------------	--

<p>je, a relevantni postupci za ostvarenje pristupa podacima javno su dostupni.</p> <p>3. Pravila o pristupu podacima i pohranjivanju podataka za potrebe ove Direktive u skladu su s relevantnim pravom Unije.</p> <p>Obrada osobnih podataka u okviru ove Direktive provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.</p> <p>4. Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela ovlašćuju i certificiraju ili, prema potrebi, nadziru strane odgovorne za upravljanje podacima kako bi osigurale da postupaju u skladu sa zahtjevima ove Direktive.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje zadaće službenika za zaštitu podataka iz Uredbe (EU) 2016/679, države članice mogu odlučiti da će od strana odgovornih za upravljanje podacima zahtijevati imenovanje službenika odgovornih za usklađenost, nadležnih za praćenje provedbe mjera koje su poduzele te strane radi osiguravanja nediskriminacijskog pristupa podacima i usklađenosti sa zahtjevima ove Direktive.</p> <p>Države članice mogu imenovati službenike odgovorne za usklađenost ili tijela iz članka 35. stavka 2. točke (d) radi ispunjavanje obveza iz ovog stavka.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Za pristup vlastitim podacima ili za zahtjev za stavljanje na raspolaganje vlastitih podataka krajnjim se kupcima ne zaračunavaju dodatni troškovi.</p> <p>Države članice odgovorne su za utvrđivanje relevantnih troškova koje u svrhu pristupa podacima snose strane koje ispunjavaju uvjete.</p> <p>Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela osiguravaju da su troškovi koje naplaćuju regulirani subjekti koji pružaju podatkovne usluge razumni i propisno opravdani.</p>			
<p>Članak 24.</p> <p>Zahtjevi u pogledu interoperabilnosti i postupci za pristup podacima</p> <p>1. Radi promicanja tržišnog natjecanja na maloprodajnom tržištu i izbjegavanja nametanja pretjeranih administrativnih troškova stranama koje ispunjavaju uvjete države članice olakšavaju potpunu interoperabilnost energetske usluga u Uniji.</p> <p>2. Komisija provedbenim aktima donosi zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i nediskriminacijskih i transparentnih postupaka za pristup podacima iz članka 23. stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 36.</p>

<p>skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 68. stavka 2.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da elektroenergetska poduzeća primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i postupke za pristup podacima iz stavka 2. Ti se zahtjevi i postupci temelje na postojećim nacionalnim praksama.</p>			
<p>Članak 25.</p> <p>Jedinstvene kontaktne točke</p> <p>Države članice osiguravaju jedinstvene kontaktne točke radi pružanja svih nužnih informacija kupcima kad je riječ o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora. Takve jedinstvene kontaktne točke mogu biti dio općih informativnih točaka za potrošače.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 37.
<p>Članak 26.</p> <p>Pravo na izvansudsko rješavanje sporova</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama utvrđenima ovom</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 39.

<p>Direktivom preko neovisnog mehanizma kao što je pravobranitelj za energetiku ili tijelo za zaštitu potrošača ili regulatorno tijelo. Ako je krajnji kupac potrošač u smislu Direktive 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća (23), takvi izvansudski mehanizmi u skladu su sa zahtjevima za kvalitetu iz Direktive 2013/11/EU i njima se predviđa, ako je to opravdano, sustav povrata sredstava i/ili naknade.</p> <p>2. Prema potrebi, države članice osiguravaju da subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizađe iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive.</p> <p>3. Sudjelovanje elektroenergetskih poduzeća u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno, osim ako država članica ne dokaže Komisiji da su drugi mehanizmi jednako učinkoviti.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 27.</p> <p>Univerzalna usluga</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi kupci iz kategorije kućanstvo, i, kada to države članice smatraju prikladnim, mala poduzeća, imaju pravo na univerzalnu uslugu, naime pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete unutar svojeg državnog područja po konkurentnim, jednostavno i jasno usporedivim, transparentnim i nediskriminacijskim cijenama. Radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, države članice mogu imenovati opskrbljivača zadnjeg izbora. Države članice operatorima distribucijskih sustava nameću obvezu priključivanja kupaca na njihovu mrežu po odredbama, uvjetima i tarifama utvrđenima u skladu s postupkom predviđenim u članku 59. stavku 7. Ovom se Direktivom ne sprečava države članice da ojačaju tržišni položaj kupaca iz kategorije kućanstava te malih i srednjih kupaca koji nisu kućanstva promicanjem mogućnosti za dobrovoljno udruživanje predstavnika za tu kategoriju kupaca.</p> <p>2. Stavak 1. provodi se na transparentan i nediskriminacijski način i ne sprečava slobodan izbor opskrbljivača predviđen u članku 4.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 40.
--	--	---------------	--

<p>Članak 28.</p> <p>Ugroženi kupci</p> <p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osiguravaju postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca. U tom kontekstu, svaka država članica definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo i, među ostalim, na zabranu isključivanja električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima. Koncept ugroženih kupaca može uključivati razine prihoda, udio rashoda za energiju u okviru raspoloživog dohotka, energetska učinkovitost domova, kritičnu ovisnost o električnoj opremi iz zdravstvenih razloga, dob ili druge kriterije. Države članice osiguravaju primjenu prava i obveza povezanih s ugroženim kupcima. Posebno poduzimaju mjere za zaštitu kupaca u udaljenim područjima. Osiguravaju visoke razine zaštite potrošača, posebno u pogledu transparentnosti općih uvjeta ugovora, općih informacija i mehanizama rješavanja sporova.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što je osiguravanje povlastica kroz sustave socijalne sigurnosti radi osiguravanja nužne opskrbe ugroženih kupaca ili pružanje podrške poboljšanjima energetske učinkovitosti radi rješavanja</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 43.</p>
---	--	----------------------	---

<p>energetskog siromaštva tamo gdje je ono utvrđeno u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999, uključujući u širem kontekstu siromaštva. Takve mjere ne smiju sprečavati stvarno otvaranje tržišta iz članka 4. ili funkcioniranje tržišta te se Komisiju, ako je potrebno, o njima obavješćuje u skladu s člankom 9. stavkom 4. Takve obavijesti mogu također uključivati mjere poduzete unutar općeg sustava socijalne sigurnosti.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Energetsko siromaštvo</p> <p>Pri ocjenjivanju broja energetski siromašnih kućanstava u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 države članice utvrđuju i objavljuju skup kriterija koji mogu uključivati niske prihode, visoke rashode za energiju u okviru raspoloživog dohotka i lošu energetska učinkovitost.</p> <p>U tom kontekstu i u kontekstu članka 5. stavka 5. Komisija daje smjernice o definiciji „znatnog broja kućanstava u energetskom siromaštvu”, polazeći od pretpostavke da se svaki udio kućanstava u energetskom siromaštvu može smatrati znatnim.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 45.</p>

<p>POGLAVLJE IV.</p> <p>RAD DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA</p>			
<p>Članak 30.</p> <p>Određivanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>Države članice imenuju ili zahtijevaju od poduzeća, koja imaju u vlasništvu distribucijske sustave ili su za njih odgovorna, da imenuju jednog operatora distribucijskog sustava ili više njih, na vremensko razdoblje koje države članice trebaju odrediti uzimajući u obzir pitanja učinkovitosti i ekonomske ravnoteže.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 67.</p>
<p>Članak 31.</p> <p>Zadatci operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Operator distribucijskog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije, za pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava distribucije električne energije na svojem</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 68.</p>

<p>području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti.</p> <p>2. U svakom slučaju operator distribucijskog sustava ne smije diskriminirati korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>3. Operator distribucijskog sustava korisnicima sustava pruža informacije koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu, uključujući korištenje sustavom.</p> <p>4. Država članica može od operatora distribucijskog sustava pri dispečiranju proizvodnih postrojenja zahtijevati davanje prednosti proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljive izvore ili upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju, u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>5. Svaki operator distribucijskog sustava djeluje kao neutralni tržišni pomagač pri nabavi energije koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka energije u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, kada ima takvu funkciju.</p> <p>6. Ako je operator distribucijskog sustava odgovoran za nabavu proizvoda i usluga potrebnih za učinkovit, pouzdan i siguran rad distribucijskog sustava, pravila koja u tu</p>			
--	--	--	--

<p>svrhu donosi operator distribucijskog sustava objektivna su, transparentna i nediskriminacijska te se izrađuju u koordinaciji s operatorima prijenosnih sustava i drugim relevantnim sudionicima na tržištu. Uvjeti pružanja takvih proizvoda i usluga operatorima distribucijskog sustava, uključujući prema potrebi pravila i tarife, utvrđuju se u skladu s člankom 59. stavkom 7. na nediskriminacijski način koji odražava troškove te se objavljuju.</p> <p>7. U obavljanju zadataka iz stavka 6., operator distribucijskog sustava nabavlja nefrekvencijske pomoćne usluge potrebne za njegov sustav u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, osim ako je regulatorno tijelo procijenilo da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrilo odstupanje. Ta obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>8. Nabavom proizvoda i usluga iz stavka 6. osigurava se stvarno sudjelovanje svih kvalificiranih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, operator postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem, posebno tako što</p>			
--	--	--	--

<p>se od regulatornih tijela i operatora distribucijskih sustava zahtijeva da u bliskoj suradnji sa svim sudionicima na tržištu, kao i operatorima prijenosnih sustava, utvrde tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta i sposobnosti svih sudionika na tržištu.</p> <p>9. Operatori distribucijskih sustava surađuju s operatorima prijenosnih sustava u svrhu stvarnog sudjelovanja sudionika na tržištu priključenih na njihovu mrežu na maloprodajnim i veleprodajnim tržištima te tržištima uravnoteženja. O isporuci usluga uravnoteženja koje proizlaze iz resursa smještenih u distribucijskom sustavu postiže se dogovor s relevantnim operatorom prijenosnog sustava u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2019/943 i člankom 182. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 (24).</p> <p>10. Države članice ili njihova određena nadležna tijela mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti obavljanje djelatnosti koje nisu predviđene u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) 2019/943 ako su te aktivnosti nužne kako bi operatori distribucijskih sustava ispunili svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je regulatorno tijelo ocijenilo potrebu za takvim odstupanjem. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje pravo operatora</p>			
---	--	--	--

<p>distribucijskih sustava da imaju u vlasništvu ili razvijaju mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vode ih ili da upravljaju njima, ako je to pravo odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>			
<p>Članak 32.</p> <p>Poticaji za uporabu fleksibilnosti u distribucijskim mrežama</p> <p>1. Države članice osiguravaju potreban regulatorni okvir kako bi se operatorima distribucijskih sustava omogućilo da kupuju usluge fleksibilnosti, među ostalim usluge upravljanja zagušenjem u njihovu području, i kako bi ih se na to potaklo, u cilju povećanja učinkovitosti rada i razvoja distribucijskog sustava. Konkretno, regulatornim se okvirima osigurava da operatori distribucijskih sustava mogu nabavljati usluge od pružatelja distribuirane proizvodnje, upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te se promovira upotreba mjera energetske učinkovitosti, ako te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad distribucijskog sustava. Operatori distribucijskih sustava nabavljaju te usluge u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 75.; Članak 72.</p>

<p>tržišno utemeljenim postupcima, osim ako su regulatorna tijela utvrdila da nabava takvih usluga nije gospodarski učinkovita ili da bi takva nabava dovela do ozbiljnih poremećaja na tržištu ili do većih zagušenja.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava, podložno odobrenju regulatornog tijela, ili pak samo regulatorno tijelo u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatora prijenosnog sustava utvrđuju specifikacije za nabavljene usluge fleksibilnosti i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini. Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem. Operatori distribucijskih sustava razmjenjuju sve potrebne informacije s operatorima prijenosnih sustava i s njima se koordiniraju kako bi se osigurali optimalna uporaba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta. Operatorima distribucijskih sustava adekvatno se nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove</p>			
---	--	--	--

<p>potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>3. Razvoj distribucijskog sustava temelji se na transparentnom planu razvoja mreže koji operatori distribucijskih sustava objavljuju barem svake dvije godine i podnose regulatornom tijelu. Plan razvoja mreže osigurava transparentnost potrebnih srednjoročnih i dugoročnih usluga fleksibilnosti te utvrđuje ulaganja planirana u sljedećih pet do deset godina, s posebnim naglaskom na glavnoj infrastrukturi distribucije potrebnoj kako bi se priključili novi proizvodni kapaciteti i nova opterećenja, među ostalim stanice za punjenje električnih vozila. Plan razvoja mreže obuhvaća i upotrebu upravljanja potrošnjom, energetske učinkovitost, postrojenja za skladištenje energije ili druge resurse kojima se operator distribucijskog sustava služi kao alternativom proširenju sustava.</p> <p>4. Operatori distribucijskih sustava savjetuju se o planu razvoja mreže sa svim relevantnim korisnicima sustava i relevantnim operatorima prijenosnih sustava. Operatori distribucijskih sustava objavljuju rezultate procesa savjetovanja zajedno s planom razvoja mreže te ih dostavljaju rezultate savjetovanja i plan razvoja mreže regulatornom tijelu.</p>			
---	--	--	--

<p>Regulatorno tijelo može zatražiti izmjenu planova.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati obvezu iz stavka 3. na integrirana elektroenergetska poduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih kupaca ili koja opslužuju male izolirane sustave.</p>			
<p>Članak 33.</p> <p>Integracija elektromobilnosti u elektroenergetsku mrežu</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća (25), države članice osiguravaju potreban regulatorni okvir kako bi se olakšalo priključivanje javno dostupnih i privatnih stanica za punjenje na distribucijske mreže. Države članice osiguravaju da operatori distribucijskih sustava surađuju na nediskriminacijskoj osnovi sa svakim poduzećem koje ima u vlasništvu ili razvija stanice za punjenje električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava ne smiju imati u vlasništvu ni razvijati stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih niti njima upravljati, osim ako operatori distribucijskih sustava imaju u vlasništvu</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 76.</p>

<p>privatne stanice za punjenje isključivo za vlastitu uporabu.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih ili njima upravljaju samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, vode ih ili njima upravljaju ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) regulatorno tijelo provelo je ex ante reviziju uvjeta postupka javnog natječaja iz točke (a) te je dalo svoje odobrenje;</p> <p>(c) stanicama za punjenje operator distribucijskog sustava upravlja na osnovi pristupa trećih strana u skladu s člankom 6. te ne smije diskriminirati korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastaviti smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava pomoglo u</p>			
--	--	--	--

<p>osiguranju poštenog postupka javnog natječaja.</p> <p>4. Ako su države članice provele uvjete iz stavka 3., države članice ili njihova određena nadležna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje kako bi se ponovno procijenilo jesu li druge strane zainteresirane za vlasništvo, razvijanje stanicom za punjenje električnih vozila ili upravljanje njome. Ako javno savjetovanje pokaže da druge strane mogu imati u vlasništvu ili razvijati takve stanice, voditi ih ili njima upravljati, države članice osiguravaju da se aktivnosti operatora distribucijskih sustava u tom području postupno ukinu pod uvjetom da se uspješno dovrši postupak javnog natječaja iz stavka 3. točke (a). Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima distribucijskih sustava da povrate preostalu vrijednost svojih ulaganja u infrastrukturu punjenja.</p>			
<p>Članak 34.</p> <p>Zadatci operatora distribucijskih sustava u upravljanju podacima</p> <p>Države članice svim stranama koje zadovoljavaju uvjete osiguravaju nediskriminacijski pristup podacima pod jasnim i jednakim uvjetima, u skladu s relevantnim pravilima o zaštiti podatka.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 77.; Članak 78.</p>

<p>Programi usklađenosti iz članka 35. stavka 2. točke (d) u državama članicama u kojima su u skladu s člankom 19. uvedeni pametni sustavi mjerenja te u kojima operatori distribucijskih sustava sudjeluju u upravljanju podacima uključuju posebne mjere kako bi se onemogućilo da se strane koje ispunjavaju uvjete diskriminira u pristupu podacima kako je utvrđeno člankom 23. Ako operatori distribucijskih sustava ne podliježu članku 35. stavcima 1., 2. ili 3., države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da vertikalno integrirana poduzeća nemaju povlašten pristup podacima za provođenje svojih aktivnosti opskrbe.</p>			
<p>Članak 35.</p> <p>Razdvajanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, on je neovisan, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, o drugim djelatnostima koje nisu povezane s distribucijom. Ta pravila ne stvaraju obvezu odvajanja vlasništva nad osnovnim sredstvima operatora distribucijskog sustava od vertikalno integriranog poduzeća.</p> <p>2. Uz zahtjeve na temelju stavka 1., kada je operator distribucijskog sustava dio</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 78.</p>

<p>vertikalno integriranog poduzeća, on je u smislu svoje organizacije i donošenja odluka neovisan o drugim djelatnostima koje nisu povezane s distribucijom. Kako bi se to postiglo primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>(a) osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava ne smiju sudjelovati u strukturama integriranog elektroenergetskog poduzeća koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevni rad proizvodnje, prijenosa ili opskrbe električnom energijom;</p> <p>(b) moraju se poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje operatorom distribucijskog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja;</p> <p>(c) operator distribucijskog sustava mora imati stvarna prava donošenja odluka, neovisna o integriranom elektroenergetskom poduzeću, u pogledu sredstava potrebnih za rad, održavanje ili razvoj mreže. Radi izvršavanja tih zadataka, operator distribucijskog sustava na raspolaganju mora imati potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, fizičke i financijske resurse. Time se ne bi smjelo spriječiti postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije</p>			
--	--	--	--

<p>radi osiguravanja zaštite prava matičnog društva na ekonomski i upravljački nadzor u pogledu prinosa na imovinu, neizravno uređenog u skladu s člankom 59. stavkom 7., u društvu kćeri. Time se matičnom društvu posebno omogućuje odobravanje godišnjeg financijskog plana, ili bilo kojeg istovjetnog instrumenta, operatora distribucijskog sustava i utvrđivanje općih ograničenja razina zaduženosti njegovog društva kćeri. Time se matičnom društvu ne daje dopuštenje za davanje uputa o svakodnevnom poslovanju, ni u pogledu individualnih odluka koje se odnose na izgradnju ili dogradnju distribucijskih vodova, koje ne prelaze okvire odobrenog financijskog plana, ili bilo kojeg istovjetnog instrumenta i</p> <p>(d)operator distribucijskog sustava mora utvrditi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja njegova poštovanja. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika za postizanje tih ciljeva. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti, službenik odgovoran za usklađenost operatora distribucijskog sustava podnosi godišnje izvješće u kojemu se utvrđuju poduzete mjere regulatornom tijelu iz članka 57. stavka</p>			
--	--	--	--

<p>1. te se ono objavljuje. Službenik odgovoran za usklađenost operatora distribucijskog sustava potpuno je neovisan i ima pristup svim informacijama operatora distribucijskog sustava i bilo kojeg povezanog poduzeća, nužnima za izvršavanje svojeg zadatka.</p> <p>3. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela prate djelatnosti operatora distribucijskog sustava tako da on ne može iskoristiti svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja. Posebno, vertikalno integrirani operatori distribucijskih sustava ne smiju svojom komunikacijom i brendiranjem stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta dijela vertikalno integriranog poduzeća koje se bavi opskrbom.</p> <p>4. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati stavke 1., 2. i 3. na integrirana elektroenergetska poduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih kupaca ili opslužuju male izolirane sustave.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 36.</p> <p>Vlasništvo operatora distribucijskih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije</p> <p>1. Operatorima distribucijskih sustava nije smiju imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1. države članice mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je regulatorno tijelo dalo svoje odobrenje, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju takva postrojenja, vode ih ili njima upravljaju ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) takva su postrojenja potrebna da bi operatori distribucijskih sustava mogli ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom distribucijskog sustava i postrojenja se</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 79.
--	--	---------------	--

<p>ne koriste za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, i</p> <p>(c) regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja i provelo je ocjenu javnog natječaja, uključujući uvjeta postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastaviti smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava pomoglo u osiguranju poštenog postupka javnog natječaja.</p> <p>3. Regulatorna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila potencijalna dostupnost i zainteresiranost za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, kako ga je ocijenilo regulatorno tijelo, pokaže da su treće strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, regulatorna tijela osiguravaju da se aktivnosti operatora distribucijskih sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima distribucijskih sustava da prime razumnu kompenzaciju, posebice da</p>			
---	--	--	--

<p>povrate preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>4. Stavak 3. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 4. srpnja 2019. pod uvjetom da su postrojenja za skladištenje baterija:</p> <p>(a) priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga;</p> <p>(b) integrirana su u distribucijski sustav;</p> <p>(c) upotrebljavaju se isključivo za trenutnu reaktivnu ponovnu uspostavu mrežne sigurnosti u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispčiranjem; te</p> <p>(d) nisu upotrebljavana za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.</p>			
<p>Članak 37.</p> <p>Obveza povjerljivosti operatora distribucijskih sustava</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 55. ili neki drugi pravni zahtjev za otkrivanjem informacija, operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 80.</p>

<p>se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.</p>			
<p>Članak 38.</p> <p>Zatvoreni distribucijski sustavi</p> <p>1. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela klasificiraju sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji, ne dovodeći u pitanje stavak 4., ne opskrbljuje kupce iz kategorije kućanstvo, kao zatvoren distribucijski sustav:</p> <p>(a) ako su, iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, djelatnosti ili proizvodni proces korisnika tog sustava integrirani; ili</p> <p>(b) ako taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru sustava ili njihovim povezanim poduzećima.</p> <p>2. Zatvoreni distribucijski sustavi smatraju se distribucijskim sustavima za potrebe ove</p>	<p>Članak 1.</p> <p>U Zakonu o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 111/21, 83/23) u članku 82. stavak 1. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) Zatvoreni distribucijski sustav može steći status zatvorenog distribucijskog sustava ako lokacije iz članka 3. stavka 1. točke 120. ovoga Zakona imaju više od jednog korisnika sustava.“</p> <p>Stavak 12. mijenja se i glasi:</p> <p>„(12) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru pod uvjetom da postoje potrebna obračunska mjerna mjesta.“</p> <p>Stavci 13. i 14. brišu se.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 82.</p>

<p>Direktive. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela izuzmu operatora zatvorenog distribucijskog sustava od:</p> <p>(a) zahtjeva u skladu s člankom 31. stavcima 5. i 7. da nabavlja energiju koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka energije i za nefrekvencijske pomoćne usluge u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima;</p> <p>(b) zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 1. da tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje budu odobrene u skladu s člankom 59. stavkom 1. prije njihova stupanja na snagu;</p> <p>(c) zahtjeva u skladu s člankom 32. stavkom 1. da kupuje usluge fleksibilnosti i zahtjeva u skladu s člankom 32. stavkom 3. da razvije sustave operatora na temelju planova za razvoj mreže;</p> <p>(d) zahtjeva u skladu s člankom 33. stavkom 2. da nema u vlasništvu, ne razvija ili ne vodi stanice za punjenje električnih vozila, ili da njima ne upravlja; i</p> <p>(e) zahtjeva u skladu s člankom 36. stavkom 1. da nema u vlasništvu, ne razvija ili ne vodi postrojenja za skladištenje energije, ili da njima ne upravlja.</p> <p>3. Kada je izuzeće odobreno na temelju stavka 2., primjenjive tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje ocjenjuju se i odobravaju u skladu s</p>	<p>Dosadašnji stavak 15. koji postaje stavak 13. mijenja se i glasi:</p> <p>„(13) Operator zatvorenog distribucijskog sustava će za svako obračunsko mjerno mjesto korisnika zatvorenog distribucijskog sustava izdavati račun koji obuhvaća naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava, naknadu za korištenje mreže te ostale naknade i davanja koja su propisana energetske i porezne propisima vezano za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava i korištenje mreže.“.</p> <p>Dosadašnji stavci 16. do 19. postaju stavci 14. do 17.</p>		
---	---	--	--

<p>člankom 59. stavkom 1. na zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>4. Uzgredno korištenje od strane malog broja kućanstava koja su zaposlenjem ili na sličan način u vezi s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja koje opslužuje zatvoreni distribucijski sustav ne sprečava odobravanje izuzeća na temelju stavka 2.</p>			
<p>Članak 39.</p> <p>Kombinirani operator</p> <p>Članak 35. stavak 1. ne sprečava rad kombiniranog operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava, pod uvjetom da je taj operator usklađen s člankom 43. stavkom 1., člancima 44. i 45. ili odjeljkom 3. poglavlja VI. ili taj operator potpada pod članak 66. stavak 3.</p> <p>POGLAVLJE V.</p> <p>OPĆA PRAVILA PRIMJENJIVA NA OPERATORA PRIJENOSNOG SUSTAVA</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Takva situacija ne postoji jer je u RH jedan operator distribucijskog sustava i jedan operator prijenosnog sustava.</p>

<p>Članak 40.</p> <p>Zadatci operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Svaki operator prijenosnog sustava odgovoran je za:</p> <p>(a)osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije, pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnih, pouzdanih i učinkovitih prijenosnih sustava, vodeći računa o zaštiti okoliša, u bliskoj suradnji sa susjednim operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava;</p> <p>(b)osiguravanje prikladnih sredstava za ispunjavanje svojih obveza;</p> <p>(c)doprinošenje sigurnosti opskrbe kroz prikladne kapacitete prijenosa i pouzdanost sustava;</p> <p>(d)upravljanje tokovima električne energije u sustavu, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sustavima. U tu je svrhu operator prijenosnog sustava odgovoran za osiguravanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog elektroenergetskog sustava i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i postrojenja za skladištenje energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost nije</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 86.; Članak 52.</p>
--	--	----------------------	---

<p>ovisna ni o jednom drugom prijenosnom sustavu s kojim je njegov sustav međusobno povezan;</p> <p>(e) pružanje informacija operatoru drugih sustava, s kojim je njegov sustav međusobno povezan, dostatnih za osiguravanje sigurnog i učinkovitog rada, koordiniranog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanog sustava;</p> <p>(f) osiguravanje nediskriminacije među korisnicima sustava ili kategorijama korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća;</p> <p>(g) pružanje informacija korisnicima sustava koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu;</p> <p>(h) naplatu naknada i plaćanja za zagušenje na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava, u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane i davanje obrazloženih objašnjenja za odbijanje takvog pristupa, što prate regulatorna tijela; pri obavljanju svojih zadataka na temelju ovog članka operatori prijenosnih sustava ponajprije olakšavaju integraciju tržišta;</p> <p>(i) nabavu pomoćnih usluga radi osiguranja operativne sigurnosti;</p> <p>(j) donošenje okvira za suradnju i koordinaciju među regionalnim koordinacijskim centrima;</p>			
---	--	--	--

<p>(k) sudjelovanje u uspostavi europskih i nacionalnih procjena adekvatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(l) digitalizaciju prijenosnih sustava;</p> <p>(m) upravljanje podacima, uključujući razvoj sustava za upravljanje podacima, kibersigurnost i zaštitu podataka podložno primjenjivim pravilima i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih tijela;</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da se jedna ili više odgovornosti navedenih u stavku 1. ovog članka dodijeli operatoru prijenosnog sustava koji nije onaj koji ima u vlasništvu prijenosni sustav, a na kojeg bi se inače primjenjivale dotične odgovornosti. Za operatora prijenosnog sustava kojem se dodijele zadatci certificira se prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa, te mora ispunjavati zahtjeve iz članka 43., ali da ne mora imati u vlasništvu prijenosni sustav za koji je odgovoran.</p> <p>Operator prijenosnog sustava koji ima u vlasništvu prijenosni sustav mora ispunjavati zahtjeve iz poglavlja VI. i biti certificiran u skladu s člankom 43. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa da, na vlastitu</p>			
--	--	--	--

<p>inicijativu i pod svojim nadzorom, delegiraju određene zadatke drugim operatorima prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa ako se tim delegiranjem zadataka ne ugrožavaju stvarna i neovisna prava odlučivanja operatora prijenosnog sustava koji delegira zadatke.</p> <p>3. Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. operator prijenosnog sustava uzima u obzir preporuke koje su izdali regionalni koordinacijski centri.</p> <p>4. Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. točke (i) operatori prijenosnog sustava nabavljaju usluge uravnoteženja podložno sljedećem:</p> <p>(a)transparentni i nediskriminacijski postupci temeljeni na tržištu;</p> <p>(b)sudjelovanje svih kvalificiranih elektroenergetskih poduzeća i sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem.</p> <p>Za potrebe točke (b), regulatorna tijela i operatori prijenosnih sustava, u bliskoj</p>			
---	--	--	--

<p>suradnji sa svim sudionicima na tržištu, utvrđuju tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta.</p> <p>5. Stavak 4. primjenjuju se na pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga od strane operatora prijenosnih sustava, osim ako je regulatorno tijelo procijenilo da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrilo odstupanje. Konkretno, regulatornim se okvirima osigurava da operatori prijenosnih sustava mogu nabavljati usluge od pružatelja usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te promicati upotrebu mjera energetske učinkovitosti, kada te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad prijenosnog sustava.</p> <p>6. Operatori prijenosnih sustava, podložno odobrenju regulatornog tijela, ili samo regulatorno tijelo u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatore distribucijskih sustava utvrđuju specifikacije za nefrekvencijske pomoćne usluge i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini. Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što</p>			
---	--	--	--

<p>uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem. Operatori prijenosnih sustava razmjenjuju sve potrebne informacije s operatorima distribucijskih sustava i s njima se koordiniraju kako bi se osigurala optimalna upotreba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta. Operatorima distribucijskih sustava adekvatno se nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>7. Obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga iz stavka 5. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>8. Države članice ili njihova određena nadležna tijela mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti obavljanje djelatnosti koje nisu predviđene u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti nužne kako bi operatori distribucijskih sustava ispunili svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je regulatorno tijelo ocijenilo potrebu za takvim odstupanjem. Ovim se stavkom ne</p>			
---	--	--	--

<p>dovodi u pitanje pravo operatora prijenosnih sustava da imaju u vlasništvu ili razvijaju mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vode ih ili da upravljaju njima, osim ako to pravo nije odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>			
<p>Članak 41.</p> <p>Zahtjevi u pogledu povjerljivosti i transparentnosti za operatore prijenosnih sustava i vlasnike prijenosnih sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 55. ili neku drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, svaki operator prijenosnog sustava i svaki vlasnik prijenosnog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način. Posebno ne otkriva nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to otkrivanje potrebno za provedbu poslovne transakcije. Radi osiguravanja potpunog poštovanja pravila o razdvajanju informacija, države članice osiguravaju da se vlasnik prijenosnog sustava i ostali dijelovi poduzeća ne koriste zajedničkim uslugama kao što su zajedničke pravne</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 87.</p>

<p>usluge, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.</p> <p>2. U kontekstu prodaje ili nabave električne energije od strane povezanih poduzeća, operatori prijenosnih sustava ne smiju zlorabiti komercijalno osjetljive informacije dobivene od trećih strana prilikom osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.</p> <p>3. Informacije potrebne za stvarno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljuju se. Tom se obvezom ne dovodi u pitanje čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p>			
<p>Članak 42.</p> <p>Ovlasti za donošenje odluka o priključivanju novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav</p> <p>1. Operator prijenosnog sustava utvrđuje i objavljuje transparentne i učinkovite postupke za nediskriminacijsko priključivanje novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav. Ti postupci podliježu odobrenju regulatornih tijela.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava nije ovlašten odbiti priključivanje novog</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 88.</p>

<p>proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja u raspoloživim mrežnim kapacitetima, kao što je zagušenje u udaljenim dijelovima prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava pruža potrebne informacije.</p> <p>Prvim se podstavkom ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnog sustava da ograniče zajamčeni kapacitet priključivanja ili da nude priključke koji podliježu operativnim ograničenjima kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrilo regulatorno tijelo. Regulatorno tijelo osigurava da se sva ograničenja u zajamčenom kapacitetu priključivanja ili operativna ograničenja uvedu na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka i da se njima ne stvaraju neopravdane prepreke za ulazak na tržište. Ako proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije snosi troškove povezane s osiguravanjem neograničenog priključivanja, ne primjenjuju se nikakva ograničenja.</p> <p>3. Operator prijenosnog sustava nije ovlašten odbiti novo priključno mjesto na temelju toga što bi to dovelo do dodatnih troškova proizašlih iz nužnog povećanja</p>			
--	--	--	--

<p>kapaciteta elemenata sustava koji se nalaze u blizini priključnog mjesta.</p> <p>POGLAVLJE VI.</p> <p>RAZDVAJANJE OPERATORÂ PRIJENOSNOG SUSTAVA</p> <p>Odjeljak 1.</p> <p>Razdvajanje vlasništva</p>			
<p>Članak 43.</p> <p>Razdvajanje vlasništva nad prijenosnim sustavima i operatora prijenosnih sustava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da:</p> <p>(a)svako poduzeće koje ima u vlasništvu prijenosni sustav djeluje kao operator prijenosnog sustava;</p> <p>(b)ista osoba ili osobe nemaju pravo:</p> <p>i.ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom;</p> <p>ii.ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 96.</p>

<p>ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe;</p> <p>(c) ista osoba ili osobe nisu ovlaštene imenovati članove nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, operatora prijenosnog sustava ili prijenosni sustav, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe; i</p> <p>(d) ista osoba nije ovlaštena biti član nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, kako poduzeća koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe tako i operatora prijenosnog sustava ili prijenosnog sustava.</p> <p>2. Prava iz stavka 1. točaka (b) i (c) posebno uključuju:</p> <p>(a) ovlast korištenja glasačkim pravima;</p> <p>(b) ovlast imenovanja članova nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće; ili</p> <p>(c) držanje većinskog udjela.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. točke (b), pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” uključuje „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” u smislu Direktive</p>			
--	--	--	--

<p>2009/73/EZ, a izrazi „operator prijenosnog sustava” i „prijenosni sustav” uključuju „operatora transportnog sustava” i „transportni sustav” u smislu te Direktive.</p> <p>4. Obveza navedena u stavku 1. točki (a) smatra se ispunjenom u slučaju kada su dva ili više poduzeća koja imaju u vlasništvu prijenosne sustave stvorila zajednički pothvat koji djeluje kao operator prijenosnog sustava u dvije ili više država članica za predmetne prijenosne sustave. Nijedno drugo poduzeće ne može biti dio zajedničkog pothvata, osim ako je odobreno na temelju članka 44. kao neovisni operator sustava ili kao neovisni operator prijenosnog sustava za potrebe odjeljka 3.</p> <p>5. Za potrebe provedbe ovog članka, u slučaju kada je osoba iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) država članica ili drugo javno tijelo, dva odvojena javna tijela koja provode kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom s jedne strane te nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe s druge strane, ne smatraju se istom osobom ili osobama.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da se ni komercijalno osjetljive informacije iz članka 41. u posjedu operatora prijenosnog sustava koji je bio dijelom vertikalno integriranog poduzeća, ni osoblje takvog operatora prijenosnog sustava, ne prenose</p>			
--	--	--	--

<p>poduzećima koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>7. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1.</p> <p>U takvom slučaju predmetna država članica:</p> <p>(a) određuje neovisnog operatora sustava u skladu s člankom 44. ili</p> <p>(b) poštuje odjeljak 3.</p> <p>8. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću i uspostavljeni su aranžmani koji jamče stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego odjeljak 3., država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1.</p> <p>9. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i određeno za operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 8. ovog članka certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u članku 52. stavcima 4., 5. i 6. ove Direktive i u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943 na temelju čega Komisija provjerava jamče li uspostavljeni aranžmani stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego odjeljak 3. ovog poglavlja.</p>			
---	--	--	--

<p>10. Vertikalno integrirana poduzeća koja imaju u vlasništvu prijenosni sustav ni u kojem slučaju nisu spriječena da poduzmu korake za usklađivanje sa stavkom 1.</p> <p>11. Poduzeća koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe ni u kojem slučaju nemaju mogućnost izravno ili neizravno preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad razdvojenim operatorima prijenosnih sustava u državama članicama koje primjenjuju stavak 1.</p> <p>Odjeljak 2.</p> <p>Neovisni operator sustava</p>			
<p>Članak 44.</p> <p>Neovisni operator sustava</p> <p>1. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, države članice mogu odlučiti ne primijeniti članak 43. stavak 1. i odrediti neovisnog operatora sustava na temelju prijedloga vlasnika prijenosnog sustava. Takvo određivanje podliježe odobrenju Komisije.</p> <p>2. Država članica može odobriti i odrediti neovisnog operatora sustava samo u slučaju ako je:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 97.</p>

<p>(a)kandidat za operatora dokazao da poštuje zahtjeve navedene u članku 43. stavku 1. točakama (b), (c) i (d);</p> <p>(b)kandidat za operatora dokazao da na raspolaganju ima potrebne financijske, tehničke, fizičke i ljudske resurse za provođenje svojih zadataka na temelju članka 40.;</p> <p>(c)kandidat za operatora preuzeo obvezu usklađivanja s desetogodišnjim planom razvoja mreže koji prati regulatorno tijelo;</p> <p>(d)vlasnik prijenosnog sustava dokazao da je sposoban uskladiti se s obvezama iz stavka 5. U tu svrhu osigurava sve nacрте ugovornih rješenja dogovorenih s kandidatom za operatora i bilo kojim drugim odgovarajućim subjektom; i</p> <p>(e)kandidat za operatora dokazao je da je sposoban uskladiti se s obvezama iz Uredbe (EU) 2019/943, uključujući suradnju operatora prijenosnog sustava na europskoj i regionalnoj razini.</p> <p>3. Poduzeća koja je regulatorno tijelo certificiralo kao usklađena sa zahtjevima iz članka 53. i stavka 2. ovog članka države članice odobravaju i određuju neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 52. ove Direktive i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 53. ove Direktive.</p> <p>4. Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za dodjeljivanje i upravljanje</p>			
---	--	--	--

<p>pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, kao i za pogon, održavanje i razvoj prijenosnog sustava te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji kroz planiranje ulaganja. Prilikom razvijanja prijenosnog sustava neovisni operator sustava odgovoran je za planiranje (uključujući postupak odobravanja), izgradnju i puštanje u pogon nove infrastrukture. U tu svrhu neovisni operator sustava djeluje kao operator prijenosnog sustava u skladu s ovim odjeljkom. Vlasnik prijenosnog sustava nije odgovoran za dodjeljivanje pristupa treće strane i upravljanje njime, ni za planiranje ulaganja.</p> <p>5. Kada je neovisni operator sustava određen, vlasnik prijenosnog sustava:</p> <p>(a) u potrebnoj mjeri surađuje s neovisnim operatorom sustava te mu pruža podršku za ispunjenje njegovih zadataka, uključujući posebno pružanje svih relevantnih informacija;</p> <p>(b) financira ulaganja o kojima je odluku donio neovisni operator sustava i koje je odobrilo regulatorno tijelo ili daje svoju suglasnost za ulaganje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p>			
--	--	--	--

<p>Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobravanju od strane regulatornog tijela. Prije takvog odobrenja regulatorno tijelo savjetuje se s vlasnikom prijenosnog sustava zajedno s drugim zainteresiranim stranama;</p> <p>(c)osigurava pokrivanje odgovornosti koja se odnosi na osnovna sredstva mreže, isključujući odgovornost koja se odnosi na zadatke neovisnog operatora sustava; i</p> <p>(d)osigurava jamstva radi olakšavanja financiranja bilo kojeg proširenja mreže, uz izuzetak onih ulaganja kod kojih je, na temelju točke (b), dao svoju suglasnost za financiranje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p> <p>6. Uz blisku suradnju s regulatornim tijelom, odgovarajućem nacionalnom tijelu za tržišno natjecanje dodjeljuju se sve odgovarajuće ovlasti za učinkovito praćenje usklađenosti vlasnika prijenosnog sustava s njegovim obvezama na temelju stavka 5.</p>			
<p>Članak 45.</p> <p>Razdvajanje vlasnikâ prijenosnog sustava</p> <p>1. Vlasnik prijenosnog sustava, kada je imenovan neovisni operator sustava, koji je dio vertikalno integriranog poduzeća neovisan je, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 98.</p>

<p>drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos.</p> <p>2. Radi osiguravanja neovisnosti vlasnika prijenosnog sustava iz stavka 1., primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>(a) osobe odgovorne za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava ne sudjeluju u strukturama integriranog elektroenergetskog poduzeća koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevno odvijanje proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom;</p> <p>(b) poduzimaju se odgovarajuće mjere za osiguravanje da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja; i</p> <p>(c) vlasnik prijenosnog sustava uvodi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštovanja tog programa. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti regulatornom tijelu podnosi godišnje izvješće o poduzetim mjerama te se ono objavljuje.</p>			
---	--	--	--

<p>Odjeljak 3.</p> <p>Neovisni operatori prijenosa</p>			
<p>Članak 46.</p> <p>Sredstva, oprema, osoblje i identitet</p> <p>1. Operatori prijenosnih sustava opremljeni su svim ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Direktive i obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, a posebno:</p> <p>(a) sredstva koja su potrebna za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući prijenosni sustav, u vlasništvu su operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(b) osoblje potrebno za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući provođenje svih korporativnih zadataka, zaposlenici su operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(c) najam osoblja i pružanje usluga za bilo koji drugi dio odnosno iz drugog dijela vertikalno integriranog poduzeća zabranjeni su. Operator prijenosnog</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 99.</p>

<p>sustava može, međutim, pružati usluge vertikalno integriranom poduzeću:</p> <p>i. ako se pružanjem tih usluga ne diskriminira međusobno korisnike sustava, dostupno je svim korisnicima sustava po jednakim uvjetima i ne ograničuje, narušava niti sprečava tržišno natjecanje u proizvodnji ili opskrbi; i</p> <p>ii. ako je uvjete pružanja tih usluga odobrilo regulatorno tijelo;</p> <p>(d) ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 49., vertikalno integrirano poduzeće operatoru prijenosnog sustava pravodobno stavlja na raspolaganje odgovarajuće financijske resurse za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava, nakon odgovarajućeg zahtjeva operatora prijenosnog sustava.</p> <p>2. Djelatnost prijenosa električne energije uključuje, pored onih navedenih u članku 40., barem sljedeće zadatke:</p> <p>(a) zastupanje operatora prijenosnog sustava i kontakti s trećim stranama i regulatornim tijelima;</p> <p>(b) zastupanje operatora prijenosnog sustava unutar ENTSO-a za električnu energiju;</p> <p>(c) dodjeljivanje i upravljanje pristupom trećih strana na nediskriminacijskoj osnovi između korisnika sustava ili kategorija korisnika sustava;</p>			
--	--	--	--

<p>(d) ubiranje svih naknada povezanih s prijenosnim sustavom, uključujući naknade za pristup, energiju za gubitke i naknade za pomoćne usluge;</p> <p>(e) rad, održavanje i razvoj sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog prijenosnog sustava;</p> <p>(f) planiranje ulaganja koje osigurava dugoročnu sposobnost sustava da udovolji razumnoj potražnji te koje jamči sigurnost opskrbe;</p> <p>(g) uspostavljanje odgovarajućih zajedničkih pothvata, uključujući one s jednim operatorom prijenosnog sustava ili više njih, burzama električne energije te drugim odgovarajućim sudionicima za postizanje ciljeva razvoja stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije; i</p> <p>(h) sve korporativne usluge, uključujući pravne usluge, računovodstvene usluge i usluge informacijske tehnologije.</p> <p>3. Operatori prijenosnih sustava organizirani su u pravnom obliku navedenom u Prilogu I. Direktivi (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (26).</p> <p>4. Operator prijenosnog sustava ne smije s obzirom na svoj korporativni identitet, komunikaciju, brendiranje i poslovne prostore stvarati zabunu u pogledu</p>			
---	--	--	--

<p>zasebnog identiteta vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p> <p>5. Operator prijenosnog sustava ne smije dijeliti sustave ili opremu informacijske tehnologije, fizičke prostore i sustave sigurnog pristupa ni s jednim dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni koristiti iste savjetnike ni vanjske ugovaratelje za sustave ili opremu informacijske tehnologije te sustave sigurnog pristupa.</p> <p>6. Reviziju računa operatora prijenosnih sustava provodi revizor koji je različit od onog koji provodi reviziju vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p>			
<p>Članak 47.</p> <p>Neovisnost operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 49., operator prijenosnog sustava ima:</p> <p>(a) stvarna prava donošenja odluka, neovisna o vertikalno integriranom poduzeću, u pogledu sredstava potrebnih za pogon, održavanje ili razvoj prijenosnog sustava; i</p> <p>(b) ovlast za pribavljanje novca na tržištu kapitala, posebno putem zajmova i povećanja kapitala.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 100.; članak 97.</p>

<p>2. Operator prijenosnog sustava osigurava da u svakom trenutku raspolaže resursima koji su mu potrebni za ispravno i učinkovito provođenje djelatnosti prijenosa te za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog prijenosnog sustava.</p> <p>3. Društva kćeri vertikalno integriranog poduzeća koja obavljaju funkcije proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti vlasnici nikakvog izravnog ni neizravnog udjela u operatoru prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava ne smije biti vlasnik nikakvog izravnog ni neizravnog udjela ni u jednom poduzeću kćeri vertikalno integriranog poduzeća koje obavlja funkcije proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti drugu financijsku korist od tog društva kćeri.</p> <p>4. Sveukupna upravljačka struktura i statut operatora prijenosnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora prijenosnog sustava u skladu s ovim odjeljkom. Vertikalno integrirano poduzeće ne smije određivati, izravno ni neizravno, konkurentno ponašanje operatora prijenosnog sustava u vezi sa svakodnevnim djelatnostima operatora prijenosnog sustava i upravljanjem mrežom, ni u vezi s djelatnostima nužnima za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 51.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Pri ispunjavanju svojih zadataka iz članka 40. i članka 46. stavka 2. ove Direktive te u skladu s obvezama iz članaka 16., 18., 19. i 50. Uredbe (EU) 2019/943, operatori prijenosnog sustava ne smiju diskriminirati različite osobe ili subjekte i ne smiju ograničavati, narušavati ni sprečavati tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>6. Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava, uključujući zajmove operatora prijenosnog sustava vertikalno integriranom poduzeću, u skladu su s tržišnim uvjetima. Operator prijenosnog sustava vodi detaljnu evidenciju takvih komercijalnih i financijskih odnosa te je na zahtjev stavlja na raspolaganje regulatornom tijelu.</p> <p>7. Operator prijenosnog sustava regulatornom tijelu podnosi na odobrenje sve komercijalne i financijske sporazume s vertikalno integriranim poduzećem.</p> <p>8. Operator prijenosnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o financijskim resursima iz članka 46. stavka 1. točke (d), dostupnima za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava.</p> <p>9. Vertikalno integrirano poduzeće suzdržava se od bilo kojeg djelovanja kojim</p>			
--	--	--	--

<p>se sprečava ili ometa operatora prijenosnog sustava u izvršavanju njegovih obveza iz ovog poglavlja i ne smije od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da od vertikalno integriranog poduzeća traži dopuštenje za ispunjavanje tih obveza.</p> <p>10. Poduzeće koje je regulatorno tijelo certificiralo kao usklađeno sa zahtjevima ovog poglavlja predmetna država članica odobrava i određuje kao operatora prijenosnog sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 52. ove Direktive i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 53. ove Direktive.</p>			
<p>Članak 48.</p> <p>Neovisnost osoblja i rukovodstva operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima, uključujući naknade, te prestanku mandata osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava donosi nadzorno tijelo operatora prijenosnog sustava imenovano u skladu s člankom 49.</p> <p>2. Regulatorno tijelo obavješćuje se o identitetu i uvjetima mandata, trajanja i prestanka mandata osoba koje je nadzorno tijelo nominiralo za imenovanje ili ponovno</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 101.</p>

<p>imenovanje kao osobe odgovorne za izvršno upravljanje i/ili kao članove upravnih tijela operatora prijenosnog sustava, te o razlozima za bilo koji prijedlog odluke o prestanku takvog mandata. Ti uvjeti i odluke iz stavka 1. postaju obvezujuće samo ako regulatorno tijelo ne stavi prigovor u roku od tri tjedna od obavijesti.</p> <p>Regulatorno tijelo može staviti prigovor na odluke iz stavka 1.:</p> <p>(a) ako se pojave sumnje u profesionalnu neovisnost nominirane osobe odgovorne za upravljanje i/ili člana administrativnih tijela; ili</p> <p>(b) ako, u slučaju prijevremenog prestanka mandata, postoje sumnje u opravdanost takvog prijevremenog prestanka.</p> <p>3. U razdoblju od tri godine prije imenovanja osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji podliježu ovom stavku ne smije se imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, izravan ni neizravan, s vertikalno integriranim poduzećem ni s bilo kojim njegovim dijelom ni njegovim vlasnicima kontrolnog udjela, osim operatora prijenosnog sustava.</p> <p>4. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela te zaposlenici</p>			
---	--	--	--

<p>operatora prijenosnog sustava ne smiju imati nikakav drugi profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, izravan ni neizravan, s bilo kojim drugim dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p> <p>5. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela te zaposlenici operatora prijenosnog sustava ne smiju imati nikakav interes, niti ikakve financijske koristi, izravne ni neizravne, ni od jednog dijela vertikalno integriranog poduzeća osim operatora prijenosnog sustava. Njihova naknada ne smije ovisiti o djelatnostima ni rezultatima vertikalno integriranog poduzeća, osim onih koji se odnose na operatora prijenosnog sustava.</p> <p>6. Osobama odgovornima za upravljanje i/ili članovima upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji osporavaju prijevremeni prestanak svojih mandata jamče se stvarna prava na žalbu regulatornom tijelu.</p> <p>7. Nakon prestanka njihovog mandata kod operatora prijenosnog sustava, osobe odgovorne za njegovo upravljanje i/ili članovi njegovih upravnih tijela ne smiju imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos ni s jednim dijelom vertikalno integriranog poduzeća osim operatora prijenosnog sustava, ni s njegovim vlasnicima</p>			
---	--	--	--

<p>kontrolnog udjela, tijekom razdoblja od najmanje četiri godine.</p> <p>8. Stavak 3. primjenjuje se na većinu osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava.</p> <p>Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji ne podliježu stavku 3. ne smiju se baviti djelatnostima upravljanja ni drugim odgovarajućim djelatnostima u vertikalno integriranom poduzeću tijekom razdoblja od najmanje šest mjeseci prije njihovog imenovanja.</p> <p>Prvi podstavak ovog stavka i stavci od 4. do 7. primjenjuju se na sve osobe koje pripadaju izvršnom rukovodstvu i one koje su njima izravno odgovorne za pitanja povezana s radom, održavanjem ili razvojem mreže.</p>			
<p>Članak 49.</p> <p>Nadzorno tijelo</p> <p>1. Operator prijenosnog sustava ima nadzorno tijelo koje je zaduženo za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost osnovnih sredstava vlasnika udjela unutar operatora prijenosnog sustava, posebno odluka koje</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 102.</p>

<p>se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih financijskih planova, razinu zaduženosti operatora prijenosnog sustava i iznos dividendi raspodijeljenih vlasnicima udjela. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog tijela ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim djelatnostima operatora prijenosnog sustava i upravljanjem mrežom te s djelatnostima nužnima za pripremanje desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 51.</p> <p>2. Nadzorno tijelo sastavljeno je od članova koji zastupaju vertikalno integrirano poduzeće, članova koji zastupaju vlasnike udjela treće strane i, kada to predviđa relevantno nacionalno pravo, članova koji zastupaju druge zainteresirane strane kao što su zaposlenici operatora prijenosnog sustava.</p> <p>3. Članak 48. stavak 2. prvi podstavak i članak 48. stavci od 3. do 7. primjenjuju se na najmanje polovicu članova nadzornog tijela, umanjenu za jednog člana.</p> <p>Članak 48. stavak 2. drugi podstavak točka (b) primjenjuje se na sve članove nadzornog tijela.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 50.</p> <p>Program usklađenosti i službenik odgovoran za usklađenost</p> <p>1. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava uspostave i provode program usklađenosti koji utvrđuje mjere poduzete za isključivanje diskriminacijskog ponašanja te za osiguranje odgovarajućeg praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Podliježe odobrenju regulatornog tijela. Ne dovodeći u pitanje ovlasti regulatornog tijela, usklađenost s programom neovisno prati službenik odgovoran za usklađenost.</p> <p>2. Službenika odgovornog za usklađenost imenuje nadzorno tijelo, podložno odobrenju regulatornog tijela. Regulatorno tijelo može odbiti odobrenje službenika odgovornog za usklađenost samo zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti. Službenik odgovoran za usklađenost može biti fizička ili pravna osoba. Članak 48. stavci 2. do 8. primjenjuju se na službenika odgovornog za usklađenost.</p> <p>3. Službenik odgovoran za usklađenost zadužen je za:</p> <p>(a) praćenje provedbe programa usklađenosti;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 103.
---	--	---------------	---

<p>(b)razradu godišnjeg izvješća u kojem se navode mjere poduzete radi provedbe programa usklađenosti i njegovo podnošenje regulatornom tijelu;</p> <p>(c)izvješćivanje nadzornog tijela i davanje preporuka o programu usklađenosti i njegovoj provedbi;</p> <p>(d)obavješćivanje regulatornog tijela o svim značajnim kršenjima koja se odnose na provedbu programa usklađenosti; i</p> <p>(e)izvješćivanje regulatornog tijela o svim komercijalnim i financijskim odnosima između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava.</p> <p>4. Službenik odgovoran za usklađenost podnosi regulatornom tijelu predložene odluke o planu ulaganja ili o pojedinim ulaganjima u mrežu. To se događa najkasnije kada ih posloводство i/ili nadležno upravno tijelo operatora prijenosnog sustava podnosi nadzornom tijelu.</p> <p>5. Kada vertikalno integrirano poduzeće, na općoj skupštini ili glasovima članova nadzornog tijela koje je imenovalo, spriječi donošenje odluke čime se sprečavaju ili odgađaju ulaganja koja su se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebala izvršiti tijekom sljedeće tri godine, službenik odgovoran za usklađenost o tome izvješćuje regulatorno tijelo, koje zatim postupa u skladu s člankom 51.</p>			
---	--	--	--

<p>6. Uvjeti mandata ili uvjeti radnog odnosa službenika odgovornog za usklađenost, uključujući trajanje njegovog mandata, podliježu odobrenju regulatornog tijela. Ti uvjeti osiguravaju neovisnost službenika odgovornog za usklađenost, uključujući osiguranjem svih resursa potrebnih za izvršavanje njegovih zadaća. Tijekom svojeg mandata službenik odgovoran za usklađenost ne smije imati nikakav drugi profesionalni položaj, odgovornost ni interes, izravan ni neizravan, ni u jednom dijelu vertikalno integriranog poduzeća ni s njim, ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p> <p>7. Službenik odgovoran za usklađenost redovito izvješćuje regulatorno tijelo usmeno ili pismeno i ima pravo redovito, usmeno ili pismeno, izvješćivati nadzorno tijelo operatora prijenosnog sustava.</p> <p>8. Službenik odgovoran za usklađenost može prisustvovati svim sastancima posloводства ili upravnih tijela operatora prijenosnog sustava te onima nadzornog tijela i opće skupštine. Službenik odgovoran za usklađenost prisustvuje svim sastancima na kojima se obrađuju sljedeća pitanja:</p> <p>(a) uvjeti za pristupanje mreži, kako je određeno u Uredbi (EU) 2019/943, posebno oni koji se odnose na tarife, usluge pristupa trećih strana, dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem,</p>			
--	--	--	--

<p>transparentnost, pomoćne usluge i sekundarna tržišta;</p> <p>(b) projekti pokrenuti radi rada, održavanja i razvoja prijenosnog sustava, uključujući ulaganja u međusobno povezivanje i priključke;</p> <p>(c) nabava ili prodaja energije potrebne za rad prijenosnog sustava.</p> <p>9. Službenik odgovoran za usklađenost prati usklađenost operatora prijenosnog sustava s člankom 41.</p> <p>10. Službenik odgovoran za usklađenost ima pristup svim odgovarajućim podacima i uredima operatora prijenosnog sustava te svim informacijama nužnim za izvršavanje svojeg zadatka.</p> <p>11. Službenik odgovoran za usklađenost ima pristup uredima operatora prijenosnog sustava bez prethodne najave.</p> <p>12. Nakon prethodnog odobrenja regulatornog tijela nadzorno tijelo može razriješiti službenika odgovornog za usklađenost. Službenika odgovornog za usklađenost razrješuje zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti na zahtjev regulatornog tijela.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 51.</p> <p>Razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima</p> <p>1. Barem svake dvije godine operatori prijenosnih sustava podnose regulatornom tijelu desetogodišnji plan razvoja mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj ponudi i potražnji, nakon što su se savjetovali sa svim relevantnim dionicima. Taj plan razvoja mreže sadrži učinkovite mjere radi jamčenja adekvatnosti sustava i sigurnosti opskrbe. Operator prijenosnog sustava objavljuje svoj desetogodišnji plan razvoja mreže na svojim internetskim stranicama.</p> <p>2. Desetogodišnji plan razvoja mreže posebno:</p> <p>(a)ukazuje sudionicima na tržištu na glavnu prijenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili dograditi tijekom sljedećih deset godina;</p> <p>(b)sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i identificira nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine; i</p> <p>(c)predviđa vremenski okvir za sve projekte ulaganja.</p> <p>3. Pri razradi desetogodišnjeg plana razvoja mreže operator prijenosnog sustava u potpunosti uzima u obzir potencijal korištenja upravljanja potrošnjom,</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 104.
--	--	---------------	---

<p>postrojenja za skladištenje energije ili drugih resursa kao alternativu proširenju sustava, kao i očekivanu potrošnju, trgovinu s drugim zemljama te planove ulaganja za mreže na razini cijele Unije i regionalne mreže.</p> <p>4. Regulatorno tijelo savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima sustava o desetogodišnjem planu razvoja mreže na otvoren i transparentan način. Od osoba ili poduzeća koji tvrde da su potencijalni korisnici sustava može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje. Regulatorno tijelo objavljuje rezultat procesa savjetovanja, posebno moguće potrebe za ulaganjima.</p> <p>5. Regulatorno tijelo razmatra pokriva li desetogodišnji plan razvoja mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom procesa savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže na razini Unije („plan razvoja mreže na razini Unije”) iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. Pojavi li se ikakva sumnja u usklađenost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije, regulatorno tijelo savjetuje se s ACER-om. Regulatorno tijelo može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja mreže.</p>			
--	--	--	--

<p>Nadležna nacionalna tijela ispituju dosljednost desetogodišnjeg plana razvoja mreže s nacionalnim energetske i klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p> <p>6. Regulatorno tijelo prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja mreže.</p> <p>7. U okolnostima u kojima operator prijenosnog sustava, osim zbog viših razloga koji su izvan njegove kontrole, ne izvrši ulaganje koje se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, države članice osiguravaju da se od regulatornog tijela zahtijeva da poduzme najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provođenja predmetnog ulaganja, ako je takvo ulaganje još uvijek relevantno na temelju najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže:</p> <p>(a) od operatora prijenosnog sustava zahtijeva izvršenje predmetnih ulaganja;</p> <p>(b) organizira natječajni postupak za predmetno ulaganje, otvoreno bilo kojem ulagatelju; ili</p> <p>(c) obveže operatora prijenosnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje nužnih ulaganja i omogući neovisnim ulagateljima sudjelovanje u kapitalu.</p>			
--	--	--	--

<p>8. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7. točke (b), može obvezati operatora prijenosnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećega:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) financiranje od strane bilo koje treće strane;(b) izgradnju od strane bilo koje treće strane;(c) da sam prikupi predmetna nova sredstva;(d) da sam upravlja predmetnim novim sredstvima. <p>Operator prijenosnog sustava ulagateljima pruža sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nova sredstva na prijenosnu mrežu i općenito ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe projekta ulaganja.</p> <p>Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobrenju regulatornog tijela.</p> <p>9. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7., odgovarajući tarifni propisi pokrivaju troškove predmetnih ulaganja.</p> <p>Odjeljak 4.</p> <p>Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 52.</p> <p>Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava</p> <p>1. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i određeno za operatora prijenosnog sustava certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u stavcima 4., 5. i 6. ovog članka i u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. Poduzeća koje je regulatorno tijelo certificiralo kao poduzeća usklađena sa zahtjevima članka 43., na temelju donjeg postupka certificiranja, države članice odobravaju i određuju za operatore prijenosnih sustava. O određivanju operatora prijenosnih sustava obavješćuje se Komisija i ono se objavljuje u Službenom listu Europske unije.</p> <p>3. Operatori prijenosnih sustava obavješćuju regulatorno tijelo o bilo kojim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovnu procjenu njihove usklađenosti sa zahtjevima članka 43.</p> <p>4. Regulatorna tijela prate neprekidnu usklađenost operatora prijenosnih sustava sa zahtjevima članka 43. Radi osiguravanja takve usklađenosti pokreću postupak certificiranja:</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 105.
--	--	---------------	---

<p>(a) nakon obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava na temelju stavka 3.;</p> <p>(b) na vlastitu inicijativu kada imaju saznanja da planirana promjena u pravima ili utjecaju na vlasnike prijenosnih sustava ili operatore prijenosnih sustava može dovesti do povrede članka 43., ili kada imaju razloga vjerovati da je moglo doći do takve povrede; ili</p> <p>(c) na obrazloženi zahtjev Komisije.</p> <p>5. Regulatorna tijela donose odluku o certificiranju operatora prijenosnog sustava unutar četiri mjeseca od dana obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava ili od dana zahtjeva Komisije. Po isteku tog razdoblja certificiranje se smatra odobrenim. Izričita ili prešutna odluka regulatornog tijela stupa na snagu tek nakon zaključenja postupka predviđenog u stavku 6.</p> <p>6. O izričitoj ili prešutnoj odluci o certificiranju operatora prijenosnog sustava regulatorno tijelo odmah obavješćuje Komisiju, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u vezi s tom odlukom. Komisija postupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>7. Regulatorna tijela i Komisija mogu od operatora prijenosnih sustava i poduzeća koje obavlja funkciju proizvodnje ili</p>			
---	--	--	--

<p>opskrbe zahtijevati bilo koju informaciju relevantnu za ispunjenje njihovih zadataka na temelju ovog članka.</p> <p>8. Regulatorna tijela i Komisija čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p>			
<p>Članak 53.</p> <p>Certificiranje u vezi s trećim zemljama</p> <p>1. Ako certificiranje zahtijeva vlasnik prijenosnog sustava ili operator prijenosnog sustava koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja, regulatorno tijelo o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>Regulatorno tijelo također odmah obavješćuje Komisiju o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 107.</p>

<p>prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>3. Regulatorno tijelo donosi nacrt odluke o certificiranju operatora prijenosnog sustava unutar četiri mjeseca od dana obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava. Ono odbija certificiranje ako nije dokazano:</p> <p>(a) da je predmetni subjekt usklađen sa zahtjevima članka 43.; i</p> <p>(b) regulatornom tijelu ili drugom nadležnom nacionalnom tijelu koje je odredila država članica, da dodjela certifikata neće ugroziti sigurnost opskrbe država članica i Unije energijom. Pri razmatranju tog pitanja regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo vodi računa o:</p> <p>i. pravima i obvezama Unije u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe energijom;</p> <p>ii. pravima i obvezama država članica u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz sporazuma sklopljenih s njom, u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Unije; i</p>			
---	--	--	--

<p>iii.drugim specifičnim činjenicama i okolnostima tog slučaja i predmetne treće zemlje.</p> <p>4. Regulatorno tijelo o odluci odmah obavješćuje Komisiju te joj dostavlja sve odgovarajuće informacije u vezi s tom odlukom.</p> <p>5. Države članice predviđaju da regulatorno tijelo ili određeno nadležno tijelo iz stavka 3. točke (b), prije no što regulatorno tijelo donese odluku o certificiranju, od Komisije zatraži mišljenje o tome:</p> <p>(a) je li predmetni subjekt u skladu sa zahtjevima članka 43.; i</p> <p>(b) neće li odobrenje certifikata ugroziti sigurnost opskrbe Unije energijom.</p> <p>6. Komisija razmatra zahtjev iz stavka 5. čim ga zaprimi. Unutar dva mjeseca od primitka zahtjeva ona daje svoje mišljenje regulatornom tijelu ili, ako je zahtjev podnijelo određeno nadležno tijelo, tom tijelu.</p> <p>Pri sastavljanju mišljenja Komisija može tražiti mišljenja ACER-a, predmetne države članice i zainteresiranih stranaka. Kada Komisija pošalje takav zahtjev, dvomjesečno se razdoblje produljuje za dva mjeseca.</p>			
--	--	--	--

<p>Ne dobije li se mišljenje Komisije unutar razdoblja iz prvog i drugog podstavka, smatra se da Komisija nema primjedbi na odluku regulatornog tijela.</p> <p>7. Prilikom procjenjivanja hoće li kontrola od strane osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja ugroziti sigurnost opskrbe Unije električnom energijom, Komisija vodi računa o:</p> <p>(a)specifičnim činjenicama tog slučaja i predmetne treće zemlje ili trećih zemalja; i</p> <p>(b)pravima i obvezama Unije u pogledu te treće zemlje ili trećih zemalja koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe.</p> <p>8. Unutar dva mjeseca od isteka razdoblja iz stavka 6., regulatorno tijelo donosi svoju konačnu odluku o certificiranju. Pri donošenju svoje konačne odluke regulatorno tijelo u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije. U svakom slučaju, države članice imaju pravo odbiti certificiranje ako dodjela certifikata ugrožava sigurnost opskrbe države članice energijom ili sigurnost opskrbe druge države članice energijom. Ako je država članica odredila drugo nadležno nacionalno tijelo za izvršenje procjene iz stavka 3.</p>			
---	--	--	--

<p>točke (b), može zahtijevati da regulatorno tijelo svoju konačnu odluku donese u skladu s procjenom tog nadležnog nacionalnog tijela. Konačna odluka regulatornog tijela i mišljenje Komisije objavljuju se zajedno. Ako se konačna odluka razlikuje od mišljenja Komisije, predmetna država članica predviđa i objavljuje zajedno s tom odlukom razloge za donošenje takve odluke.</p> <p>9. Ništa iz ovog članka ne utječe na pravo države članice da, u skladu s pravom Unije, provodi nacionalni pravni nadzor radi zaštite legitimnih interesa javne sigurnosti.</p> <p>10. Ovaj članak, uz izuzetak njegova stavka 3. točke (a), također se primjenjuje na države članice koje podliježu odstupanju na temelju članka 66.</p>			
<p>Članak 54.</p> <p>Vlasništvo operatorâ prijenosnih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije</p> <p>1. Operatori prijenosnih sustava ne smiju imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1. države članice mogu operatorima prijenosnih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 108.</p>

<p>postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je regulatorno tijelo dalo svoje odobrenje, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju takvo postrojenja vode ga ili da upravljanje njime ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) takva su postrojenja ili nefrekvencijske pomoćne usluge potrebni da bi operatori prijenosnih sustava mogli ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom prijenosnog sustava, a postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije; i</p> <p>(c) regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja, provelo je ex ante reviziju primjenjivosti postupka javnog natječaja, uključujući uvjete postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastavljati smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava</p>			
--	--	--	--

<p>pomoglo u osiguranju poštenog sustava nabave.</p> <p>3. O odluci o odobrenju odstupanja obavješćuju se Komisija i ACER i pritom im se dostavljaju relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.</p> <p>4. Regulatorna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila dostupnost i zainteresiranost drugih strana za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, kako ga je procijenilo regulatorno tijelo, pokaže da su druge strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, regulatorna tijela osiguravaju da se aktivnosti operatora prijenosnih sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseca. Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima prijenosnih sustava da prime razumnu kompenzaciju, posebice preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>5. Stavak 4. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija s konačnom odlukom o ulaganju do 2024.,</p>			
--	--	--	--

<p>pod uvjetom da ta postrojenja za skladištenje baterija:</p> <p>(a) priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga;</p> <p>(b) integrirana su u prijenosni sustav;</p> <p>(c) upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu reaktivnu ponovnu uspostavu mrežne sigurnosti u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave sustava počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispečiranjem; te</p> <p>(d) nisu upotrebljavana za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.</p> <p>Odjeljak 5.</p> <p>Razdvajanje i transparentnost računa</p>			
<p>Članak 55.</p> <p>Pravo na pristup računima</p> <p>1. Države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one odrede, uključujući regulatorna tijela iz članka 57. imaju, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njihovih funkcija, pravo na pristup računima elektroenergetskih poduzeća kako je navedeno u članku 56.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 124.</p>

<p>2. Države članice i bilo koje određeno nadležno tijelo, uključujući regulatorna tijela, čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija. Države članice mogu predvidjeti otkrivanje takvih informacija kada je takvo otkrivanje potrebno da nadležna tijela izvršavaju svoje funkcije.</p>			
<p>Članak 56.</p> <p>Razdvajanje računa</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne korake za osiguravanje da se računovodstvena dokumentacija elektroenergetskih poduzeća vodi u skladu sa stavcima 2. i 3.</p> <p>2. Elektroenergetska poduzeća, bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljaju, podnose na reviziju i objavljuju svoju godišnju računovodstvenu dokumentaciju u skladu s pravilima nacionalnog prava koja se odnose na godišnju računovodstvenu dokumentaciju društava s ograničenom odgovornošću donesenu na temelju Direktive 2013/34/EU.</p> <p>Poduzeća koja nemaju zakonsku obvezu objavljivanja svoje računovodstvene dokumentacije drže njezinu kopiju na raspolaganju javnosti u svojim sjedištima.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 125.</p>

<p>3. Elektroenergetska poduzeća u svojem internom računovodstvu vode odvojene račune za svaku od svojih djelatnosti prijenosa i distribucije, kao što bi se od njih zahtijevalo kada bi predmetne djelatnosti obavljala odvojena poduzeća, radi izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja. Ona također vode računovodstvenu dokumentaciju, koja može biti konsolidirana, za druge elektroenergetske djelatnosti koje nisu povezane s prijenosom ili distribucijom. U računovodstvenoj dokumentaciji se specificiraju prihodi od vlasništva nad prijenosnim ili distribucijskim sustavom. Prema potrebi vode konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju za druge, neelektroenergetske djelatnosti. Interna računovodstvena dokumentacija uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka za svaku od djelatnosti.</p> <p>4. Revizijom iz stavka 2. posebno se provjerava poštovanje obveze izbjegavanja diskriminacije i unakrsnog subvencioniranja iz stavka 3.</p> <p>POGLAVLJE VII.</p> <p>REGULATORNA TIJELA</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 57.</p> <p>Određivanje i neovisnost regulatornih tijela</p> <p>1. Svaka država članica određuje jedno regulatorno tijelo na nacionalnoj razini.</p> <p>2. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje određivanje drugih regulatornih tijela na regionalnoj razini unutar država članica, pod uvjetom da postoji jedan viši predstavnik za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Unije unutar Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 1., država članica može odrediti regulatorna tijela za male sustave u zemljopisno odvojenoj regiji čija je potrošnja u 2008. godini sudjelovala s manje od 3 % u ukupnoj potrošnji države članice čiji je dio. Tim se odstupanjem ne dovodi u pitanje imenovanje jednog višeg predstavnika za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Unije unutar Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>4. Države članice jamče neovisnost regulatornog tijela i osiguravaju njegovo objektivno i transparentno izvršavanje ovlasti. U tu svrhu države članice osiguravaju da regulatorno tijelo pri provođenju regulatornih zadataka koji su</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 109.; Članak 110.
---	--	---------------	--

<p>mu povjereni ovom Direktivom i povezanim zakonodavstvom:</p> <p>(a) bude pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem drugom javnom ili privatnom subjektu;</p> <p>(b) osigurava da njegovo osoblje i osobe odgovorne za upravljanje njime:</p> <p>i. djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima; i</p> <p>ii. ne traže niti primaju izravne upute ni od koje vlade ni drugog javnog ni privatnog subjekta pri provođenju regulatornih zadataka. Taj zahtjev ne dovodi u pitanje blisku suradnju, kako je primjereno, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima ni smjernice opće politike koje donosi vlada, a koje nisu povezane s regulatornim ovlastima i dužnostima na temelju članka 59.</p> <p>5. Radi zaštite neovisnosti regulatornog tijela države članice posebno osiguravaju sljedeće:</p> <p>(a) regulatorno tijelo može donositi autonomne odluke, neovisno o bilo kojem političkom tijelu;</p> <p>(b) regulatorno tijelo raspolaže neophodnim ljudskim i financijskim resursima potrebnim za učinkovito i djelotvorno izvršavanje svojih dužnosti i ovlasti;</p> <p>(c) regulatornom se tijelu zasebno godišnje dodjeljuju proračunska sredstva i ima</p>			
--	--	--	--

<p>autonomiju u izvršavanju dodijeljenih proračunskih sredstava;</p> <p>(d) članovi upravljačkog odbora regulatornog tijela ili, u nedostatku takvog odbora, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju se na utvrđeno razdoblje od pet do sedam godina, uz mogućnost jednog produljenja;</p> <p>(e) članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju se na temelju objektivnih, transparentnih i objavljenih kriterija te neovisnog i nepristranog postupka, čime se osigurava da kandidati raspolažu potrebnim vještinama i iskustvom za relevantni položaj u regulatornom tijelu;</p> <p>(f) uvedene su odredbe o sukobu interesa, a obveze čuvanja povjerljivosti vrijede i nakon isteka mandata članova odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, nakon isteka mandata najvišeg rukovodstva regulatornog tijela;</p> <p>(g) članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela mogu biti otpušteni samo na temelju važećih kriterija transparentnosti.</p> <p>U vezi s prvim podstavkom točkom (d) države članice osiguravaju odgovarajući sustav rotacije za upravljački odbor ili najviše rukovodstvo. Članovi upravljačkog</p>			
--	--	--	--

<p>odbora ili, u nedostatku takvog odbora, članovi najvišeg rukovodstva mogu biti razriješeni dužnosti tijekom mandata samo ako prestanu ispunjavati uvjete navedene u ovom članku ili ako su počinili propust u radu na temelju nacionalnog prava.</p> <p>6. Države članice mogu odrediti ex post kontrolu godišnje računovodstvene dokumentacije regulatornog tijela od strane neovisnog revizora;</p> <p>7. Do 5. srpnja 2022. i svake četiri godine nakon toga Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o poštovanju načela neovisnosti od strane nacionalnih tijela u skladu s ovim člankom.</p>			
<p>Članak 58.</p> <p>Opći ciljevi regulatornog tijela</p> <p>Pri izvršavanju regulatornih zadataka navedenih u ovoj Direktivi regulatorno tijelo poduzima sve razumne mjere za ostvarivanje sljedećih ciljeva u okviru svojih dužnosti i ovlasti kako je utvrđeno člankom 59., uz blisko savjetovanje, prema potrebi, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima, uključujući tijela za tržišno natjecanje i tijela, među ostalim regulatorna tijela, iz susjednih država članica i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci članak 4., 5., 6., 11.</p>

<p>susjednih trećih zemalja, i ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti:</p> <p>(a)promicanje, u bliskoj suradnji s regulatornim tijelima drugih država članica, Komisijom i ACER-om, konkurentnog, fleksibilnog, sigurnog i ekološki održivog unutarnjeg tržišta električne energije unutar Unije i stvarnog otvaranja tržišta svim kupcima i opskrbljivačima u Uniji te osiguravanje odgovarajućih uvjeta za učinkovit i pouzdan rad elektroenergetskih mreža, uzimajući u obzir dugoročne ciljeve;</p> <p>(b)razvijanje konkurentnih i ispravno funkcionirajućih regionalnih prekograničnih tržišta unutar Unije radi postizanja ciljeva iz točke (a);</p> <p>(c)eliminiranje ograničenja trgovanja električnom energijom među državama članicama, uključujući razvoj odgovarajućih prekograničnih prijenosnih kapaciteta radi zadovoljenja potražnje i unaprjeđivanje integracije nacionalnih tržišta, čime se pospješuju elektroenergetski tokovi na cijelom području Unije;</p> <p>(d)doprinošenje postizanju razvoja, na troškovno najučinkovitiji način, sigurnih, pouzdanih i učinkovitih nediskriminacijskih sustava usmjerenih prema potrošaču te promicanje primjerenosti sustava i, u skladu s općim ciljevima energetske politike, energetske</p>			
--	--	--	--

<p>učinkovitosti, kao i integriranja velike i male proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i distribuirane proizvodnje kako u prijenosnim tako i u distribucijskim mrežama i olakšavanju njihova funkcioniranja u vezi s drugim plinskim ili toplinskim mrežama;</p> <p>(e)olakšavanje pristupa mreži novim proizvodnim kapacitetima i postrojenjima za skladištenje energije, posebno ukidanjem prepreka koje bi mogle spriječiti pristup novim sudionicima na tržištu i električnoj energiji iz obnovljivih izvora;</p> <p>(f)osiguravanje dodjeljivanja odgovarajućih poticaja operatorima sustava i korisnicima sustava, kako kratkoročno tako i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, posebno energetske učinkovitosti, rada sustava i poticanja integracije tržišta;</p> <p>(g)osiguravanje koristi za kupce kroz učinkovito funkcioniranje njihovih nacionalnih tržišta, promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i pomoć u osiguravanju visoke razine zaštite potrošača u bliskoj suradnji s relevantnim tijelima za zaštitu potrošača;</p> <p>(h)doprinošenje postizanju visokih standarda univerzalnih usluga i javne usluge u opskrbi električnom energijom, doprinošenje zaštiti ugroženih kupaca i doprinošenje usklađenosti potrebnih</p>			
---	--	--	--

<p>postupaka razmjene podataka za kupce koji mijenjaju opskrbljivača.</p>			
<p>Članak 59.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela</p> <p>1. Regulatorno tijelo ima sljedeće dužnosti:</p> <p>(a) određivanje ili odobravanje tarifa za prijenos ili distribuciju ili njihovih metodologija ili oboje, u skladu s transparentnim kriterijima;</p> <p>(b) osiguravanje da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava i, prema potrebi, vlasnici sustava, kao i elektroenergetska poduzeća i drugi sudionici na tržištu ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja te odluka ACER-a;</p> <p>(c) osiguravanje, u bliskoj suradnji s drugim regulatornim tijelima, da ENTSO za električnu energiju i tijelo EU-a za ODS-</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci</p> <p>Preuzeto: Zakon o tržištu električne energije NN 111/2021; Članak 111. i Članak 60.; Članak 52., Članak 104.; članak 117. ; Članak 127.; Članak 112.</p> <p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci stavak 1. članak 11.</p> <p>točka a i točke 9. , 10., i stavak 2.</p> <p>točka f sa točkom 14.,</p> <p>točka g sa točkom 16.,</p> <p>točka i sa točkom 17 i 18.</p> <p>točka j sa točkama 4. i 5.</p> <p>točka p sa točkom 26.</p> <p>točka q sa točkom 28.</p> <p>točka r sa točkom 29.</p> <p>točka s sa točkom 30.</p> <p>stavak 3.</p> <p>članak 14. i</p> <p>članak 38.</p> <p>stavak 5.</p> <p>članak 12.</p>

<p>ove ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja, te odluka ACER-a, i zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza ENTSO-a za električnu energiju i tijela EU-a ODS-ove-a,; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>(d)odobravanje proizvoda i postupka nabave za nefrekvencijske pomoćne usluge;</p> <p>(e)provođenje mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima od 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 uporabom nacionalnih mjera ili, gdje je to potrebno, koordiniranih regionalnih mjera ili mjera na razini Unije;</p> <p>(f)suradnja na prekograničnim pitanjima s regulatornim tijelom ili tijelima predmetne države članice i s ACER-om, posebno sudjelovanjem u radu Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2019/942;</p>			<p>stavak 6. članak 13. stavak 9. članak 17</p>
---	--	--	---

<p>(g)poštovanje i provedba bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke Komisije i ACER-a;</p> <p>(h)osiguravanje da operatori prijenosnih sustava u najvećoj mogućoj mjeri stave na raspolaganje interkonekcijske vodove u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(i)podnošenje godišnjeg izvješća o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih obveza odgovarajućim tijelima država članica, Komisiji i ACER-u, uključujući o svim poduzetim mjerama i postignutim rezultatima u pogledu svakog od zadataka navedenih u ovom članku;</p> <p>(j)osiguravanje da između djelatnosti prijenosa, distribucije i opskrbe ili drugih djelatnosti povezanih i nepovezanih s električnom energijom ne postoje unakrsne subvencije;</p> <p>(k)praćenje planova ulaganja operatora prijenosnog sustava te uključivanje ocjene planova ulaganja operatora prijenosnog sustava u godišnje izvješće s obzirom na njihovu dosljednost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije; takva ocjena može uključivati preporuke za izmjenu tih planova ulaganja;</p> <p>(l)nadzor i procjena rezultata operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava u vezi s razvojem pametne mreže kojom se promiču energetska učinkovitost i integracija energije iz obnovljivih izvora koje se</p>			
--	--	--	--

<p>temelji na ograničenom nizu pokazatelja i objavljivanje nacionalnog izvješća svake dvije godine, među ostalim i preporuka za poboljšanje;</p> <p>(m) utvrđivanje ili odobravanje standarda i zahtjeva za kvalitetu usluge i opskrbe ili doprinos tome zajedno s drugim nadležnim tijelima te praćenje poštovanja pravila sigurnosti i pouzdanosti mreže i ocjenjivanje njihove učinkovitosti u prošlom razdoblju;</p> <p>(n) praćenje stupnja transparentnosti, uključujući veleprodajne cijene, i osiguravanje usklađenosti elektroenergetskih poduzeća s obvezama transparentnosti;</p> <p>(o) praćenje stupnja i učinkovitosti otvaranja tržišta i tržišnog natjecanja na razinama veleprodaje i maloprodaje, uključujući burze električne energije, cijene za kupce iz kategorije kućanstvo uključujući sustave predujma, učinak ugovora s dinamičnim cijenama električne energije i upotrebu pametnog sustava brojila, stope promjene opskrbljivača, stope isključivanja, naknade za usluge održavanja i izvršenje usluga održavanja, odnos između cijena za kućanstva i veleprodajnih cijena, razvoj mrežnih tarifa i pristojbi i pritužbe kupaca iz kategorije kućanstvo, kao i bilo koje narušavanje ili ograničavanje tržišnog natjecanja, uključujući pružanje svih</p>			
--	--	--	--

<p>relevantnih informacija te upućivanje relevantnih slučajeva nadležnim tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(p) praćenje pojave restriktivne ugovorne prakse, uključujući klauzule o isključivosti koje mogu spriječiti kupce da istodobno sklapaju ugovore s više opskrbljivača ili ih ograničiti u tom izboru te, prema potrebi, obavješćivanje nacionalnog tijela za tržišno natjecanje o takvoj praksi;</p> <p>(q) praćenje vremena koje je operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava potrebno za priključke i popravke;</p> <p>(r) pomoć pri osiguravanju, zajedno s drugim odgovarajućim tijelima, učinkovitosti i provedbe mjera za zaštitu potrošača;</p> <p>(s) objavljivanje preporuka, barem na godišnjoj razini, u vezi s usklađenošću cijena opskrbe s člankom 5. i, prema potrebi, dostavljanje tih preporuka tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(t) osiguravanje nediskriminirajućeg pristupa podacima o potrošnji kupaca, osiguravanje, za fakultativnu uporabu, lako razumljivog, usklađenog obrasca na nacionalnoj razini za podatke o potrošnji i brzog pristupa takvim podacima za sve kupce u skladu s člancima 23. i 24.;</p> <p>(u) praćenje provedbe pravila o ulozi i odgovornosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog</p>			
--	--	--	--

<p>sustava, opskrbljivača, kupaca i drugih sudionika na tržištu na temelju Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(v)praćenje ulaganja u proizvodne i skladišne kapacitete u vezi sa sigurnošću opskrbe;</p> <p>(w)praćenje tehničke suradnje između Unije i operatora prijenosnih sustava trećih zemalja;</p> <p>(x)doprinošenje usklađenosti postupaka razmjene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnoj razini;</p> <p>(y)praćenje dostupnosti alata za usporedbu koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 14.;</p> <p>(z)praćenje i uklanjanje neopravdanih prepreka i ograničenja razvoja potrošnje električne energije koju sami proizvedu i energetske zajednice građana;</p> <p>2. Ako država članica tako predvidi, dužnosti praćenja navedene u stavku 1. mogu provoditi druga tijela, različita od regulatornog tijela. U tom slučaju informacije dobivene takvim praćenjem stavljaju se na raspolaganje regulatornom tijelu čim je to prije moguće.</p> <p>Uz očuvanje njihove neovisnosti, ne dovodeći u pitanje njihove vlastite specifične nadležnosti i dosljedno načelima bolje regulacije, regulatorno tijelo prema potrebi se savjetuje s operatorima prijenosnih sustava i, prema potrebi, blisko surađuje s drugim odgovarajućim</p>			
---	--	--	--

<p>nacionalnim tijelima pri izvršavanju dužnosti predviđenih u stavku 1.</p> <p>Sva odobrenja koja regulatorno tijelo ili ACER daju na temelju ove Direktive ne dovode u pitanje nijednu propisno utemeljenu buduću uporabu ovlasti od strane regulatornog tijela na temelju ovog članka ni bilo koje sankcije koju nametnu druga odgovarajuća tijela ili Komisija.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju izvršavanje dužnosti iz ovog članka na učinkovit i brz način. U tu svrhu regulatorno tijelo raspolaže barem sljedećim ovlastima:</p> <p>(a) donošenjem obvezujućih odluka o elektroenergetskim poduzećima;</p> <p>(b) provođenjem istraga o funkcioniranju tržišta električne energije te odlučivanjem i određivanjem bilo kojih nužnih i razmjernih mjera za promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i osiguravanje pravilnog funkcioniranja tržišta. Prema potrebi, regulatorno tijelo također je ovlašteno za suradnju s nacionalnim tijelom za tržišno natjecanje i regulatorima financijskih tržišta ili Komisijom u provođenju istrage koja se odnosi na pravo tržišnog natjecanja;</p> <p>(c) zahtijevanjem od elektroenergetskih poduzeća bilo kojih informacija relevantnih za ispunjavanje njihovih</p>			
---	--	--	--

<p>zadataka, uključujući opravdanje za bilo koje odbijanje pristupa mreži treće strane, i bilo kojih informacija o mjerama nužnima za pojačanje mreže;</p> <p>(d)izricanjem učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija elektroenergetskim poduzećima koja ne poštuju svoje obveze na temelju ove Direktive Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a, ili predlaganja da nadležni sud izrekne takve sankcije, uključujući ovlast izricanja ili predlaganja izricanja sankcija od najviše 10 % godišnjeg prometa operatora prijenosnog sustava za operatora prijenosnog sustava ili od najviše 10 % godišnjeg prometa vertikalno integriranog poduzeća za vertikalno integrirano poduzeće, ovisno o slučaju, za nepoštovanje njihovih obveza na temelju ove Direktive; i</p> <p>(e)odgovarajućim pravima provedbe istraga i odgovarajućih ovlasti davanja uputa za rješavanje sporova na temelju članka 60. stavaka 2. i 3.</p> <p>4. Regulatorno tijelo koje se nalazi u državi članici u kojoj ENTSO za električnu energiju ili tijelo EU-a ODS-ove ima sjedište ima ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija tim subjektima ako ne ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe</p>			
---	--	--	--

<p>(EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p> <p>5. Pored dužnosti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 3. ovog članka, ako je neovisan operator sustava određen na temelju članka 44., regulatorno tijelo:</p> <p>(a) prati ispunjavaju li vlasnik prijenosnog sustava i neovisni operator sustava svoje obveze na temelju ovog članka i određuje sankcije za neispunjavanje u skladu sa stavkom 3. točkom (d);</p> <p>(b) prati odnose i komunikaciju između neovisnog operatora sustava i vlasnika prijenosnog sustava s ciljem osiguravanja da neovisni operator sustava ispunjava svoje obveze, a posebno odobrava ugovore i djeluje kao tijelo za rješavanje sporova između neovisnog operatora sustava i vlasnika prijenosnog sustava u pogledu pritužaba koje podnese bilo koja strana na temelju Članka 60. stavka 2.;</p> <p>(c) ne dovodeći u pitanje postupak na temelju članka 44. stavka 2. točke (c), za prvi desetogodišnji plan razvoja mreže, odobrava planiranje ulaganja i višegodišnji plan razvoja mreže koji barem svake dvije godine podnosi neovisni operator sustava;</p> <p>(d) osigurava da tarife za pristup mreži koje ubire neovisni operator sustava uključuju</p>			
--	--	--	--

<p>naknadu za vlasnika mreže ili vlasnike mreže, čime se osigurava primjerena naknada za osnovna sredstva mreže i za bilo koja nova ulaganja u njoj, pod uvjetom da se provode ekonomično i učinkovito;</p> <p>(e) ima ovlasti za provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima vlasnika prijenosnog sustava i neovisnog operatora sustava; i</p> <p>(f) prati upotrebu naknada za zagušenje koje prikuplja neovisni operator sustava u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>6. Pored dužnosti i ovlasti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 3. ovog članka, ako je operator prijenosnog sustava određen u skladu s odjeljkom 3. poglavlja VI., regulatornom tijelu dodjeljuju se barem sljedeće dužnosti i ovlasti:</p> <p>(a) izricanje sankcija u skladu sa stavkom 3. točkom (d) za diskriminacijsko ponašanje u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(b) praćenje komunikacije između operatora prijenosnog sustava i vertikalno integriranog poduzeća radi osiguravanja da operator prijenosnog sustava ispunjava svoje obveze;</p> <p>(c) djelovanje u svojstvu tijela za rješavanje sporova između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava u pogledu bilo kojih pritužaba</p>			
---	--	--	--

<p>podnesenih na temelju članka 60. stavka 2.;</p> <p>(d)praćenje komercijalnih i financijskih odnosa, uključujući zajmove, između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(e)odobravanje svih komercijalnih i financijskih sporazuma između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava uz uvjet da su usklađeni s tržišnim uvjetima;</p> <p>(f)zahtijevanje opravdanja od vertikalno integriranog poduzeća po obavijesti dobivenoj od službenika odgovornog za usklađenost u skladu s člankom 50. stavkom 4., koje posebno uključuje dokaze da nije došlo do diskriminacijskog ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(g)provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije u prostorima vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava; i</p> <p>(h)dodjeljivanje svih ili specifičnih zadataka operatora prijenosnog sustava neovisnom operatoru sustava imenovanom u skladu s člankom 44. kada operator prijenosnog sustava stalno krši svoje obveze na temelju ove Direktive, posebno kod ponovljenog diskriminacijskog ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća.</p>			
---	--	--	--

<p>7. Osim kada je ACER, zbog njihove koordinirane prirode, nadležan za određivanje i odobravanje uvjeta i metodologija za provedbu mrežnih pravila i smjernica iz poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/942, regulatorna tijela odgovorna su za određivanje ili odobravanje, dostatno prije njihova stupanja na snagu, barem nacionalnih metodologija koje se koriste za izračun ili utvrđivanje uvjeta za:</p> <p>(a) priključak i pristup nacionalnim mrežama, uključujući tarife prijenosa i distribucije ili njihove metodologije, te tarife ili metodologije omogućuju da se potrebna ulaganja u mreže izvrše tako da se tim ulaganjima omogući osiguravanje održivosti mreža;</p> <p>(b) pružanje pomoćnih usluga koje se obavlja na najekonomičniji mogući način i osigurava odgovarajuće poticaje da bi korisnici mreže uravnotežili predaju i preuzimanje, te se pomoćne usluge pružaju na pošten i nediskriminacijski način i temelje se na objektivnim kriterijima; i</p> <p>(c) pristup prekograničnim infrastrukturama, uključujući postupke dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjem.</p>			
---	--	--	--

<p>8. Metodologije ili uvjeti iz stavka 7. objavljuju se.</p> <p>9. Regulatorna tijela čine dostupnom javnosti detaljnu metodologiju i povezane troškove nastale pri izračunu odgovarajućih mrežnih tarifa kako bi se time povećala transparentnost na tržištu i kako bi svim zainteresiranim stranama pružile sve potrebne informacije, odluke ili prijedlozi odluka o tarifama prijenosa i distribucije iz članka 60. stavka 3., čuvajući pritom povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>10. Regulatorna tijela prate upravljanje zagušenjem nacionalnih elektroenergetskih sustava, uključujući interkonekcijske vodove, i provedbu pravila za upravljanje zagušenjem. U tu svrhu operatori prijenosnih sustava ili tržišni operatori dostavljaju regulatornim tijelima svoja pravila za upravljanje zagušenjem, uključujući dodjelu kapaciteta. Regulatorna tijela mogu zahtijevati izmjene tih pravila.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 60.</p> <p>Odluke i pritužbe</p> <p>1. Regulatorna tijela ovlaštena su zahtijevati od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava, ako je potrebno, da promijene uvjete, uključujući tarife ili metodologije iz članka 59. ove Direktive, kako bi se osigurala njihova razmjernost i primjena na nediskriminacijski način, u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943. Kod kašnjenja s određivanjem tarifa prijenosa i distribucije, regulatorna tijela ovlaštena su odrediti ili odobriti privremene tarife ili metodologije prijenosa i distribucije i odlučiti o odgovarajućim mjerama nadoknade ako konačne tarife ili metodologije prijenosa i distribucije odstupaju od tih privremenih tarifa ili metodologija.</p> <p>2. Svaka strana koja ima pritužbu na operatora prijenosnog sustava ili distribucijskog sustava u vezi s obvezama tog operatora na temelju ove Direktive može uputiti pritužbu regulatornom tijelu koje, djelujući u svojstvu tijela za rješavanje sporova, donosi odluku unutar dva mjeseca od primitka pritužbe. To se razdoblje može produljiti za dva mjeseca kada regulatorno tijelo zatraži dodatne informacije. To se</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci stavak 1. članak 11. točka a i točke 9. , 10., i stavak 2. točka f sa točkom 14., točka g sa točkom 16., točka i sa točkom 17 i 18. točka j sa točkama 4. i 5. točka p sa točkom 26. točka q sa točkom 28. točka r sa točkom 29. točka s sa točkom 30.</p> <p>stavak 3. članak 14. i članak 38. stavak 5. članak 12. stavak 6. članak 13. stavak 9. članak 17</p> <p>Preuzeto u: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 95/15, 102/15, 68/18) članak/članci za stavak 1, Direktive - članak 29 stavci 2,3,4,5,6,7,8,9 članak 30 st 1.</p>
--	--	----------------------	--

<p>produljeno razdoblje može dodatno produljiti uz suglasnost podnositelja pritužbe. Odluka regulatornog tijela obvezujuća je ako i sve dok ne bude ukinuta povodom žalbe.</p> <p>3. Svaka strana koja je oštećena i koja ima pravo na pritužbu o odluci o metodologijama donesenoj na temelju članka 59. ili, kada regulatorno tijelo ima dužnost savjetovati se, u vezi s predloženim tarifama ili metodologijama, može u roku od dva mjeseca ili u kraćem vremenskom razdoblju ako tako predvide države članice, nakon objavljivanja odluke ili prijedloga odluke, podnijeti pritužbu na preispitivanje. Takva pritužba nema suspenzivni učinak.</p> <p>4. Države članice stvaraju odgovarajuće i učinkovite mehanizme za reguliranje, kontrolu i transparentnost radi izbjegavanja bilo koje zlouporabe vladajućeg položaja, posebno na štetu potrošača, i bilo kojeg oblika predatorskog ponašanja. Ti mehanizmi uzimaju u obzir odredbe UFEU-a, a posebno njegov članak 102.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da se poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući upravni ili kazneni postupak u skladu s njihovim nacionalnim pravom, protiv fizičkih ili pravnih osoba odgovornih u slučajevima nepoštovanja pravila povjerljivosti nametnutih ovom Direktivom.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci za stavak 2. Direktive - članak 20. i 36.c za stavak 3. Direktive - čl 20. st.3. stavak 4. Direktive- članak 20.st 3. stavak 4.Direktive - članak 11. st. 7. stavak 5. Direktive- 37 37 a i 38 stavak6.Direktive - članak 20 stavak 7. i 8. Direktive- članak 27. st 10 i 36 c
--	--	---------------	---

<p>6. Pritužbe iz stavaka 2. i 3. ne dovode u pitanje otvarivanje prava na žalbu na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.</p> <p>7. Odluke koje donose regulatorna tijela u cijelosti su obrazložene i opravdane kako bi se omogućio sudski nadzor. Odluke su dostupne javnosti uz istodobno očuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>8. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih mehanizama na nacionalnoj razini, na temelju kojih strana oštećena odlukom regulatornog tijela ima pravo žalbe tijelu koje je neovisno o uključenim stranama i o bilo kojoj vladi.</p>			
<p>Članak 61.</p> <p>Regionalna suradnja među regulatornim tijelima na prekograničnim pitanjima</p> <p>1. Regulatorna tijela međusobno se blisko savjetuju i surađuju, posebno unutar ACER-a, te jedna drugima i ACER-u pružaju sve</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 113.</p>

<p>informacije potrebne za izvršavanje svojih zadataka na temelju ove Direktive. U pogledu razmijenjenih informacija, tijelo koje ih prima osigurava razinu povjerljivosti jednaku onoj koja se zahtijeva od tijela koje ih pruža.</p> <p>2. Regulatorna tijela surađuju barem na regionalnoj razini radi:</p> <p>(a) poticanja stvaranja operativnih rješenja radi omogućavanja optimalnog upravljanja mrežom, promicanja zajedničke razmjene električne energije i dodjele prekograničnih kapaciteta te omogućavanja primjerene razine kapaciteta međusobnog povezivanja, uključujući putem novog međusobnog povezivanja, unutar regije i između regija, da bi se omogućio razvoj stvarnog tržišnog natjecanja i poboljšanje sigurnosti opskrbe, bez diskriminiranja opskrbljivača u različitim državama članicama;</p> <p>(b) koordiniranja zajedničkog nadzora nad subjektima koji izvršavaju funkcije na regionalnoj razini;</p> <p>(c) koordiniranja, u suradnji s drugim uključenim tijelima, zajedničkog nadzora nad procjenama adekvatnosti resursa koje se izrađuju na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini;</p> <p>(d) koordiniranja razvoja svih mrežnih pravila i smjernica za odgovarajuće</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci čl. 15 st 2,3,4
---	--	---------------	--

<p>operatore prijenosnih sustava i druge sudionike na tržištu; i (e)koordiniranja razvoja pravila koja uređuju upravljanje zagušenjem.</p> <p>3. Regulatorna tijela imaju pravo međusobno sklapati sporazume o suradnji radi poticanja regulatorne suradnje.</p> <p>4. Djelovanja iz stavka 2. provode se, prema potrebi, uz blisko savjetovanje s drugim relevantnim nacionalnim tijelima i ne dovodeći u pitanje njihove specifične nadležnosti.</p> <p>5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. u vezi s dopunom ove Direktive uspostavom smjernica o opsegu dužnosti regulatornih tijela da surađuju međusobno i s ACER-om.</p>			
<p>Članak 62.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela u pogledu regionalnih koordinacijskih centara</p> <p>1. Regionalna regulatorna tijela regije pogona sustava u kojoj su uspostavljeni regionalni koordinacijski centri, međusobno blisko surađujući:</p> <p>(a)odobravaju prijedlog za uspostavu regionalnih koordinacijskih centara u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak114.</p>

<p>skladu s člankom 35. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(b)odobravaju troškove povezane s aktivnostima regionalnih koordinacijskih centara, koje snose operatori prijenosnih sustava i koji se uzimaju u obzir pri izračunu tarifa, pod uvjetom da su razumni i primjereni;</p> <p>(c)odobravaju postupak kooperativnog odlučivanja;</p> <p>(d)osiguravaju da su regionalni koordinacijski centri opremljeni ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Direktive i neovisno i nepristrano obavljaju svoje funkcije;</p> <p>(e)predlažu, zajedno s drugim regulatornim tijelima regije pogona sustava, moguće dodatne zadatke i dodatne ovlasti koje bi države članice regije pogona sustava trebale dodijeliti regionalnim koordinacijskim centrima;</p> <p>(f)osiguravaju usklađenost središta s obvezama iz ove Direktive i drugog relevantnog prava Unije, posebno u pogledu prekograničnih pitanja i zajednički prepoznaju neispunjavanje obveza regionalnih koordinacijskih centara; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se</p>			
---	--	--	--

<p>upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>(g)prate izvedbu koordinacije sustava i o tome godišnje izvješćuju ACER u skladu s člankom 46. uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju učinkovito i brzo izvršavanje dužnosti iz stavka 1. U tu svrhu regulatorna tijela imaju barem sljedeće ovlasti:</p> <p>(a)tražiti informacije od regionalnih koordinacijskih centara;</p> <p>(b)provoditi inspekcije, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima regionalnih koordinacijskih centara;</p> <p>(c)izdavati zajedničke obvezujuće odluke koje se odnose na regionalne koordinacijske centre.</p> <p>3. Regulatorno tijelo koje se nalazi u državi članici u kojoj regionalni koordinacijski centar ima sjedište ima ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija regionalnom koordinacijskom centru ako ne ispunjava svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili ima ovlast predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 63.</p> <p>Usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama</p> <p>1. Svako regulatorno tijelo i Komisija mogu zatražiti mišljenje ACER-a o usklađenosti odluke koju je donijelo regulatorno tijelo s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. ACER daje svoje mišljenje regulatornom tijelu koje ga je zatražilo, odnosno Komisiji, i regulatornom tijelu koje je donijelo predmetnu odluku, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.</p> <p>3. Ako se regulatorno tijelo koje je donijelo odluku ne uskladi s mišljenjem ACER-a u roku od četiri mjeseca od dana primitka tog mišljenja, ACER o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>4. Bilo koje regulatorno tijelo može obavijestiti Komisiju ako smatra da odluka značajna za prekogranično trgovanje koju je</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 115.

<p>donijelo drugo regulatorno tijelo nije usklađena s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u roku od dva mjeseca od dana te odluke.</p> <p>5. Ako Komisija, u roku od dva mjeseca od obavijesti ACER-a u skladu sa stavkom 3. ili regulatornog tijela u skladu sa stavkom 4., ili na vlastitu inicijativu u roku od tri mjeseca od dana odluke, zaključi da odluka regulatornog tijela izaziva ozbiljnu sumnju u njezinu usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943, Komisija može odlučiti dodatno ispitati taj slučaj. U takvom slučaju poziva regulatorno tijelo i strane u postupku pred regulatornim tijelom da podnesu primjedbe.</p> <p>6. Kada Komisija odluči dodatno ispitati slučaj, u roku od četiri mjeseca od dana takve odluke donosi konačnu odluku kojom:</p> <p>(a) se ne protivi odluci regulatornog tijela; ili</p> <p>(b) od predmetnog regulatornog tijela zahtijeva da povuče svoju odluku na temelju neusklađenosti s mrežnim pravilima i smjernicama.</p> <p>7. Ako Komisija ne donese odluku o dodatnom ispitivanju slučaja ni konačnu odluku u roku predviđenom u stavku 5.,</p>			
---	--	--	--

<p>odnosno 6., smatra se da se ne protivi odluci regulatornog tijela.</p> <p>8. Regulatorno tijelo usklađuje se s odlukom Komisije kojom se zahtijeva povlačenje njegove odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. u vezi s dopunom ove Direktive uspostavljanjem smjernica kojima se utvrđuju pojedinosti o postupku za primjenu ovog članka.</p>			
<p>Članak 64.</p> <p>Vođenje evidencije</p> <p>1. Države članice zahtijevaju od opskrbljivača da nacionalnim tijelima, uključujući regulatorno tijelo, nacionalna tijela za tržišno natjecanje i Komisiju, radi izvršavanja njihovih zadataka, najmanje pet godina drže na raspolaganju relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije u vezi s ugovorima o opskrbi električnom energijom i derivatima električne energije s veleprodajnim kupcima i operatorima prijenosnih sustava.</p> <p>2. Ti podatci uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su trajanje, pravila isporuke i namirenja,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 116.</p>

<p>količina, datum i vrijeme izvršenja i cijene transakcije te način identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi električnom energijom i derivatima električne energije.</p> <p>3. Regulatorno tijelo može odlučiti sudionicima na tržištu učiniti dostupnima elemente tih informacija pod uvjetom da komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili o pojedinim transakcijama ne budu otkrivene. Ovaj se stavak ne primjenjuje na informacije o financijskim instrumentima koje su u području primjene Direktive 2014/65/EU.</p> <p>4. Ovim člankom ne stvaraju se dodatne obveze prema tijelima iz stavka 1. za subjekte iz područja primjene Direktive 2014/65/EU.</p> <p>5. Ako tijela iz stavka 1. trebaju pristup podacima koje vode subjekti iz područja primjene Direktiva 2014/65/EU, zahtijevane podatke pružaju im tijela odgovorna na temelju te Direktive.</p> <p>POGLAVLJE VIII.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 65.</p> <p>Ravnopravni uvjeti</p> <p>1. Mjere koje države članice mogu poduzeti na temelju ove Direktive radi osiguravanja ravnopravnih uvjeta moraju biti usklađene s UFEU-om, posebno njegovim člankom 36., i s pravom Unije.</p> <p>2. Mjere iz stavka 1. moraju biti proporcionalne, nediskriminacijske i transparentne. Te se mjere mogu početi provoditi tek nakon što Komisija bude obaviještena o njima i odobri ih.</p> <p>3. Komisija djeluje na temelju obavijesti iz stavka 2. unutar dva mjeseca od primitka obavijesti. To razdoblje počinje na dan nakon primitka potpunih informacija. Ako Komisija nije djelovala unutar tog dvomjesečnog razdoblja, smatra se da se ne protivi mjerama o kojima je obaviještena.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 118.
<p>Članak 66.</p> <p>Odstupanja</p> <p>1. Države članice koje mogu dokazati da postoje značajni problemi za rad njihovih malih povezanih sustava i malih izoliranih sustava, mogu od Komisije zatražiti</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 119.

<p>odstupanje od odgovarajućih odredaba članaka 7. i 8. te poglavlja IV., V. i VI..</p> <p>Mali izolirani sustavi i Francuska za potrebe Korzike, također mogu zatražiti izuzeće od članaka 4., 5. i 6.</p> <p>Komisija prije donošenja odluke obavješćuje države članice o takvim zahtjevima, vodeći računa o poštovanju povjerljivosti.</p> <p>2. Odstupanja iz stavka 1. koja odobrava Komisija vremenski su ograničena i podložna uvjetima kojima je cilj povećanje konkurentnosti i integracije s unutarnjim tržištem te osiguravanje da se tim odstupanjima ne ometa prijelaz na obnovljivu energiju, veća fleksibilnost, skladištenje energije, elektromobilnost i upravljanje potrošnjom.</p> <p>Za najudaljenije regije u smislu članka 349. UFEU-a, koje se ne mogu međusobno povezati s energetske tržištima Unije, to odstupanje ne smije biti vremenski ograničeno i podliježe uvjetima čiji je cilj osigurati da se odstupanjem ne ometa prijelaz na obnovljivu energiju.</p> <p>Odluka o odobrenju odstupanja objavljuje se u Službenom listu Europske unije.</p> <p>3. Članak 43. ne primjenjuje se na Cipar, Luksemburg i Maltu. Osim toga, članci 6. i</p>			
--	--	--	--

<p>35. ne primjenjuju se na Maltu, a članci 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50. i 52. ne primjenjuju se na Cipar.</p> <p>Za potrebe članka 43. stavka 1. točke (b), pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” ne uključuje krajnje kupce koji obavljaju funkciju proizvodnje i/ili opskrbe električnom energijom, izravno ili putem poduzeća nad kojima provode kontrolu, bilo pojedinačno ili zajednički, pod uvjetom da su krajnji kupci, uključujući njihove udjele električne energije proizvedene u kontroliranim poduzećima, u godišnjem prosjeku, neto kupci električne energije i pod uvjetom da je ekonomska vrijednost električne energije koju prodaju trećim stranama beznačajna u odnosu na njihove druge poslovne djelatnosti.</p> <p>4. Do 1. siječnja 2025. ili do kasnijeg datuma utvrđenog u odluci na temelju stavka 1. ovog članka, članak 5. ne primjenjuje se na Cipar i Korziku.</p> <p>5. Članak 4. ne primjenjuje se na Maltu prije 5. srpnja 2027. To se razdoblje može dodatno produžiti i to za najviše osam godina. Produljenje za dodatno razdoblje izvršava se na temelju odluke iz stavka 1.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 67.</p> <p>Izvršavanje delegiranja ovlasti</p> <p>1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.</p> <p>2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 4. srpnja 2019.</p> <p>3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odluka ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Ovlasti Europske komisije.</p>
---	--	----------------------------------	-----------------------------------

<p>5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>6. Delegirani akt donesen na temelju članka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>			
<p>Članak 68.</p> <p>Postupak odbora</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Nadležnosti tijela Europske unije.</p>

<p>Članak 69.</p> <p>Praćenje, preispitivanje i izvješćivanje</p> <p>1. Komisija prati i preispituje provedbu ove Direktive te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o napretku kao prilog izvješću o stanju energetske unije iz članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>2. Do 31. prosinca 2025. Komisija preispituje provedbu ove Direktive te o tome Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće. Prema potrebi, Komisija zajedno s izvješćem ili nakon njega podnosi zakonodavni prijedlog.</p> <p>Prilikom preispitivanja Komisija posebno se ocjenjuje jesu li kupci, osobito oni ugroženi ili zahvaćeni energetske siromaštvom, odgovarajuće zaštićeni na temelju ove Direktive.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Obaveza Europske komisije
<p>Članak 70.</p> <p>Izmjene Direktive 2012/27/EU</p> <p>Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Mjerenje prirodnog plina”;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članci 15. i 17.

<p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da, onoliko koliko je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno potencijalnim uštedama energije, krajnji kupci prirodnog plina dobiju pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.”;</p> <p>(c)stavak 2. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ako, i u mjeri u kojoj, primjenjuju inteligentne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin u skladu s Direktivom 2009/73/EZ, države članice:”;</p> <p>ii. brišu se točke (c) i (d);</p> <p>2.članak 10. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Informacije o obračunu za prirodni plin”</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz Direktive 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014.</p>			
--	--	--	--

<p>osiguravaju da su informacije o obračunu za prirodni plin pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i ekonomski opravdano.”;</p> <p>(c)u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Brojilima ugrađenima u skladu s Direktivom 2009/73/EZ osigurava se pružanje točnih informacija o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.”;</p> <p>3.u članku 11. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za prirodni plin”;</p> <p>4.u članku 13. riječi „člancima od 7. do 11.” zamjenjuju se riječima „člancima od 7. do 11.a”;</p> <p>5.članak 15. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 5. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i. brišu se prvi i drugi podstavak; ii.treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p>			
--	--	--	--

<p>„Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu XII.”;</p> <p>(b) stavak 8. briše se;</p> <p>6.u Prilogu VII. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje prirodnog plina”.</p>			
<p>Članak 71.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima od 2. do 5., člankom 6. stavcima 2. i 3., člankom 7. stavkom 1., člankom 8. stavkom 2. točkama (j) i (l) člankom 9. stavkom 2., člankom 10. stavcima od 2. do 12., člancima od 11. do 24., člancima 26., 28. i 29., člancima od 31. do 34., člankom 36., člankom 38. stavkom 2., člancima 40. i 42., člankom 46. stavkom 2. točkom (d), člancima 51. i 54., člancima od 57. do 59., člancima od 61. do 63., člankom 70. točkama od 1. do 3., točkom 5. podtočkom (b) i točkom 6. te prilozima I. i II. do 31. prosinca 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Rokovi za prenošenje Direktive</p>

<p>Međutim, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanje s:</p> <p>(a)člankom 70. točkom 5. podtočkom (a) do 31. prosinca 2019.;</p> <p>(b)člankom 70. točkom 4. do 25. listopada 2020.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 72.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2009/72/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021. ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu roka za prenošenje u nacionalno pravo i</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Stavljanje van snage stare direktive</p>

<p>datuma početka primjene Direktive iz Priloga III.</p> <p>Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IV.</p>			
<p>Članak 73.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p> <p>Članak 6. stavak 1., članak 7. stavci od 2. do 5., članak 8. stavak 1., članak 8. stavak 2. točke od (a) do (i) i (k), članak 8. stavci 3. i 4., članak 9. stavci 1., 3., 4. i 5., članak 10. stavci od 2. do 10., članci 25, 27., 30., 35. i 37., članak 38. stavci 1., 3. i 4., članci 39., 41., 43., 44. i 45., članak 46. stavak 1. i, članak 46. stavak 2. točke (a), (b) i (c) te od (e) do (h), članak 46. stavci od 3. do 6., članci od 47. do 50. i članci 52., 53., 55., 56., 60., 64. i 65. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.</p> <p>Članak 70. točke od 1. do 3., točka 5. podtočka (b) i točka 6. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Stupanje na snagu Direktive</p>

<p>Članak 70. točka 5. podtočka (a) primjenjuje se od 1. siječnja 2020.</p> <p>Članak 70. točka 4. primjenjuje se od 26. listopada 2020.</p>			
<p>Članak 74.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Upućivanje direktive</p>
<p>PRILOG I.</p> <p>MINIMALNI ZAHTJEVI ZA IZDAVANJE RAČUNA I INFORMACIJE O OBRAČUNU</p> <p>1. Minimalne informacije na računu i obračunu</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci članak 59.</p>
<p>1.1. Sljedeće ključne informacije istaknute su na računima krajnjih kupaca, jasno razdvojene od drugih dijelova računa:</p> <p>(a) cijena koju treba platiti i, ako je moguće, raščlamba cijene, zajedno s jasnom izjavom da svi izvori energije mogu koristiti poticaje koji se ne financiraju pristojbama navedenima u raščlambi cijene;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (NN 104/2020) članak/članci članak 71.</p>

<p>(b) datum dospijeća plaćanja.</p> <p>1.2.Sljedeće ključne informacije istaknute su na računima i obračunima krajnjih kupaca, jasno razdvojene od drugih dijelova računa i obračuna:</p> <p>(a)potrošnja električne energije za obračunsko razdoblje;</p> <p>(b)ime i podatci za kontakt opskrbljivača, uključujući dežurnu telefonsku liniju za pomoć potrošačima i adresu elektroničke pošte;</p> <p>(c) naziv tarife;</p> <p>(d)datum isteka ugovora, ako je primjenjivo;</p> <p>(e)informacije o dostupnosti i koristima od promjene opskrbljivača;</p> <p>(f)kôd za promjenu opskrbljivača krajnjeg kupca ili jedinstvena identifikacijska oznaka opskrbne točke krajnjeg kupca;</p> <p>(g)informacije o pravima krajnjeg kupca u pogledu izvansudskog rješavanja sporova, uključujući podatke za kontakt subjekta koji je odgovoran prema članku 26.;</p> <p>(h)jedinstvena kontaktna točka iz članka 25.;</p> <p>(i)poveznica ili upućivanje na mjesto gdje se nalaze alati za usporedbu cijena iz članka 14.</p> <p>1.3.Ako se računi temelje na stvarnoj potrošnji ili očitavanju na daljinu koje je proveo operator, krajnjim se kupcima na</p>			
---	--	--	--

<p>njihovim računima i računima za povremeno namirenje ili naznačeno u njima daju sljedeće informacije:</p> <p>(a) grafička usporedba trenutne potrošnje krajnjeg kupaca i potrošnje električne energije krajnjeg kupca u jednakom razdoblju prethodne godine;</p> <p>(b) podatci za kontakt udruga potrošača, agencija za energetiku ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, od kojih je moguće dobiti informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti za opremu koja koristi energiju;</p> <p>(c) usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika.</p> <p>2. Učestalost obračuna i pružanje informacija o obračunu:</p> <p>(a) obračun se izdaje na temelju stvarne potrošnje barem jednom godišnje;</p> <p>(b) ako krajnji kupac nema ugrađeno brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, ili ako je krajnji kupac aktivno odabrao onemogućiti očitavanje na daljinu u skladu s nacionalnim pravom, točne informacije o obračunu utemeljene na stvarnoj potrošnji stavljaju se na raspolaganje krajnjem kupcu najmanje svakih šest mjeseci, ili svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako se krajnji kupac</p>			
--	--	--	--

<p>odlučio za elektroničko izdavanje obračuna;</p> <p>(c) ako krajnji kupac nema ugrađeno brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, ili ako je krajnji kupac aktivno odabrao onemogućiti očitavanje na daljinu u skladu s nacionalnim pravom, obveze iz točaka (a) i (b) mogu se ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjeg kupca, pri čemu krajnji kupac obavješćuje operatora o očitanoj stanju brojila; obračun ili informacije o obračunu mogu se temeljiti na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ne dostavi rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje;</p> <p>(d) ako krajnji kupac ima brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, točne informacije o obračunu temeljene na stvarnoj potrošnji pružaju se barem jednom mjesečno; takve informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažuriraju se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.</p> <p>3. Raščlamba cijene za krajnjeg kupca</p> <p>Cijena za kupca zbroj je sljedećih triju sastavnica: sastavnice energije i opskrbe, mrežne sastavnice (prijenos i distribucija) i</p>			
--	--	--	--

<p>sastavnice kojom su obuhvaćeni porezi, pristojbe, doprinosi i naknade.</p> <p>Ako se raščlamba cijene za krajnjeg kupca navodi na računima, zajedničke definicije triju sastavnica u toj raščlambi utvrđene Uredbom (EU) 2016/1952 Europskog parlamenta i Vijeća (1) upotrebljavaju se diljem Unije.</p> <p>4. Pristup dopunskim informacijama o prethodnoj potrošnji</p> <p>Države članice zahtijevaju da se dopunske informacije o prethodnoj potrošnji, u mjeri u kojoj su dostupne, stave na raspolaganje, na zahtjev krajnjeg kupca, opskrbljivaču ili pružatelju usluga kojeg odredi krajnji kupac.</p> <p>Ako je kod krajnjeg kupaca ugrađeno brojilo koje operator može očitati na daljinu, krajnji kupac može lako pristupiti dopunskim informacijama o prethodnoj potrošnji čime mu se omogućava detaljna samoprovjera.</p> <p>Dopunske informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:</p> <p>(a) zbirne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi električnom energijom, ako je to razdoblje kraće. Podatci moraju odgovarati vremenskim</p>			
--	--	--	--

<p>razmacima za koje su redovite informacije o obračunu izrađene; i</p> <p>(b)detaljne podatke prema vremenu upotrebe za svaki dan, tjedan, mjesec i godinu koji se stavljaju krajnjim kupcima na raspolaganje bez nepotrebne odgode na internetu ili preko sučelja brojila pokrivajući razdoblje od najmanje protekla 24 mjeseca ili razdoblje od početka ugovora o opskrbi električnom energijom ako je ono kraće.</p> <p>5. Navođenje izvora energije</p> <p>Opskrbljivači na računima točno navode udio svakog izvora energije u električnoj energiji koju je krajnji kupac kupio u skladu s ugovorom o opskrbi električnom energijom (navođenje na razini proizvoda).</p> <p>Sljedeće se informacije stavljaju na raspolaganje krajnjim kupcima na njihovim računima i obračunima, prilažu tim računima ili obračunima ili postoji upućivanje na njih:</p> <p>(a)udio svakog izvora energije u sveukupnoj kombinaciji izvora energije opskrbljivača (na nacionalnoj razini, odnosno, u državi članici u kojoj je sklopljen ugovor o opskrbi električnom energijom, kao i na razini opskrbljivača ako opskrbljivač posluje u više država članica) tijekom prethodne godine na razumljiv i jasno usporediv način;</p>			
--	--	--	--

<p>(b)informacije o utjecaju na okoliš, najmanje u pogledu emisija CO2 i radioaktivnog otpada iz proizvodnje električne energije dobivene iz sveukupne kombinacije izvora energije opskrbljivača tijekom prethodne godine;</p> <p>Što se tiče drugog podstavka točke (a) u pogledu električne energije nabavljene na burzi električne energije ili uvozom od poduzeća smještenog izvan Unije, mogu se koristiti zbirni podatci koje je izdala burza ili predmetno poduzeće tijekom prethodne godine.</p> <p>Kad je riječ o navođenju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije, mogu se upotrebljavati jamstva o podrijetlu izdana na temelju članka 14. stavka 10. Direktive 2012/27/EU. Električna energija iz obnovljivih izvora navodi se pomoću jamstva o podrijetlu, osim u slučajevima iz članka 19. stavka 8. točaka (a) i (b) Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.</p> <p>Regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo poduzima korake koji su nužni kako bi se osiguralo da su informacije koje opskrbljivači pružaju krajnjim kupcima na temelju ove točke pouzdane i da su pružene na nacionalnoj razini na jasno usporediv način.</p> <hr/>			
---	--	--	--

<p>(1) Uredba (EU) 2016/1952 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ (SL L 311, 17.11.2016., str. 1.).</p>			
<p>PRILOG II.</p> <p>PAMETNI SUSTAVI MJERENJA</p> <p>1. Države članice osiguravaju uvođenje pametnih sustava mjerenja na svojem državnom području koji mogu biti podložni ekonomskoj procjeni svih dugoročnih troškova i koristi za tržište i pojedinog potrošača ili tome koji je oblik pametnog mjerenja ekonomski razuman i troškovno učinkovit te koji je vremenski okvir ostvariv za njihovu distribuciju.</p> <p>2. Pri takvoj se procjeni uzimaju u obzir metodologija za analizu troškova i koristi i minimalne funkcionalnosti za pametne sustave mjerenja navedene u Preporuci Komisije 2012/148/EU (1) te najbolje tehnike za osiguranje najviše razine kibersigurnosti i zaštite podataka.</p> <p>3. Podložno toj procjeni, države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određeno nadležno tijelo, pripremaju vremenski raspored s ciljem za razdoblje od najviše 10 godina</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/2021) članak/članci Članak 31.; Članak 131.</p>

<p>za uvođenje pametnih sustava mjerenja. Ako se uvođenje pametnih sustava mjerenja ocijeni pozitivnim, najmanje 80 % krajnjih kupaca mora biti opremljeno pametnim sustavima mjerenja ili u roku od sedam godina od dana njihove pozitivne procjene ili do 2024. u onim državama članicama koje su sa sustavnim uvođenjem pametnih sustava mjerenja započele prije 4. srpnja 2019.</p> <hr/> <p>(1) Preporuka Komisije 2012/148/EU od 9. ožujka 2012. o pripremama za uvođenje pametnih mjernih sustava (SL L 73, 13.3.2012., str. 9).</p>									
<p>PRILOG III.</p> <p>ROK ZA PRENOŠENJE U NACIONALNO ZAKONODAVSTVO I DATUM PRIMJENE</p> <p>(NA KOJI SE UPUĆUJE U ČLANKU 72.)</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Direktiva</th> <th>Rok za prenošenje</th> <th>Datum početka primjene</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća</td> <td>3. ožujka 2011.</td> <td>3. rujna 2009.</td> </tr> </tbody> </table>	Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene	Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	3. ožujka 2011.	3. rujna 2009.		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>odnosi se na važenje prethodne direktive</p>
Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene							
Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	3. ožujka 2011.	3. rujna 2009.							

<p>(SL L 211, 14.8.2009., str. 55.)</p>																																			
<p>PRILOG IV.</p> <p>KORELACIJSKA TABLICA</p> <table border="0"> <tr> <td>Direktiva 2009/72/EZ</td> <td>Ova Direktiva</td> </tr> <tr> <td>Članak 1.</td> <td>Članak 1.</td> </tr> <tr> <td>Članak 2.</td> <td>Članak 2.</td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>Članak 3.</td> </tr> <tr> <td>Članci 33. i 34.</td> <td>Članak 4.</td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>Članak 5.</td> </tr> <tr> <td>Članak 32.</td> <td>Članak 6.</td> </tr> <tr> <td>Članak 34.</td> <td>Članak 7.</td> </tr> <tr> <td>Članak 7.</td> <td>Članak 8.</td> </tr> <tr> <td>Članak 8.</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 1.</td> <td>Članak 9. stavak 1.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 2.</td> <td>Članak 9. stavak 2.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 6.</td> <td>Članak 9. stavak 3.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 15.</td> <td>Članak 9. stavak 4.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 14.</td> <td>Članak 9. stavak 5.</td> </tr> <tr> <td>Članak 3. stavak 16.</td> <td>—</td> </tr> </table>	Direktiva 2009/72/EZ	Ova Direktiva	Članak 1.	Članak 1.	Članak 2.	Članak 2.	—	Članak 3.	Članci 33. i 34.	Članak 4.	—	Članak 5.	Članak 32.	Članak 6.	Članak 34.	Članak 7.	Članak 7.	Članak 8.	Članak 8.	—	Članak 3. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.	Članak 3. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.	Članak 3. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.	Članak 3. stavak 15.	Članak 9. stavak 4.	Članak 3. stavak 14.	Članak 9. stavak 5.	Članak 3. stavak 16.	—		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>korelacijska tablica za direktivu</p>
Direktiva 2009/72/EZ	Ova Direktiva																																		
Članak 1.	Članak 1.																																		
Članak 2.	Članak 2.																																		
—	Članak 3.																																		
Članci 33. i 34.	Članak 4.																																		
—	Članak 5.																																		
Članak 32.	Članak 6.																																		
Članak 34.	Članak 7.																																		
Članak 7.	Članak 8.																																		
Članak 8.	—																																		
Članak 3. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.																																		
Članak 3. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.																																		
Članak 3. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.																																		
Članak 3. stavak 15.	Članak 9. stavak 4.																																		
Članak 3. stavak 14.	Članak 9. stavak 5.																																		
Članak 3. stavak 16.	—																																		

Članak 3. stavak 4.	Članak 10. stavak 1.			
Prilog I. točka 1. podtočka (a)	Članak 10. stavci 2. i 3.			
Prilog I. točka 1. podtočka (b)	Članak 10. stavak 4.			
Prilog I. točka 1. podtočka (c)	Članak 10. stavak 5.			
Prilog I. točka 1. podtočka (d)	Članak 10. stavci 2. i 3.			
—	Članak 10. stavak 7.			
Prilog I. točka 1. podtočka (f)	Članak 10. stavak 9.			
Prilog I. točka 1. podtočka (g)	Članak 10. stavak 10.			
Članak 3. stavak 7.	Članak 10. stavak 11.			
Prilog I. točka 1. podtočka (j)	Članak 10. stavak 12.			
Članak 3. stavak 10.	—			
Članak 4.	—			
Članak 5.	—			
Članak 6.	—			
—	Članak 11.			
Članak 3. stavak 5. točka (a) i Prilog I. točka 1. podtočka (e)	Članak 12.			
—	Članak 13.			
—	Članak 14.			
—	Članak 15.			
—	Članak 16.			
—	Članak 17.			
—	Članak 18.			

Članak 3. stavak 11.	Članak 19.			
—	stavak 1.			
—	Članak 19.			
—	stavci od 2. do			
—	6.			
—	Članak 20.			
—	Članak 21.			
—	Članak 22.			
—	Članak 23.			
—	Članak 24.			
Članak 3. stavak 12.	Članak 25.			
Članak 3. stavak 13.	Članak 26.			
Članak 3. stavak 3.	Članak 27.			
Članak 3. stavak 7.	Članak 28.			
Članak 3. stavak 8.	stavak 1.			
—	Članak 28.			
—	stavak 2.			
—	Članak 29.			
Članak 24.	Članak 30.			
Članak 25.	Članak 31.			
—	Članak 32.			
—	Članak 33.			
—	Članak 34.			
Članak 26.	Članak 35.			
—	Članak 36.			
Članak 27.	Članak 37.			
Članak 28.	Članak 38.			
Članak 29.	Članak 39.			
Članak 12.	Članak 40.			
—	stavak 1.			
—	Članak 40.			
—	stavci od 2. do			
—	8.			
Članak 16.	Članak 41.			

Članak 23.	Članak 42.			
Članak 9.	Članak 43.			
Članak 13.	Članak 44.			
Članak 14.	Članak 45.			
Članak 17.	Članak 46.			
Članak 18.	Članak 47.			
Članak 19.	Članak 48.			
Članak 20.	Članak 49.			
Članak 21.	Članak 50.			
Članak 22.	Članak 51.			
Članak 10.	Članak 52.			
Članak 11.	Članak 53.			
—	Članak 54.			
Članak 30.	Članak 55.			
Članak 31.	Članak 56.			
Članak 35.	Članak 57.			
Članak 36.	Članak 58.			
Članak 37. stavak 1.	Članak 59.			
	stavak 1.			
Članak 37. stavak 2.	Članak 59.			
	stavak 2.			
Članak 37. stavak 4.	Članak 59.			
	stavak 3.			
—	Članak 59.			
	stavak 4.			
Članak 37. stavak 3.	Članak 59.			
	stavak 5.			
Članak 37. stavak 5.	Članak 59.			
	stavak 6.			
Članak 37. stavak 6.	Članak 59.			
	stavak 7.			
Članak 37. stavak 8.	—			
Članak 37. stavak 7.	Članak 59.			
	stavak 8.			

—	Članak 59. stavak 9.			
Članak 37. stavak 9.	Članak 59. stavak 10.			
Članak 37. stavak 10.	Članak 60. stavak 1.			
Članak 37. stavak 11.	Članak 60. stavak 2.			
Članak 37. stavak 12.	Članak 60. stavak 3.			
Članak 37. stavak 13.	Članak 60. stavak 4.			
Članak 37. stavak 14.	Članak 60. stavak 5.			
Članak 37. stavak 15.	Članak 60. stavak 6.			
Članak 37. stavak 16.	Članak 60. stavak 7.			
Članak 37. stavak 17.	Članak 60. stavak 8.			
Članak 38.	Članak 61.			
—	Članak 62.			
Članak 39.	Članak 63.			
Članak 40.	Članak 64.			
Članak 42.	—			
Članak 43.	Članak 65.			
Članak 44.	Članak 66.			
Članak 45.	—			
—	Članak 67.			
Članak 46.	Članak 68.			
Članak 47.	Članak 69.			
—	Članak 70.			
Članak 49.	Članak 71.			
Članak 48.	Članak 72.			

Članak 50. Članak 51. — Članak 3. stavak 9. Prilog I. točka 2. — —	Članak 73. Članak 74. Prilog I. točke od 1. do 4. Prilog I. točka 5. Prilog II. Prilog III. Prilog IV.			
--	--	--	--	--